לציונות–לסוציאליזם–לאחוות עמים

על המשמר

יום ג', ד' באייר תשמ"ו, 13 במאי 1986 / שנה מ"ג מס' 13036 / המחיר 73 אגורות כולל מע"מ

2000 פושעי מלחמה מבוקשים ע"י ישראל

מאת חנה איש הורוביץ, כתבת "על המשמר" בארה"ב

ניו־יורק. — משלחת ישראל באו"ם הגישה אתמול למזכירות האו"ם רשימה הכוללת 2000 שמות של פושעי מלחמה נאצים המבוקשים על־ידי ישראל. הרשימה נערכה על־ידי יד־ושם וישראל ביקשה ממזכירות האו"ם לבדוק אם תיקים על שמותיהם של אנשים אלו מצויים בארכיון — ואם הם קיימים להעבירם לידיה.

בדיקה שערכה המשלחת הישראלית העלתה כי במשך השנים שינתה מזכירות האו"ם מספר פעמים את הקביעה, כי התיקים ורשימת התיקים הם סודיים. משום כך, לדעת המשלחת, יש סמכות למזכירות האו"ם להחליט עכשיו על ביטול החלטת הסודיות.

הסורים מבצעים פעולות התבצרות בדרום לבנון — לא חל שינוי בהיערכות הכוחות

אתמול פורסם כי בארבעת החודשים האחרונים מבצעת סוריה עבודות ביצורים – כולל בניית מחפורות לטנקים ולארטילריה – בשטח שפינה צה"ל בדרום לבנון ● הביצורים הללו טרם אויישו, אך בצה"ל סבורים שיש בכך "שינוי המצב האסטרטגי בגבול הצפון" ● דמשק העבירה לאחרונה מסרים מרגיעים לישראל ● הממשל האמריקני ממשיך במאמציו להפגת המתיחות ואינו רואה כל סיבה למעשי איבה

מאת אלכס פישמן, אבי בניהו, זאב בליצר ויהודה צור כתבי "על המשמר"

משקיפים מערביים בדמשק העבירו לאחרונה לישראל מסרים מההנהגה הסורית מהם משתמע כי אין סניום של הסורים לעימות צבאי עם ישראל. המשקיפים המערביים התרשמו משיחותיהם עם גורמים רשמיים בכירים בדמשק, כי הסורים מעוניינים בהפגת המתיחות אליה נקלעו שתי המדינות בתקופה האחרונה. עם זאת אין המשקיפים המערביים סבורים כי למרות המסרים הסוריים והצהרות של מנהיגים ישראליים לגבי המתיחות שנוצרה, הסתיים המשבר הנוכחי, סביב ההתבצרות

(סוף בעמוד 18)

פירושו של דבר

משבר המחפורות הריקות

מאת אלכס פישמן, כתבנו הצבאי

הסורים "התמהמהו" מספר חודשים עד אשר החלו בביצוע תהליך הזחילה דרומה. לכן תמוהה התגובה הישראלית לפעילות סורית זו, במידה שהיו לישראל הסתייגויות מפעילות זו של הסורים, המאבק הדיפלומטי צריך היה להתנהל כבר בראשית תהליך הזחילה הסורי. היום מתחבטת ישראל בשאלה: האם כך וכך מחפורות ריקות משנות את המאזן האסטרטגי שלה מול סוריה

(סוף בעמוד 18)

ועדת חוץ ובטחון: אין דמיון בין הכותרות למצב בשטח ● עמוד 4

במכתבים שניסה בלס להבריח לברלב: החקירה מגמתית ● עמוד 4

בריטניה שוקלת צעדים נוספים נגד סוריה / לוב מגרשת 36 דיפלומטים זרים ● עמוד 2

6 אנשים נוספים מתו מקרינה בבריה"מ ● עמוד 17

המסובסדים יתייקרו בקרוב — הדלק יוזל ● עמוד 20

אפרים ריינר עומד להודיע על התפטרותו מאמפל ● עמוד 3

"עלית" נמכר ע"י מושביץ לפדרמן ● עמוד 4

ח"כ צבן מתריע על הסכנות שבהקמת כורים בישראל עמוד 2

בהדלקת אבוקה נפתח יום־הזיכרון בהדלקת משואות יחל יום העצמאות

מאת כתבי "על המשמר" ועתי"ם

בצפירת דומיה בת דקה ובהדלקת אבוקת־הזכרון ברחבת הכותל המערבי בירושלים, נפתח אמש יום הזכרון לחללי מערכות ישראל. נשיא המדינה הצית את האבוקה, שהושיטה לו אלמנת מלחמה. חצוצרות השמיעו תרועת־אבל והנשיא העלה על נס את קורבן הלוחמים.

יום העצמאות. ייפתח הערב בהדלקת המשואות המסורתית על הר־הרצל. בראש מדליקי המשואות יהיה טדי קולק, ראש עיריית ירושלים זה 20 שנה.

דברי הרמטכ"ל

הרמטכ"ל, רא"ל משה לוי, אמר אמש בטקס הזכרון, כי במסלול הארוך והשור מאבקים לקיום ולביטחון, זכה העם בהישגים מופלאים, "רק משום קירבתנו היתרה לאירועים, אין אנו מצליחים להעריך נכונה את עוצמתם ההיסטורית ומשמעותם".

אב שכול, שבנו נפל במלחמת לבנון, אמר קדיש, הטקס הסתיים בתפילת "אל מלא רחמים".

(סוף בעמוד 18)

הנשיא מדליק את אבוקת הזיכרון לחללי מערכות ישראל בטקס שנערך אמש ברחבת הכותל המערבי. (צילום: הררי)

צרור הכרזות של שמיר בשובו מחו"ל:

הגיע הזמן לקצץ בסמכויותיו של היועץ המשפטי לממשלה

"אם וייצמן יגן על האינטרסים של ישראל כמו ד"ר בוטרוס ראלי על האינטרסים של מצרים — לא אתנגד שיכהן כשר במשרד החוץ לאחר הרוטאציה ● ולדהיים — אסון ● אמוראי פסול למשרת הנגיד" ● השר רובינשטיין: להציע לקצץ בסמכויות היועץ המשפטי — שגיאה שאין לה כפרה ופגיעה בשלטון החוק בישראל

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של "על המשמר"

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ יצחק שמיר כינה אתמול "אסון" את האפשרות שקורט ולדהיים ייבחר לנשיא אוסטריה. הוא אמר, כי זו תהיה ריהביליטציה של אנשים שהשתתפו בפעולות נאציות. והזכיר להיות תקיפים מסוכן. אם ייבחר ולדהיים, נצטרך לדון על כך, אמר שמיר. "הוא קהילה, כנראה, מדובר על ניתוק יחסים עם אוסטריה, גם לא אם ולדהיים ייבחר.

שמיר דיבר בפגישה עם הכתבים המדיניים בלשכתו בירושלים, עם שובו מסיור בן כשבוע במרכז אמריקה.

בהתייחסו לידיעות בדבר עימות אפשרי בין ישראל וסוריה נקט שמיר עמדה זהה לזו של ראש הממשלה שמעון פרס. הוא אמר, כי יש להבחין בין המלחמה בטרור ובין אפשרות של עימות צבאי עם סוריה.

(סוף בעמוד 18)

המאבק לעצמאות לא תם

חג העצמאות בא לציין אירוע חד־פעמי מלפני 38 שנים אשר פתח תקופה חדשה בתולדות העם היהודי, היישוב בארץ־ישראל, והתנועה הציונית, אך גם בקורות המזרח התיכון. הקמת היישות המדינית לעם היהודי נתאפשרה הודות לצירוף נסיבות שלכולן היה משקל רב. אך ייתכן, כי בהעדר אחת מהן לא היינו זוכים במדינה יהודית. על פי האופנה המתחדרת על־ידי שופרי הימין, נעשה נסיון לזלזל במאמץ החלוצי־התיישבותי שקדם להכרזה על עצמאות ישראל. כל אלה, אשר עסקו במשך עשרות שנים בציונות דקלארטיבית בלבד, בטיפוח סיסמאות על כיבוש הארץ בכוח הזרוע בלבד, מלגלגים על שיטת "עוד דונם, עוד עז", מתוך זיוף היסטוריה, המוכיחה, כי לולא המעשה הקונסטרוקטיבי הבונה, ששינה את פני הארץ השוממת לא היינו זוכים כלל במאבק המדיני ואף לא במאבק המזויין במלחמת השחרור. אין צורך להזכיר כאן את חלקם של היישובים הקיבוציים שהפכו בעת המלחמה למבצרים מול כוחות אויב אדירים, ולא את העובדה, כי מיטב הלוחמים, לוחמי ההגנה והפלמ"ח באו משורות אותם החלוצים אשר לפני שהקיזו את דמם בקרבות, בנו את הארץ בזיעתם.

הדברים, הנשמעים היום כמלאי פאתוס הם האמת ההיסטורית הפשוטה, שאותה מנסים לטשטש תוך יצירת מיתוס מזוייף של שוויון תרומה מצד יורשי האצ"ל וארגוני פורשים אחרים. נעשה נסיון לשכתב את ההיסטוריה; נסיון שחודר כבר לספרי הלימוד בבתי־הספר והדור החדש מוזן על־ידי איזון מסולף של "כל גורמי המאבק המזויין", כאילו האצ"ל והפלמ"ח ישבו באותה סירה ותרומתם היתה שווה. למרבה הצער אין מדובר בדאגה לאמת ההיסטורית בלבד. אלא בהמשך המאבק בין שתי אסכולות, גם בימינו, מאבק שתוצאותיו יכריעו גם אם מלחמתנו למען העצמאות תסתיים בהבטחת קיומה של המדינה בבטחון ושלום – תוך התערות באזור, בקרב עמי המזרח התיכון. שוב ישנה רצידיקה של הציונות ההצהרתית, הדוגלת בכוח ומכסימאליזם, העוצמת עיניים מקיומו של עם אחר, העם הפלשתינאי, ציונות לאומנית, אגרסיבית, המובילה לחידוש המלחמות במקום לסיום המלחמה על העצמאות בדרכי פיוס עם העם הערבי, על־ידי ויתורים ופשרה הוגנת.

המערכה האמיתית על העצמאות מתחוללת בימים אלה. היא תוכרע לא בשדות הקרב, במלחמות המוסיפות שורות קברים של מיטב בנינו, אלא במאבק על נפשו של העם, על נצחון השפיות, התבונה והנכונות לשלום עם שכנינו – מול גל של לאומנות וגזענות שנצחונו עלול לסכן את קוממיותה של מדינת ישראל העצמאית.

נבון דחה המלצה לסגור הטלוויזיה לזמן מוגבל

מאת אתי רונאל, כתבת "על המשמר"

שר החינוך והתרבות, יצחק נבון, דחה אתמול, במכתב ליו"ר הכנסת, שלמה הלל, את המלצת ועדת החינוך של הכנסת לסגור את הטלוויזיה לתקופה קצרה ומוגבלת, כדי לארגנה מחדש ולהכריע לאלתר בנושא הקמת הערוץ השני.

השר נבון סבור, כי פעולה כזאת לא תבטיח מראש את הבראת התחנה, ותעניש, ללא הצדקה, את ציבור הצופים.

נבון מציין, כי בבדיקה שערך התברר, שבחוק רשות־השידור אין התייחסות לנושא סגירת הטלוויזיה. הוא מינה ועדת מומחים, שתגיש הצעה לתיקון חוק רשות־השידור.

פרס לזמיר: האם קולנוע בשבת מפר הסטטוס־קוו?

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של "על המשמר"

ראש הממשלה, שמעון פרס, ביקש אתמול בישיבת הממשלה את חוות דעתו של היועץ המשפטי לממשלה, פרופ' יצחק זמיר, על השאלה, אם פתיחת בתי־הקולנוע בחיפה ובפתח־תקווה בערב־שבת מהווה פגיעה בסטטוס־קוו.

פרס אמר, כי לאחר שיקבל את חוות דעתו של זמיר, תקיים הממשלה דיון בנושא. "גם אני לא בעד חילול שבת ובעד קיום הסכמים," אמר פרס.

הנושא הועלה בממשלה על־ידי שר הדתות, ד"ר יוסף בורג, שטען, כי מדובר בשבירת הסטטוס־קוו. ד"ר בורג הוסיף, כי הפעלת בתי־הקולנוע בפתח־תקווה ובחיפה בערב־שבת עלולה ליהפך למגיפה ולהתפשט גם למקומות אחרים.

ד"ר בורג אמר, כי ישנה פירצה בחוק, המאפשרת לרשות מקומית לא לקיים את חוק־העזר שלה עצמה. לפיכך הציע, שראש הממשלה ושר המשפטים ישקלו חקיקת חוק־מסגרת, שיחייב את העיריות לקיים את חוקי־העזר שלהן.

בית מפ"ם נחנך ביבנה — שתוכרז לעיר

מאת זהבה מוזס, כתבת "על המשמר"

בית מפ"ם חדש נחנך אתמול במועצה המקומית יבנה. באירוע נכחו מזכ"ל מפ"ם, ח"כ אלעזר גרנות, ח"כ אמירה סרטני, ח"כ וראש מועצת יבנה מאיר שטרית, הרב הראשי של יבנה, הרב יוסף אבוחצירא, חברי מועצת הפועלים, חברי ועדי עובדים ותושבי המקום.

לאחר שסקר את הדרך שבה נבנה הבית ובירך את כל העושים במלאכה, אמר ח"כ גרנות, כי "מפ"ם, כתנועה יהודית־ציונית־סוציאליסטית, מתחברת אל אותו זרם יהודי חשוב — הזרם האוניברסלי ביהדות, החשוב כזרמים אחרים בה".

הוא הביע את בטחונו, כי בבית מפ"ם זה שביבנה שבה נוצר חלק ממורשת־האבות, תמשיך מורשת היהדות על־פי דרכו והבנתו של כל אחד, תוך זיקה למורשת על כל גווניה.

ח"כ שטרית הפתיע את הנוכחים, כשסיפר להם, כי עתה, לאחר שהוסרה המכשלה האחרונה בדרך להכרזת יבנה לעיר, והוקם סוף סוף בית מפ"ם במועצה המקומית, הוחלט להכריז על יבנה כעיר לאלתר.

סוכמה תוכנית למתן משכנתאות מוגדלות לעולים

מאת אתי רונאל, כתבת "על המשמר"

כ־1 ביוני תופעל תוכנית משכנתאות מוגדלות לעולים החדשים. התוכנית סוכמה בין שר הקליטה, יעקב צור, לשר השיכון, דוד לוי, והסוכנות היהודית, והיא תחול על עולים זכאים, שחתמו חוזים מה־1 במאי השנה.

על־פי ההסדר, תקבל, למשל, משפחת עולים בת ארבע נפשות 60 אלף שקל, משפחה בת חמש נפשות תקבל 67 אלף שקל, ומשפחה עד שבע נפשות — 80 אלף שקל. עולים יחידים יהיו זכאים למשכנתא של 28 אלף שקל.

במשרד הקליטה רואים בתוכנית זו שיפור ניכר בתנאי הזכאות לדיור של העולים החדשים, וסבורים, כי עתה הוסרה אחת המיכשלות העיקריות בתהליך הקליטה של העולים בישראל.

משרד הקליטה והשיכון החלו בעיבוד תוכנית, שתאפשר הפניית עולים, שמצבם הכלכלי אינו מאפשר רכישת דירה באמצעות משכנתא, לדיור ציבורי.

אין זו מתיחה: רשות השידור לא "תמתח" ב־1 באפריל

מאת אתי רונאל, כתבת "על המשמר"

מתיחות ה־1 באפריל לא ישודרו עוד במהדורות החדשות ברדיו ובטלוויזיה — כך הוחלט אתמול בפורום החדשות של רשות־השידור.

יהיה אפשר להכין ידיעה מיוחדת בנוסח המצלמה הנסתרת, או המיקרופון הסמוי, כשהציבור יודע מראש שמדובר במתיחה, והיחיד ש"ימתח" יהיה הנמתח.

נימוקו של מנכ"ל רשות השידור, אורי פורת, להחלטה הוא, שב־1 באפריל השנה נפל הרדיו עצמו קורבן למתיחה של ידיעה, כביכול, על פציעתו של נביה ברי, ורשות השידור היתה עלולה לאבד את אמינותה.

מתיחות ה־1 באפריל נהפכו למסורת תקשורתית. השנה, למשל, האמינו רבים לידיעת ה־1 באפריל המשכנעת, ששידר הרדיו, כי המידע על חשבונות הבנקים בשווייץ יובא לידיעת שלטונות המס. הוסיף לאמינות הידיעה שידורה בצמידות לידיעה על תפיסת חשבונותיו של רודן הפיליפינים, פרדיננד מרקוס.

המכון לשלום במזרח־התיכון

ישיבת מועצת המנהלים של המכון

תתקיים ביום חמישי השבוע בשעה 6.00 בערב במשרד המכון. אלנבי 76 תל־אביב (קומה ב').

על הפרק:

1. הוועידה לחקר השלום באנגליה ורשמים משיחות ופגישות בדרך (לורד קרדון בלונדון ואישים באונסקו ובז'אן אפריק בפאריס) קו מחשבה ימסור – יעקב מאיוס
2. מגבית השלום
3. שונות

אם עד 6.30 בערב לא יתאסף קוואורום תתקיים הישיבה בכל מספר משתתפים שהוא.

העובדים התבצרו במרכז מד"א ומנעו יציאת חברי ההנהלה

המשטרה הוזעקה לפלס דרך יציאה לחברי ההנהלה ● העובדים דחו הצעה לבוררות מוסכמת וממשיכים בשביתת הרעב זה היום הרביעי ● אמבולנס התהפך ושני חובשיו נפצעו ● מספר חובשים ונהגים התעלפו ואושפזו ● הנהלת מד"א פנתה לבית־הדין לעבודה

מאת יוסף שמי, כתב "על המשמר" וסוכנות עתי"ם

כמאה מעובדי מד"א התבצרו אמש במרכז מד"א ביד אליהו ומנעו את יציאת חברי הוועד הפועל, המנהל את מד"א, מן הבניין.

יו"ר ועד העובדים, דרור ריכטר, אמר לכתב עתי"ם, כי אנשיו "איבדו כל רסן על העובדים". לדבריו, לא יעזבו העובדים את הבניין והיום יביאו לבניין גם את בני משפחותיהם.

המשטרה הוזעקה כדי לפלס דרך יציאה לחברי ההנהלה.

עובדי מד"א שהתבצרו בבניין אפשרו לחברי הוועד המנהל לעזוב את הבניין לאחר שיו"ר הוועד ונציגי המשטרה פעלו להרגעת הרוחות.

מנהל מד"א נאות להישאר בשלב זה, עם העובדים "מתוך הזדהות" עם מאבקם.

העובדים הודיעו, כי ימשיכו לשהות בבניין ולשבות רעב, כיוון שמשכורתם היא משכורת רעב.

ממשיכים בשביתה

עובדי מד"א ברחבי הארץ החליטו להמשיך בשביתת הרעב שלהם ודחו אתמול את הצעת הנהלת מד"א והממונה על השכר באוצר להעביר את תביעותיהם למוסד לבוררות מוסכמת.

בפגישה שהתקיימה אתמול בין נציגי העובדים, הנהלת מד"א ונציגי ההסתדרות והאוצר הציע הממונה על השכר באוצר, הלל דוראי, להעביר את הנושא לבוררות מוסכמת אולם העובדים דחו הצעה זו והחליטו להמשיך במאבקם.

אמבולנס התהפך

אמבולנס של מד"א, שהוביל פצועה בצומת אשקלון, התהפך אמש ושני החובשים שהיו בו נפצעו באופן קל.

נבדקת האפשרות, כי התאונה קשורה לתשישות הגופנית של אנשי מד"א, השובתים רעב.

האמבולנס הוביל יולדת לביה"ח קפלן, כאשר התהפך לפתע בצומת אשקלון. נט"ן מרחובות חשה למקום והעביר את שני מתנדבי מד"א ואת היולדת לביה"ח קפלן.

מספר חובשים ונהגי אמבולנסים התעלפו אתמול לאחר שאפסו כוחותיהם והם נזקקו לטיפול בבתי־חולים.

הנהלת מד"א פנתה אמש לבית־הדין לעבודה בבקשה להוציא צו המחייב את העובדים לחזור לעבודה סדירה ותקינה.

ההנהלה מסתמכת על הסכם העבודה, בו נאמר שעל העובד למלא את תפקידו ככל יכולתו ובמלוא כושר עבודתו.

לטענת ההנהלה, פוגעת שביתת הרעב בכושרם של העובדים לתפקד ולהגיש שרות חיוני ומסכנת חיי אדם.

רב חרדי ניהל "מסע התעוררות" בישיבה תיכונית נגד השירות בצה"ל

מאת יצחק שור כתבנו לענייני חינוך

בישיבה התיכונית המקצועית "קרית נוער" בירושלים התנהלה לפני פסח הסתה נגד שירות בצה"ל ונגד שירות בישיבות ההסדר – לדברי ד"ר זאב ספראי, יו"ר המועצה הארצית של "נאמני תורה ועבודה". הוא מסר את הדברים במכתב, לראש האגף לחינוך דתי במשרד־החינוך, יעקב הדני. העתק המכתב נשלח לשר נבון, למנכ"ל שמואלי, ליו"ר ועדת החינוך ח"כ נחמן רז ולאחרים.

לדברי ד"ר ספראי רוכזו לפני הפסח למעלה מאלף תלמידי הישיבה באולם ובמשך שעתיים הם האזינו להרצאת רב חרדי ושמו אמנון יצחק. רב זה הסביר לשומעיו כי השירות בצה"ל ובישיבות ההסדר מהווה עבודה זרה, חובתם של בוגרי "יבנה" להמשיך בלימודיהם בישיבות חרדיות (ולא להתגייס לצה"ל...) אח"כ הוגנו בידי רב זה, בקשר לתותחים בשירות

אינטרסים של התנועה. ד"ר ספראי תובע מיעקב הדני לא לאפשר לארגון "אל המקורות", שהרב אמנון יצחק הרצה מטעמו, להופיע בעתיד בבתי ספר ממלכתיים־דתיים.

עניין חמור

לשאלתי השיב יעקב הדני, כי המכתב הגיע אליו ביום ו' האחרון, והוא הטיל על המפקח גרינבאום לבדוק את העובדות. "אם הדברים נכונים הרי שזה עניין חמור". עד כה אמר הדני, אסרה מערכת החינוך רק על איש אחד להופיע בבתי ספר – מאיר כהנא.

קיימת שאלה עקרונית אם האגף לחינוך דתי צריך להפסיק לסמוך על המנהלים. בינתיים לא נפגשים אנשי אגודת "אל המקורות" עם בנים בחינוך הממלכתי־דתי, אלא עם בנות בלבד. האגף התחיל לעודד גוף ציוני דתי, "אל עמי" שעוסק בהענקת החינוך היהודי בבתי ספר הנתונים לפיקוחו של האגף לחינוך דתי במשרד החינוך.

בלאס מואשם בהונאת התק"ם והקיבוץ הארצי ב־29 מיליון ד'

מאת אבי בניהו, כתב "על המשמר" וכתב עתי"ם

לבית־המשפט המחוזי בתל־אביב הוגש אתמול כתב־אישום נגד איש העסקים דוד בלאס ונגד מנהל חברתו "איזבל השקעות", צבי אהרוני. השניים מואשמים בהוצאת כספים במירמה בנסיבות חמורות מ־חברת "אשת כספים" שבבעלות התק"ם וקרן השומר הצעיר.

בכתב האישום שהוגש על־ידי עו"ד פנינה דבורין מפרקליטות מחוז תל־אביב מואשמים דוד בלאס (41) ועוזרו צבי אהרוני (33) בהונאת חברת "אשת" בסכום של למעלה מ־29 מיליון דולר ב־1984.

התובעת הגישה לבית המשפט בקשה לעצור את בלאס ואהרוני עד תום ההליכים נגדם. בקשתה תידון הבוקר בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב. דוד בלאס ועוזרו עצורים מזה שבוע.

כתבנו מזכיר, כי מעצרם הנוכחי של השניים בוצע בהסכמתם ובהסכמת עורכי דינם, על מנת לאפשר ליחידה לחקירת הונאות לסיים את החקירה בענינים.

בדיון שנערך בבית־משפט השלום לפני שבוע סוכם, כי בתום 7 ימי המעצר ישוחררו בלאס ואהרוני בערבות. אולם כעת, עם הגשת כתבי־האישום נגד השניים, תיתכן היענות בית־המשפט להארכת מעצרם.

תעודות פקדון ללא כיסוי

בכתב־אישום שהוגש אתמול מפרטת התביעה את מסכת העסקים שהתנהלו בין דוד בלאס וחברתו "איזבל השקעות", שהתמחתה בקבלת ומתן הלוואות ב"שוק האפור", לבין חברת "אשת כספים", שבבעלות התק"ם וקרן השומר הצעיר.

התובעת מספרת בכתב האישום, כי מתחילת 1984 עד ינואר 1985 הילוותה חב' "אשת כספים" לחברת "איזבל השקעות" מדי פעם סכומי כסף. הכספים הללו ניתנו בחלקם למועד קצוב ובחלקם — לזמן פרעון "לפי דרישה" ("און קול").

התובעת טוענת, כי בלאס וחברתו מסרו מספטמבר עד דצמבר 1984 ל"אשת" 19 תעודות פקדון של בנק ריסקונט כבטחון, וסמוך לאחר מסירת תעודות אלה הציגו כמירמה את סכומי הפקדון מהבנק, אך לא הודיעו על כך ל"אשת" ולא ביקשו את תעודות הפקדון בחזרה.

"למעשה, תעודות הפקדון נשארו ברשות מנהלי "אשת" ללא כל פקדונות בבנק לכיסויין, ואילו מנהלי "אשת" סברו לתומם שכספי הפקדון מצויים בבנק", נאמר בכתב האישום.

בכתבי־האישום מפורטות תעודות הפקדון, המסתכמות ב־19,200,000 ש"ח — כ־29 מליוני דולרים באותו מועד.

צפירה בת דקה תפתח הערב את יום הזכרון לחללי מערכות ישראל

מאת אבי בניהו, כתב "על המשמר"

צפירה בת דקה אחת, שתושמע הערב בשמונה ברחבי המדינה, תפתח את יום־הזכרון לחללי מערכות־ישראל.

בתום הצפירה, יחל ברחבת הכותל המערבי טקס־הזכרון במעמד נשיא המדינה, הרמטכ"ל, מפקד חטיבת ירושלים ונציגי המשפחות השכולות, במקום יודלק נר־הזכרון ויוצב משמר־כבוד. בכל יחידות צה"ל יערכו הערב מסדרי יום־העצמאות ויום־הזכרון ותוקרא הוראת־יום מיוחדת מטעם הרמטכ"ל.

טקסים בבתי־העלמין

מחר בשעה 11 תושמע צפירת דומיה בת שתי דקות. הצפירה תציין את תחילתם של טקסי יום־הזכרון לחללי מערכות־ישראל בבתי־הקברות הצבאיים, בחלקות הצבאיות וליד 53 אנדרטאות ברחבי המדינה, בהשתתפות ראש הממשלה, ממלא מקומו, סגניו, שרים וחברי כנסת.

ראש הממשלה, שמעון פרס, ישא דברים לזכר הנופלים בבית־הקברות הצבאי בהר־הרצל. שר החוץ, יצחק שמיר, ישא דברים בחלקה הצבאית בהר־הזיתים ושר הבטחון, יצחק רבין, ישא דברים בחלקה הצבאית בקרית־שאול.

ערב יום הזכרון, שלח שר הבטחון, יצחק רבין, איגרת אישית למשפחות השכולות.

יום העצמאות

מחר, בשעה 6.45 בערב, יחל בהר־הרצל בירושלים טקס הדלקת המשואות לסיום יום־הזכרון ולפתיחת חגיגות יום העצמאות, בהשתתפות יו"ר הכנסת, שלמה הלל. 12 מדליקי המשואות השנה יבטאו בדבריהם את הנושא המרכזי של יום העצמאות, שהוא: הדמוקרטיה בישראל. במהלך הטקס יועברו דגלי המדינה וצה"ל מחיל־האוויר למפקדת חילות־השדה. הטקס יסתיים בירי של זיקוקי דינור.

חיילים מצטיינים

ביום־העצמאות, בשעה 11 לפנה"צ, יערוך נשיא־המדינה במשכנו קבלת־פנים לחיילים מצטיינים. בטקס ישתתפו הנשיא ורעייתו, שר־הבטחון, הרמטכ"ל, ראש אכ"א, אלוף פיקוד המרכז ומפקד מחוז ירושלים.

בשעה 12 בצהריים, ייפתח בתיאטרון ירושלים, במעמד ראש הממשלה, חידון התנ"ך העולמי ה־23 לנוער יהודי, המאורגן על־ידי פיקוד הגדנ"ע, בשיתוף עם משרד החינוך־והתרבות, משרד־הבטחון, ההסתדרות הציונית והחברה לחקר המקרא.

קיבוץ געתון

מחפש מורה

לכיתה ה',

לשנת הלימודים תשמ"ז

בוגרת אורנים או סמינר הקיבוצים

עם נסיון בהוראה בקיבוץ

טלפון: 04-924185

בריטניה שוקלת עוד צעדים; לוב מגרשת 36 דיפלומטים

כנראה מדובר בהגבלת מספר הדיפלומטים הסורים בלונדון ● הדיפלומטים שלוב גירשה: 25 איטלקים, 4 מערב־גרמנים, 2 ספרדים, 2 בלגים, צרפתי, הולנדי ודני

מאת כתבי סוכנויות הידיעות

לונדון. — ממשלת בריטניה עשויה לנקוט בצעדים נוספים נגד סוריה, לאחר שכבר גירשה שלושה דיפלומטים סוריים בסוף השבוע שעבר, בגלל מעורבותם בהתקפות טירור — הודיע אתמול שר המדינה הבריטי לענייני חוץ, קים רנטון.

„אנו שוקלים עתה אם יש עילה לצעדים נוספים נגד סוריה", אמר רנטון בפרלמנט. „יהיה צורך להביא בחשבון את כל הגורמים הנוגעים ביחסים עם סוריה".

בתשובה לשאלה, אם בריטניה מתכוונת להגביל את מספר אנשי השגרירות הסורית בלונדון, אמר רנטון: „אין אנו רוצים להכנס לעימות עם דמשק בשאלה זו."

לא ממקור ישראלי

בהשיבו על שאלה מטעם ציר מפלגת הליבור, אם הממשלה פעלה על סמך מידע שהגיע מן הביון הישראלי, אמר רנטון, כי המשטרה הבריטית לא קיבלה מידע ממקורות ישראליים ופעלה על־סמך החקירות שלה עצמה.

רנטון אמר, כי על אף ההאשמות שסוריה עמדה מאחורי הפיגוע הקטלני במועדון הלילה במערב־ברלין, אין לבריטניה ספק בדבר מעורבותה של לוב בפיגוע זה.

עוד אמר, כי הממשלה לא תהסס לנקוט בפעולות תקיפות, אם יוכח שסוריה מעורבת במעשי־טירור.

לוב מגרשת

לוב הודיעה אתמול, כי היא מגרשת 36 דיפלומטים משבע מדינות מערב־אירופיות בכללם 25 מאנשי השגרירות האיטלקית, ששישה מהם הוכרזו ל„אישים בלתי רצויים" על שביצעו פעולות נגד האינטרסים של לוב. כן גורשו ארבעה דיפלומטים מערב־גרמניים, שניים מספרד ושניים מבלגיה, ואחד מצרפת, מהולנד, ומדנמרק.

הדיפלומטים האחרים משבע המדינות, שיורשו להישאר בלוב, יוגבלו בתנועותיהם ולא יעזבו את טריפולי.

בהודעה נאמר כי צעד זה הוא „תגמול על צעדי־הדיכוי שנקטו מדינות אירופה, בלחץ אמריקני, נגד שגרירויות לוב בארצות אלה, במסווה של מאבק בטרור."

מחאה ספרדית

שר החוץ הבלגי הודיע אתמול, כי ממשלתו תנקוט במעשי־תגמול על גירוש שני הדיפלומטים שלה מלוב.

שגריר ספרד בטריפולי מחה אתמול לפני ממשלת לוב על „הפעולות החורגות" של השגרירות הלובית במאדריד, לאחר שנעצרו בספרד קולונל של הצבא, הנמנה עם חוגי הימין, ועמו כמה אנשי מחתרת, שנהנו מתמיכה לובית.

אלי הורביץ יו"ר בנק לאומי; דב לאוטמן יו"ר התעשיינים

מאת אייל שגב, כתב „על המשמר"

אלי הורוביץ נכנס אתמול בבוקר לתפקידו כיו"ר החדש של מועצת המנהלים בבנק לאומי.

בשעות הבוקר הוא השתתף בישיבה של הנהלת הבנק שבה הציג אותו יפת, היו"ר הפורש, בפני המנהלים. לאחר מכן קיים מספר פגישות וישיבות בעניינים שוטפים של הבנק, ובשעות הצהריים המאוחרות עזב את הבנק ונסע למפעל „טבע" אותו הוא מנהל.

אלי הורוביץ יפרוש מתפקידו כנשיא התאחדות התעשיינים ביום ראשון הקרוב. הפרישה תיעשה בישיבת נשיאות ההתאחדות, שבה יימסר גם על מינויו של דב לאוטמן לתפקיד נשיא התאחדות התעשיינים במקומו של אלי הורוביץ.

ללא בחירות

חילופי הנשיאים נעשים ללא צורך בבחירות, שכן עוד בחודש אוקטובר, בעת הבחירות האחרונות לנשיאות, נבחרו השניים לתפקיד זה לאחר שאלי הורביץ הודיע כי הוא אינו מתכוון לכהן קדנציה מלאה.

הנשיא החדש של התאחדות התעשיינים, דב לאוטמן, הוא יליד תל־אביב, בן 50, בוגר בית־הספר החקלאי בפרדס־חנה. הוא כיהן בעבר, בין השנים 1963־1967, כמנכ"ל „סכרינה", מ־1967־1975 היה מנכ"ל „גיבור" ובשנת 1975 הקים את מפעל „דלתא" בכרמיאל.

יפת לחו"ל

בהתאחדות היה בעבר יו"ר ועדת הכספים, העבודה, הוועד הפועל וסגן נשיא ההתאחדות. הוא נשוי ואב לשניים, חתן פרס התעשיה, יצואן מצטיין ואזרח־כבוד של כרמיאל. דב לאוטמן נמנה גם עם 11 „המופ־לאים" שהקימו בזמנו את חברת „דנות" הנמצאת עתה בתהליכי פירוק.

היו"ר היוצא של מועצת המנהלים בבנק לאומי, ארנסט יפת, עומד לצאת היום לחו"ל והוא ישתתף בישיבות של מועצת המנהלים של חברת הבת של הבנק בארה"ב. הוא ישהה בארה"ב 10 ימים והבטיח שעם שובו יגיב על מסקנות ועדת בייסקי. עד כה נמנע יפת מתגובות פומביות על מסקנות הוועדה.

מימין: אריה דולצ'ין, יצחק כספי ושלמה להט, במסיבת העיתונאים.
(צילום: שאול רחמים, י.פ.פ.א.)

מקימי „המרכז הליבראלי": הציבור מחפש כתובת נכונה באמצע המפה

מאת דורית גפן, כתבתנו לענייני מפלגות

„ממשלת האחדות נכשלה. הם לא מסוגלים לחיות ביחד ובשתי המפלגות יש גורמים שרוצים לפוצץ את הממשלה" — אמר אתמול אריה דולצ'ין במסיבת עיתונאים בבית־סוקולוב בתל־אביב, לקראת ועידת היסוד של מפלגת המרכז הליבראלי שתתקיים ביום ראשון הקרוב.

מנכ"ל המפלגה החדשה, יוסף לפיד, אמר, כי הציבור מפחד מהפופוליזם של חירות. הציבור צוחק למראה ההתרוצצות המבוהלת של הליבראלים. הציבור חושש ממפלגת העבודה שהיא אותה גברת בשינוי אדרת — מפא"י הישנה והשתלטנית, עוד אמר, כי לציבור נמאס מהמפלגות הדתיות — וכל זה משאיר ציבור גדול המחפש כתובת חדשה ונכונה באמצע המפה הפוליטית.

אלטרנטיבה במרכז

לדבריו, בערב הפתיחה של ועידת היסוד של המרכז הליבראלי, יגישו לציבור את האלטרנטיבה במרכז המפה הפוליטית, ויזמינו מפלגות אחרות בעלות דעות דומות להצטרף אליהם. לפיד ציין, כי מעולם לא היה המוראל הציבורי ירוד יותר והעם זקוק לבשורות חדשות. הוא האשים, כמצב את המשטר, על כל גורמיו משמאל ומימין, שהמאיסו על הדור הצעיר את המדינה.

במסיבת העיתונאים השתתפו גם שלמה להט, יצחק ברמן, יחזקאל פלומין, יחזקאל הרמלך, אלי הללי, ויצחק כספי. הדוברים ציינו את עמדת מפלגתם בענייני דת וכלכלה במשק. עוד מסרו, כי יש נהירה למפלגה החדשה ועד כה נרשמו כבר למעלה מ־3000 חברים מכל חלקי הארץ.

בטקס פתיחת ועידת הייסוד, שיהיה בבית הבימה בתל־אביב, ישתתף גם ראש־הממשלה, שמעון פרס.

ראשאד א־שאווה יצא למצרים

ראש עיריית עזה המודחת, ראשאד א־שאווה יצא לפני ימים אחדים למצרים והוא אמור להיוועץ עם הנשיא סאדאת ועם שר־החוץ המצרי.

יחסה של מצרים לרצועת עזה הצטנן, לאחר שהרצועה הצטרפה לגינוי הסכמי קמפ־דיוויד ושאווה עצמו דחה פניות של שגריר מצרים בתל־אביב להיוועד עימו. בעת האחרונה נעשה ניסיון לשפר את יחסי מצרים עם הרצועה וראשאד א־שאווה כבר ביקר בקאהיר לפני יותר משנה.

לכתבנו נודע, כי שאווה עמד לצאת לקאהיר לפני כחודש, אך דחה את צאתו בעקבות הצהרות ראש־הממשלה על אוטונומיה חד־צדדית ברצועה.

וייצמן הזכיר לפרס את הבטחותיו לגבי הרוטציה

מאת הכתבת המדינית של „על המשמר"

השר עזר וייצמן העביר ביום א' מכתב לראש־הממשלה, שמעון פרס, ובו סיכום הבטחותיו של פרס לגבי מעמדו של וייצמן ושל מנכ"ל משרד ראש־הממשלה, אברהם טמיר, אחרי הרוטציה.

במכתב נאמר, כי עזר וייצמן יכהן כשר נוסף במשרד־החוץ וטמיר יכהן כמנכ"ל משרד־החוץ.

יצויין, כי לפני כחודש פנה אל פרס מנכ"ל משרד־החוץ, דוד קמחי, ושאל אותו לכוונותיו לגבי כהונת המנכ"ל אחרי הרוטציה. פרס השיב, כי אם קמחי רוצה להמשיך בתפקיד — אין מניעה לכך מצידו.

מועמד נוסף שהוזכר לכהונת מנכ"ל משרד־החוץ אחרי הרוטציה, הוא מזכיר הממשלה, ד"ר יוסי ביילין.

"המשמר" עתון יומי
عل همشمار
صحيفة يومية
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטור חדרים 102—121, טל' 6—225125. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' סבוטר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4002 חיפה 31040.

המחבל פעל בצרפת בשירות ארגון שבסיסו נמצא בבגדאד

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — המחבל התוניסי, חביב מועמר, שנעצר בסוף השבוע שעבר בנאנסי והודה אתמול בהטמנת פצצות בבנק לאומי בפאריס ובחנויות „מרקס אנד ספנסר" בפאריס ובלונדון, פעל בשירותו של ארגון טירור פלשתינאי, שבסיסו בבגדאד, תמורת שכר חודשי בסך 3,000 דולר („כיסוי הוצאות").

רדיו לוקסמבורג מסר, כי לדעת שלטונות הביטחון הצרפתיים, הפעיל „אל פתח" את מועמר כ„טרוריסט שכיר". המטה המבצעי של „אל פתח" שוכן בבגדאד.

החוקרים הצרפתיים גילו כי מועמר ביקר לעיתים קרובות בבגדאד, שם קיבל חומר־נפץ ומשימות טירור מאיש המכונה „אבו איברהים". הצרפתים עמלים עתה על פענוח זהותו של „אבו איברהים", המתואר לפעמים כמנהיג בכיר ב„אל פתח" ולפעמים כאיש מספר שניים בארגונו של אבו־נידאל. נשיא עיראק, סאדאם חוסיין, גירש את אבו־נידאל מארצו ב־1982, ומאז הוא פועל בסוריה.

במעונו של מועמר בנאנסי התגלה פנקס־כתובות המתואר על־ידי השירותים החשאיים של צרפת כ„אוצר". סבורים, כי הוא פעל במסגרת השתי־טירור בצרפת. אשה שפעלה עמו בנאנסי כבר נעלמה. סוכנים צרפתיים, שפרצו לדירתה, מצאו שרידים שרופים של מסמכים. למועמר היו חברות רבות והוא לא הסתיר מהן את עיסוקו הטירוריסטי. חברתו הצרפתיה אוזבאל פריאוריה החביאה במעונה כמות גדולה של חומר־נפץ. ההערכה היא, שמועמר לא פעל מתוך מניעים אידיאולוגיים אלא כספיים. הוא אף היה ידיד של סוחר עתיקות יהודי ידוע בנאנסי.

נמאת, כי גילויו המקרי של מועמר, בעקבות תיגרה שהיתה בינו לבין אחת מחברותיו הקבת קוכבנות. חברה זו, אלז'ירית, היא שהסגירה אותו, משום שהיכה אותה. לשוטרים סיפרה, כי הוא תכנן פיגוע גדול נוסף.

מועמר, בן 25, עסק בעבריינות זעירה בעת שגוייס בטולון, בדרום צרפת, בשנת 1981, על־ידי מחבל פלשתינאי, לביצוע פעולות טירור. הוא יצא לבגדאד ממאדריד, אליה הגיע מפאריס ברכבת. אחרי שהתאמן בעיראק בפעולות חבלה, קיבל מזוודת חומר נפץ מ„אבו איברהים" ונצטווה להטמינה בסניף „אל־על" בלונדון. כל מה שהיה עליו לעשות הוא להרכיב את מנגנון ההפעלה במזוודה. אך הוא פחד מאמצעי־הבטחון הישראליים. כדי לעקוף את ביקורת המכס, נהג לטוס לבגדאד ובחזרה דרך מאדריד או פראנקפורט, שם היה עולה על הרכבת לנאנסי.

זו הפעם הראשונה התגלה, כי ארגון טרור פלשתיני משתמש באנשים מחוגי הפשיעה לביצוע פיגועים תמורת שכר. שני אחיו של מועמר כלואים בבית־סוהר בצרפת בעוון רצח.

החשד, כי אגף באש"ף הפעיל את מועמר, הוא בהחשן מחלוקת לשר הצרפתי לבטחון הציבור, שלפני שלושה שבועות בלבד חתם הסכם לשיתוף פעולה מודיעיני ללוחמה בטירור עם האיש מספר שניים באש"ף, אבו־איאד.

סוכנות „אסושאייטד פרס" מוסרת מתוניס, כי הנשיא חביב בורגיבה ציווה על שגרירו בפאריס לסייע לשלטונות הצרפתיים בשפיכת אור על הפרשה. בורגיבה גם הדגיש את התנגדות ארצו לכל מעשי הטירור.

צבן תובע דיון במדיניות הגרעינית

חוות־דעת מנומקות שוללות כורים בישראל

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

יאיר צבן (מפ"ם) תובע לקיים דיון יסודי, עם פתיחת מושב הקיץ של הכנסת, במדיניות הגרעינית של ישראל.

אתמול אמר צבן, כי המסקנה העיקרית העולה מדו"ח מבקר המדינה והמסמכים ממשלתיים שהגיעו לידיו היא, כי הכרחי לקיים בארץ דיון ציבורי־לאומי בנושא הגרעיני. יש גם להדק את הפיקוח הפרלמנטרי על הממשלה בתחום זה.

צבן טוען, כי כבר ערב נסיעתו של רה"מ לפאריס בדצמבר 1984, הוכנו על־ידי מומחים במשרדי האנרגיה והאוצר חוות־דעת מנומקות, השוללות בתכלית הקמת כורי־כוח גרעיניים. עובדה זו לא מנעה מרה"מ פרס ומשר האנרגיה שחל, להמשיך במגעים עם צרפת לרכישתם. הכוונה לחוות־דעת של הכלכלנים איתמר גיבתון וד"ר דן מון מוסינזון מהאוצר, של ד"ר דוד משאלי ממשרד־האנרגיה ופרופ' דן זסלבסקי, המדען הראשי לשעבר במשרד זה.

מומחים אלה קבעו ברורות, כבר אז, כי מבחינה כלכלית אין מקום לתוכנית הכורים, וכי ישראל, כמדינה קטנה בשטחה, אינה יכולה להרשות לעצמה להסתכן ולו בשיעור כלשהו. שריפת כור גרעיני היא בפגיעה על־ידי כוחות אויב. „אויב חכם היה משתיל לנו בעזרתו סוס טרויאני בצורת כור כוח גרעיני", אמר ד"ר משאלי בחוות־דעתו.

פרופ' זסלבסקי דוחה את הטענה בדבר צמצום תלותנו כורים על־ידי גיוון מקורות האנרגיה באמצעות כורים. „כורי כוח גרעיניים אף יחמירו את התלות בגורמים חיצוניים" קובע המדען הראשי לשעבר.

צבן אומר, כי הצירוף של משבר תעשיית הגרעין בארה"ב, אסון צ'רנוביל, התגובה החריפה למקרה זה בארצות אירופה, ופירסום דו"ח מבקר המדינה על הכורים הגרעיניים, יסייעו להסרת הטאבו מהנושא הגרעיני בישראל ויחזקו את התביעה לדיון ציבורי ולפיקוח פרלמנטרי על נושא גורלי זה.

● ועדת מומחים המליצה בפני סגן ראש הממשלה ושר־החינוך והתרבות, מר יצחק נבון, ללמד „תקשורת המונים" כמקצוע רשות או כמקצוע בחירה בבתי־הספר היסודיים והעל־יסודיים.

במלאות שלושים למותה של חברתנו
מירה מינצר־יערי
נעלה לקברה ביום חמישי 15.5.86 בשעה 15.00
אזכרה לזכרה תתקיים בשעה 21.00 בחדר האוכל.
המשפחה
וקיבוץ מרחביה

ריינר פורש השבוע מראשות חב' אמפל

רקנטי כנראה אינו מתכוון לפרוש מ"איי.די.בי

מאת אייל שגב, כתב „על המשמר"

אפרים ריינר, יו"ר מועצת המנהלים של חברת אמפל, עומד להודיע עוד השבוע על פרישתו מתפקידו, בעקבות המלצות ועדת בייסקי.

הודעתו של ריינר תימסר בישיבת דירקטוריון החברה שתכונס בימים הקרובים. לדירקטוריון תימסר תמצית מתורגמת לאנגלית של דו"ח ועדת בייסקי וחוות־דעת משפטית של היועצים המשפטיים של החברה.

העובדה שהדו"ח המתומצת יימסר לדירקטוריון רק בישיבה הקרובה תחייב עיון מוקדם בהמלצות בטרם יתקבלו החלטות. לפיכך, יהיה צורך, ככל הנראה, לקיים תוך מספר ימים ישיבת דירקטוריון נוספת באמפל. עם זאת נראה, כי הדירקטוריון יקבל את התפטרותו של ריינר.

אתמול הפר בנק דיסקונט את קשר השתיקה שגזר על עצמו ומסר תגובה מנוסחת בזהירות על דו"ח ועדת בייסקי. הודעת הבנק אומרת כי „קבוצת דיסקונט עוסקת בבנקאות והשקעות והיא הקבוצה היחידה מבין הבנקים הישראליים שאינה בשליטת גוף ממלכתי או ציבורי. הנהלת הבנק ומשפחת רקנטי יודיעו על עמדתם לכשתגובש דעתם בעניין" — נאמר בהודעה.

חוגים בנקאיים סבורים, כי בהודעה זו קיים רמז לכך שרפאל רקנטי אינו מתכוון לפרוש מתפקידו ב„איי־די־בי". שהיא החברה־האם של בנק דיסקונט, שכן חברה זו עוסקת בהשקעות ולפיכך לא תלות עליה ההמלצות של ועדת בייסקי המחייבות את רפאל רקנטי לפרוש מתפקידיו הבנקאיים.

„העיתונות יצרה היסטריית ערב מלחמה — ללא הצדקה"

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

בצעד יוצא־דופן החליטה אתמול ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, פה אחד, להצהיר כי בעקבות הדיווחים ששמעה מפי גורמי ביטחון, היא משוכנעת כי אין כל דמיון בין דיווחי העיתונות על מתיחות בגבול עם סוריה, לבין המצב בשטח.

לדעת הוועדה, הדיווחים בעיתונות יצרו היסטריה של ערב־מלחמה, בעוד המציאות בשטח שונה לחלוטין.

הוועדה שמעה אתמול, במשך כארבע שעות, דיווחים מקיפים וממצים מפי קצינים בכירים על המצב בגבול הצפון בגזרות השונות. צוין כי אין סימנים להכנות בצבא הסורי למלחמה מיידית עם ישראל. הוועדה שמעה כי בגיזרה המזרחית בלבנון הוקמו בתקופה האחרונה מחפורות לטנקים ותותחים, אך אלה אינן מאוישות.

גדול סופרי ספרד — לישראל

מאת חנה קים, כתבת „על המשמר"

גדול סופרי ספרד דהיום, קמילו חוסה סלה, יגיע בעוד כחודש לישראל ויקיים כאן סדרת פגישות עם פוליטיקאים וסופרים. במסגרת ביקורו יקבל סלה תואר דוקטור־כבוד מטעם האוניברסיטה העברית.

סלה נחשב דמות לאומית אהודה בספרד, מעל ומעבר למעילותו הספרותית. הוא מונה לסנטור בקורטס, הסנט הספרדי, על־ידי המלך חואן קרלוס, הוא חבר האקדמיה המלכותית ללשון ומשמש זה שנים יו"ר אגודת הידידות ישראל־ספרד. ספרו הראשון, „המשפחה של פסקואל דוארטה", בתרגומו של ישעיהו אוסטרידן, יצא לאור לא מכבר בארץ.

ביקורו של סלה בישראל הוא חלק מתוכנית ביקורים הדדיים בספרד ובישראל של אנשי תרבות ספר ואינטלקטואלים משתי המדינות.

שגריר ספרד בישראל ביקש לא מכבר מראש ממשלת ספרד, פליפה גונזאלס, לשלוח נספח תרבות לישראל כדי לקדם את שיתוף הפעולה התרבותי. מישראל עדיין לא ידוע על כוונה ממשית לשגר נספח בתחום זה.

פניה לראש הממשלה
ביום העצמאות ה־ל"ח
למדינת ישראל

השב לה את כבודה

אנא, סלק את כל המכשולים המעכבים את החוק נגד הזענות

מחנכים בישראל (רשימה ראשונה)

יעל בנימיני לוין - ירושלים
פרופ' קלמן בנימיני - ירושלים
איתמר דליה - ירושלים
אפשטיין נילי - ירושלים
אביגדור נחמה - ירושלים
אטלס זאב - מדריך גרעיני נחל
אטלס מרימי - מענית
בן נפתלי יואב - רכז "מבואות עירון"
ברנדוידמין נורית - ירושלים
בק שושי - ירושלים
בראון סמדי - מחנכת, מורה לאומנות
גולדברג אהובה - ירושלים
גולדברגר דבורה - ירושלים
גל פנינה - ירושלים
גליך נוגה - ירושלים
גרוסמן אבישי - עין שמר
גבע אביטל - עין שמר
גבע עדה - עין שמר
דויטש אילה - ירושלים
הוכמן סוניה - מזכירה, מצר
וולובסקי רחל - ירושלים
חן ריקי - ירושלים
חצור אריק - מחנך, מענית

ירמיהו אילנה - ירושלים
ליאור דליה - ספרנית, מענית
לנדסמן גיורגי - ברקאי
ני בילהה - ירושלים
ערבת אילנה - פרדס חנה
סומך חביבה - ירושלים
סלקי יהודית - ירושלים
סלקי מיכה - ירושלים
פטי רחל - ירושלים
גיודי פורמן - ירושלים
פליז דניז - מצר
פלה וורדה - ירושלים
רייכר אתי - ירושלים
חנציה יגודה - עין שמר
רבינוביץ אברהמיק - ירושלים
רוט עידית - ירושלים
שני שלומית - ירושלים
ששון גילה - ירושלים
שפירא עירית - מורה לאומנות, עין שמר
שפירא רפי - עין שמר
שחר בנה - מחנכת
קספל אורנה - ירושלים
צימרמן אילה - ירושלים

מודעה זו פורסמה במימון "צוותא נעורים"
שמות נוספים של מחנכים ותרומות יש להעביר ל"צוותא נעורים",
בצלאל יפה 7 ת"א. מיקוד: 65204 טל. 257341.

קרן קיימת לישראל

מארועי יום העצמאות

הקק"ל מצפה לרבבות ביערותיה ביום העצמאות

ביום העצמאות פותחת הקרן הקיימת את יערותיה וחניוניה לציבור המטיילים, שיעדיפו לבלות את החג בחיק הטבע.

להנעמת שהותם של הבאים ליערות, הציבה הקרן הקיימת במספר יערות במות בידור. בפארק קנדה הוקמו במות בידור בחניון הזיתים ובחניון התמרים. כן הוצבה במה ביער המלאכים ליד מגדל התצפית. בחוף ניצנים הוצבה במת בידור על חוף הים. תושבי דרום הארץ מוזמנים לפארק ירוחם שם תוצב במת בידור בלב הפארק.

קבוצות נוער שוחר ק.ק.ל יסייעו לחוגגים בחניונים ובפארקים ויחלקו חומר הסברה ושקי אשפה.

גולת הכותרת של פעילות הק.ק.ל ביום העצמאות: סיור מודרך בדרך בורמה המשוחזרת. הסיור חינם לבעלי רכב ויצא בשעה 10.00 ממצפה הראל.

להלן מציעה הקרן הקיימת רשימה מקיפה של חניונים ופארקים בכל רחבי הארץ לבילוי משפחתי בחג העצמאות.

אזור הצפון והתיכון:

1. **פארק גורן** משלומי מזרחה – לפני חישוב גורן, איזור פיקניק נרחב, שביל טיול ארוך ויפה לנחל כזיב, מצפור מרתק לכיוון המונפורט, מסלולי נסיעה ברכב לאורך צוקי נחל כזיב, בחורש טבעי של אלונים, בתוך החניון – חניון נוסף.
2. **חניון הזיתים** כ־3 ק"מ מהמצפור למונפורט.
3. **מגדל חניתה** בכביש העולה לחניתה, ליד תחנת השאיבה, איזור פיקניק ומגדל שמירה משוחזר בדוגמת חומה ומגדל.
4. **לביא** ליד צומת גולני – לכוון טבריה, 2 ק"מ ימינה, איזור פיקניק עם שולחנות אבן, מסלול כושר, מתקן הרפתקאות לילדים, אמפיתאטרון, שרותים.
5. **שחזור קרב יחיעם** קרוב לצומת כברי על הדרך לאחיהוד, איזור פיקניק, שיירת יחיעם משוחזרת כולל משוריינים וכלי נשק ותאור הקרב.
6. **מירון** בעליה לצפת, בסיבוב החד לפני חישוב מירון. במקום שנחל עמוד עובר מתחת לכביש, איזור פיקניק, שרותים רטובים, מסלול טיולים מענין לקבר שמאי ולאיזור קבר רבי שמעון בר יוחאי.
7. **פארק הירדן** בדרך העוקפת את הכנרת מצפון, לאחר גשר אריק, חניון גדול לאורך הירדן עם אזור פיקניק, תחנת קמח עתיקות במי אתרי דיג לאורך הירדן. החניון מכיל הרבה פינות פיקניק לאורך הירדן.
8. **מזרח הכנרת** כביש העוקף את הכנרת מדרום מזרח בין עין גב לחוף גולן, עצי תמר נטועים, שולחנות פיקניק, חניה ואפשרות ירידה למים בכנרת.
9. **גמלא** מגבעת יואב לקצרין על צוק המשקיף לגמלא העתיקה, החניון באתר ארכיאולוגי בדיר כרוך, מכיל מספר שולחנות, סככות צל ואנדרטה לזכר לוחמי הגולן. מקור משיכה של המקום הוא אפשרות ירידה בשביל כתובות תלול לאתר עתיקות בגמלא.
10. **יער וחניון נופש פעיל עין זיתים** נמצא סמוך לצפת, ומהווה חלק מיערות צפת. במקום נמצא לפני מספר שנים חניון ובו מתקני ספורט ומחנאות, והוכשר בו מגרש חניה.
11. **יער הגלבוע** נטוע על מורדותיו של ההר המפורסם. לרשות המבקרים הוכשרו דרכי גישה וחניונים וכן שלטי הכוונה. בתקופה זו של האביב יוכלו המטיילים במקום להנות מפריחתו של איריס הגלבוע.
12. **יערות מנשה והזורע** בין הר הכרמל מצפון והר אלכסנדר בדרום. בין הקיבוצים הזורע ומשמר העמק (על ידי „תחנת מנשה" של המוביל הארצי) מצוי חניון נופש ובו מתקנים לפיקניק.
13. **יער וחניון נופש פעיל גבעת המורה** נמצאים מעל עפולה עילית. מן הגבעה השלטת על המעבר לבקעת יבנאל והגליל ניתן לצפות אל עמק בית שאן, עמק חרוד, מרכז עמק יזרעאל והגלעד.
14. **עירון** כביש חדרה מגידו, חניון נופש פעיל, שולחנות פיקניק, שביל הליכה וטיולים.
15. **גילון** על כביש עכו צפת כ־4 ק"מ לפני הכפר הערבי מגדל־כרום בפניה למצפים גילון וצורת, חניון המכיל איזור פיקניק ומסלול טיולים מרחק בין צוקי הוואדי.
16. **פארק הכרמל** משתרע על כ־80 אלף דונם – מקמפוס אוניברסיטת חיפה, לאורך הכביש דליה ולעוספיה עד לאלייקים. בפארק 28 חניונים מסודרים ובולט בהם חניון שער הכרמל (סמוך לאלייקים).
17. **ציפורי** מכביש נצרת שפרעם, חניון שכולל מתקני נופש פעיל, פיקניק כיריים, אש וכו'.
18. **הר דבורה** מנצרת עילית, חניון נופש, שולחנות פיקניק ומיצפור.

אזור ירושלים והמרכז:

יער ירושלים נמצא במורדותיה המערביים של העיר, על שטח של 3000 דונם. ביער חניוני נופש ובהם מתקני ספורט ומחנאות.

יד קנדי ממערב למושב עמינדב, פניה דרומה מכביש קרית יובל – הדסה, לכביש עוקף אורה עמינדב עד סופו, מונומנט מרשים שלצידו פינות ישיבה בחורשה קטנה של אורנים.

פארק קנדה בעמק אילון ממוקם על אם הדרך בין תל־אביב לירושלים, וצופה על עמק איילון. במקום אתרים מעניינים לביקור: עמק המעיינות, כרם זיתים עתיק, שרידי העיר אמאוס וגבעת מצפור ממנה ניתן לצפות על נופים מרחיבים.

עצמאות ארה"ב משתרע בין בר־גיורא ונס הרים כ־25 ק"מ דרומית מזרחית לירושלים. הפארק החדש ניטע לרגל מאתיים שנות קיומה של ארצות הברית. במקום דרכים ושבילים, המוליכים למערת הנטיפים ולישובים שבסביבה. בפארק הותקנו מתקני מחנאות, פיקניק וספורט.

יער הרצל בבן־שמן משתרע על 15 אלף דונם ונטועים בו שניים וחצי מליון עצי אורן, ביער ניצב מגדל תצפית ממנו ניתן לראות בימים בהירים את מישור החוף. במקום חניון ומתקני ספורט ומחנאות.

יער חולדה משתרע באזור שבין צומת חולדה לצומת בילו. ביער נמצאת אנדרטת ציוויק לזכרו של אחד ממפקדי ההגנה, וחורשת רחל שנטעה לזכרה של המשוררת. במקום מתקני ספורט ונופש מגוונים.

חניון הראל כק"מ מצפון מערב לתעוז, ממשיכים בדרך עוד כחצי ק"מ פינת פיקניק, דשא וצל ליד מצפה קק"ל, מים ושרותים.

יער הנשיא ע"ש חיים ויצמן נמצא בצידי הדרך בית־שמש, רמלה, ליד מושב חרים.

חניון שער־הגיא ליד צומת שער הגיא, ודרך בורמה מתחנת הדלק שער הגיא דרך עפר הפונה צפונה, מספר שולחנות פיקניק בחורשה.

חניון אשתאול בכניסה למשתלת קק"ל, אשתאול, מכביש צומת שמשון צומת נחשון ב־1 ק"מ מערבה לצומת שמשון, פינת ישיבה ומשחקים.

יער השלום בירושלים בין שכונת אבו־טור לארמון הנציב, ירושלים, רח' נעמי בשכ' אבוטור (מדרך לחברון), חניון ובו מתקני משחקים ושולחנות פיקניק.

אזור הדרום:

מופעל על ידי רשות הגנים הלאומיים – יפתח רשמית ב־23.5.86 במעמד ראש הממשלה. נמצא בחבל הבשור על גדות נחל הבשור, ליד כביש המקשר את צומת גילת עם צומת צהלים. בפארק מדשאות ואלפי עצי תמר, זית, פלפלון ושיטים. במקום מגרשי חניה, פינות פיקניק ומתקני מחנאות. בפארק מצויים אתרים ארכיאולוגיים בהם שרידי ישובים מן התקופה ההלניסטית ושרידי הכנסיה הביזנטית. מן מצפור בגבעה – ניתן לצפות בנוף פראי שיצרה פעולת הסחף של נחל הבשור.

פארק ספיר בדרך לערבה במרכז ספיר, אגם מים, שולחנות פיקניק ומים זורמים.

פארק תמנע בחבל איילות מיועד לאוהבי נופי פרא. בבקעת תמנע בה נמצא הפארק מצויים מכרות נחושת קדומים, ציורי קיר עתיקים, צורות נדירות של אבני חול צבעוניות ונופי בראשית. (הכניסה בתשלום).

חניון יוטבתה ליד תחנת הדלק של יוטבתה, מהחנייה של הכפרית, שולחנות, מתקני משחק, אשפתונים, ברזיות, שרותים של תחנת הדלק.

איבים ליד שדרות, כביש שדרות ברור חיל ליד צומת רוחמה, חניון נופש פעיל, מתקני משחק, שולחנות, מתקני גריל, ברזיות, ושרותים, ישיבה קבוצתית.

יער יתיר מקיף את המושב השיתופי בית יתיר ומשתרע על 25,000 דונם. ביער גדלים עצי מחט ועצים רחבי עלים ביניהם עץ הבוטנה, (פיסטוק חלבי) ואגוז המלך. בלב היער הוכשר שטח לפיקניק ומתקני ספורט ומחנאות. כמו כן הוכשרו שני מסלולי נסיעה שלאורכם פזורות פינות פיקניק השטח נמצא באזור גבוה (800־650 מ') מעל פני הים ולכן נושבות בו גם בימי שרב רוחות קרירות.

הכניסה לכל האתרים היא ללא תשלום.

יער להב נמצא סמוך לקיבוץ להב ומשתרע על כ־17,000 דונם. במקום אתרים ארכיאולוגיים מעניינים. מערות קבורה מימי המשנה והתלמוד. תל חילף ובו שכבות ישוב מתקופות שונות, חורבת רימון – שרידי ישוב יהודי בימי המשנה. במרכזם מבנה צבורי גדול, כנראה בית כנסת וחורבת אבו־חוף מערות קבורה מהתקופה הכלכוליתית. גדול לדריכת ענבים וארבה מבנים עגולים.

פרס ישראל

עיתונאי מתחת ל„חופה"

מאת ישראל זמיר

הענקת פרס ישראל לעיתונאי הוא דבר חדש. במה זכתה העיתונות שבעיתון קיתונות הביקורת כלפיה זוכה העיתונאי שלום רוזנפלד בפרס ישראל?

שלום רוזנפלד: „אני שמח שראיון זה נערך בטרם פורסמו ברבים נימוקיה של ועדת השופטים. הדבר משחרר אותי מן החובה הנעימה והמביכה להידרש אליהם. איך אנו למחור תוות-דעתם השקולה וכיצד אעמיד פנים שאני מהסס להסכים עימה? מכיוון שהעניין הוא עכשיו בחזקת „סוב יודיצה", הריני פטור מכך. אבל אני רוצה לחזור על מה שכבר אמרתי ברבים סמוך להודעה על הפרס: אני שמח מאוד שסוף-סוף, לאחר 38 שנות קיומה, הכירה המדינה בעיתונות הכתובה כתחום של יצירה או עשייה וכגורם חברתי הראוי לפרס. אני מחשיב זאת במיוחד עכשיו, כאשר גוברת הנטייה בקרב הפוליטיקאים והמחוקקים לחוקק חוקים נגד העיתונות שעלולים לסכן את חרותה."

ש: במה אתה מסביר נטייה זו? האם אין גם לעיתונות עצמה חלק בכך?

ת: אחת הסיבות היא „תסמונת המבשר", שכבר דובר עליה רבות. אין אוהבים את מבשר הבשורות הרעות (וכאלה יש לנו כשפע, למרבה הצער). יש לנו פרשה כזו בתנ"ך, סוקרטס עמד בשעתו על כך, שקספיר הציג זאת ב„אנתוני וקליאופטרה". לא חסרות דוגמאות מן ההיסטוריה של משטרים טוטאליטריים מה עולה בגורלם של מבשרי בשורות שאינן נועמות לחיכו של המשטר.

לצערי, לא חסרות גם סיבות בתקשורת עצמה ל„עליהום" זה. יש באחרונה תופעה מדאיגה מאוד של פגיעה בזכויות הפרט ובכבודו. יש לא-מעט אי-דיוק או אי-אמת בדיווח, משתלט על חלק גדול של העיתונות סגנון של „כסאח" ברוטאלי, ממש בלתי-נסבל, של וולגריזציה ושל „רם".

אני עצמי נמנה עם המבקרים החריפים של תופעות אלו, אבל ברור לי שבעקיפין חייבים אנו עצמנו לעסוק במלוא הכוח המוסרי והארגוני שיש לנו, בוודאי לא בחוקים שעלולים אולי לחסל חלק מן התופעות, אבל — יחד עם העיתונות החופשית עצמה. ובמקום כו לא יהיה חופש מלא לעיתונות — תיעלם החרות גם בתחומים אחרים.

ש: האומנם אתה רואה סכנה לחופש העיתונות בישראל?

ת: אולי לא בטווח המיידי, אבל יש בהחלט אווירה עוינת כלפי התקשורת ולא רק בקרב הפוליטיקאים. בספרי החוקים שלנו יש קרוב ל־40 חוקים שעוסקים בפרסום או אי פרסום ברבים. אך, בעיני לא-פחות חמור מן החוקים הוא גם הפיקוח על מחיר העיתון והפרסומת, שעלול לפתוח פתח ללחץ פוליטי על עיתונים. ולא ארחיב. כדי לא לפתוח פה לשטן..

אשר לשלוש הצעות החוק שהוזכרו באחרונה, הרי עם כל הכבוד למציעיהן, אני חושב שאחת (הנוגעת לפרסום שמות עצורים), היא בלתי-יעילה השניה (רישוי עיתונאים) בלתי חכמה והשלישית (גילוי מקורות מידע) בלתי-יישימה.

כפי שאמרתי קודם, העיתונות אינה חופשית מפגמים. אבל לא בדרך של חקיקה ניתן להתגבר על זה, כי אם בדרך של בדיקה פנימית ושל פיקוח מוגבר בתוך מערכות העיתונים ובאמצעות מועצת העיתונות.

ש: האם, לדעתך, אפשר לספק על עיתונאים? או שמא מוטב ללמד אותם עיתונות — אם בכלל אפשר ללמד מקצוע זה?

ת: עיתונאי גדול נולד. עיתונאות טובה — אפשר ללמד. ואם אפשר — צריך. כאומרי „עיתונאי משכיל יותר, מודע יותר לכוח שהוא מחזיק בידיו ולאחריות החברתית והמוסרית שמודעות זו מטילה עליו. „עיתונאות טובה", משמעה גם היכולת להשתמש בכלי העיקרי שיש לנו — השפה — בדרך אינטליגנטית, אוהבת, גמישה לאור שליטה מירבית בעושר שלה, השאוב מרבדיה הרבים וגם משפת היום-יום, המתחדשת תמיד, ובכל חרקיות שטמונות בה.

„עיתונות טובה" משמעה לא רק ידיעה טובה ומעמיקה בנושא שאתה עוסק בו, אלא גם נכונות להקדיש זמן ומאמץ להכיר את הנושא שאינך מכיר (אם אתה צריך לכתוב עליו), ללמוד איפה לחפש מה. „עיתונאות טובה" היא גם מודעות למהפכה הטכנולוגית המופלאה שמתרחשת עתה בתחום התקשורת, הסיכויים והסכנות שטמונות בה הן לעוסקים במקצוע והן לצרכני התקשורת.

ש: אמרת „צרכני תקשורת". מה החשי־בות שדווקא אנחנו נחנך צרכני תקשורת?

ת: ב„חופש העיתונות" אנו כוללים, בדרך־כלל את החופש לאסוף ולהפיץ מידע וחרות נגישות למקורות המידע. אבל צריך להעניק לציבור גם מידה מסויימת של „חופש מפני עיתונות"; כלומר היכולת להתמודד עם הכמות העצומה של המידע, שמגיע אלינו בצינורות כה רבים בדיוק ובמהירות הולכים וגוברים, היכולת לברור בין העיקר והטפל וגם לפתח בצרכני התקשורת את הרפלקס הבריא להעריך נכונה את המשמעות של האימרה „כתוב בעיתון", או ללחוץ על כפתור נכון כדי להשתיק את הרדיו או להאפיל את המרקע כשהמשודר אינו מספק את החוויה שאתה מצפה לה.

ש: מהו ה„אני מאמין" החינוכי שלך, שלמענו נדדת לאוניברסיטה? אני יודע שבטרם נפתחה כאן תכנית הלימודים ביקרת בכמה בתי-ספר לעיתונות בחו"ל ובעיקר בנודע שביניהם „קולומביה", שהיא „אימפריה" שלמה. האם ניתן אצלנו להקים משהו דומה?

ת: כדי להקים אפילו „מיני-קולומביה" כאן בארץ דרוש איזה פוליצר חדש, שיוריש את המיליונים שלו למטרה זו. אבל אני מאמין

בפעם הראשונה מכירה המדינה בעיתונות הכתובה כתחום של עשייה ויצירה וכגורם חברתי הראוי לפרס ישראל ■ העיתונאי שלום רוזנפלד, חתן הפרס, מחשיב אירוע זה במיוחד עכשיו, כאשר גוברת הנטייה לחוקק חוקים נגד העיתונות.

שלום רוזנפלד, חתן פרס ישראל התשמ"ו במסאות — פובליציסטיקה עיתונאית

שלום רוזנפלד נולד במזרח פולין (ווהלין) בדצמבר 1914, נשוי ואב לבן ולבת. הוא סיים את לימודיו שם בבית-הספר היסודי והעל-יסודי. בשנת 1934 עלה לארץ כסטודנט כדי ללמוד באוניברסיטה העברית בירושלים, ובאותה שנה החל בפעילותו העיתונאית בעיתון היומי „הירדן" (בעריכתו הראשית של פרופ' יוסף קלויזנר). הוא למד באוניברסיטה פילוסופיה, היסטוריה, תולדות הבית השני ומדעי-המדינה. תוך פעילותו במחתרת, בימי המנדט, נתמנה שלום רוזנפלד למפקד פלנגות-הגיוס של בית"ר ואצ"ל בגליל העליון, והפסיק לימודיו לאחר שנתיים.

פרט להפסקה זו — וכמה חודשי מאסר (לסירוגין) בבתי-סוהר של ממשלת המנדט — המשיך וממשיך שלום רוזנפלד — זה כחמישים שנה — בעבודתו העיתונאית בעיתונים „המשקיף", „חירות" „ידיעות אחרונות" ו„מעריב" בתפקידים שונים: עורך חדשות, כתב פרלמנטרי, סגן-עורך כ־20 שנה ב„מעריב", ולאחר מכן במשך 6 שנים עורך ראשי: בשנת 1980 פרש מן העריכה. והוא ממשיך בפעילות

פובליציסטית. עשר שנים היה שלום רוזנפלד הכתב בארץ-ישראל של העיתונים ביידיש „פארווערטס" (ניו-יורק), „אידישע צייטונג" (בואנוס איירס) ואחרים, ושנה אחת כיהן כעורך השבועון „טריבונה נארודובה" בקראקוב (פולין).

בעשרות שנים אלה פרסם אלפי מאמרים ומהם רבים מאוד בלא חתימה כטור של המאמרים הראשיים) בנושאים פוליטיים וחברתיים, פרקי הגות בענייני ציונות, תרבות ומאמרים מקצועיים בנושא תקשורת-המונים בכלל ועיתונות בפרט.

● נימוקי השופטים: שלום רוזנפלד הינו עיתונאי-פובליציסט ממעלה ראשונה. יובל שנים פירסם, בז'אנרים שונים ומגוונים, מאות רבות של מימרות ואלפי מסות ומאמרים, לרבות מאמרים ראשיים לא חתומים. רב חלקו במסות קצרות וקולעות „בזווית חדה" ובאפיגרמים ואפוריזמים המביעים את המתרחש „אצלנו". כתביו העיתונאיים של שלום רוזנפלד מקיפים תחומי חברה ומדינה, ציונות והיהדות, שבהן דבקותו נחרצת. כן מובעת במאמריו נאמנות לשלטון החוק בישראל, חתירה לשלום-אמת ולהידברות באיזור ודאגה לחופש הביטוי, תוך שמירה על זכות הפרטיות.

שניתן להקים באוניברסיטת תל-אביב מרכז רציני להוראת עיתונאות ולחקר העתונות על כל היבטיה. אני עובר על תכנית „תוכנית-אב" מודולרית לכ־כך כזה.

במסגרת התכנית ללימודי עיתונאות יש לנו כבר כיום יותר מאלף כרכים בספרייה שהקמנו, כולם בנושאי תקשורת ועיתונות. מהם ספרים נדירים מאוד. מתויקים אצלנו קרוב לעשרת אלפים מאמרים וקטעי עיתונות — כולם בנושאי תקשורת על כל היבטיה והכוונה, במרוצת הזמן, להעלות הכל על המחשב. כן אנו מקימים ספרייה של קלטות אודיו וגם וידאו של הרצאות, סימפוזיונים וסרטים (ישנים וחדשים) בנושאי עיתונות.

אני מקווה שנגיע גם להוצאת מקראות, חוברות בנושאים תקשורתיים ספציפיים, ואולי במרוצת הזמן גם כתב-עת קבוע וכיו"ב. אנו מתכננים דיונים משותפים עם גופים אקדמיים או ציבוריים בנושאים אקטואליים שיש להם היבטים תקשורתיים. כן אפשר להרחיב יוזמה (שאנו כבר מיישמים בחלקה היום בפרדס-כץ) לסייע לשכונות או למוסדות להוציא כתבי-עת, בחסות או בהדרכה של מורים שלנו וגם סטודנטים.

והנושא האחרון במיוחד קרוב ללבי, ואני מקווה שהדבר יקום במהרה: מכון לחקר תולדות העיתונות, עם דגש חזק על חקר תרומתם של עיתונים ועיתונאים יהודיים בתחום התקשורת על כל ענפיה. מאז יצא העיתון היהודי הראשון בראשית המאה ה־17, הופיעו עיתונים יהודיים בעשרות שפות בכל ארצות הפזורה היהודית בכל חמש היבשות. מתוניס ועד סין, מתורכיה ועד ארגנטינה, מפולין עד ארצות הברית, מדרום אפריקה עד אוסטרליה והיוצא בזה. יש מחקרים שונים בנושא זה; יש מונוגרפיות על עיתונות בארצות שונות, יש ביבליוגרפיות מפורטות פה ושם. יש גם קטלוגים ממוחשבים, אבל לא נעשה עד כה מחקר אחיד ומרוכז.

ש: אתה נשמע כמו.. פרופסור שעבר מן העיתונות לעולם האקדמיה.

ת: לא הייתי אומר שעברתי „הסבה" מעיתונות לאקדמיה, הייתי ונשארתי עיתונאי. לא אחדל לכתוב. כל עוד אוכל להחזיק עט בידי או ללחוץ על קלידי מעבד התמלילים. מי שהווירוס הזה של עיתונות פגע בו, לעולם לא ישתחרר ממנו. זהו סוד יחסי „האהבה-שנאה" למקצוע שלנו, כפי שהגדיר זאת פעם אחד מעמיתנו. אהבה — מפני שאנו אוהבים את הכוח, את החוויה ואת העניין שניתן לנו. ו„שנאה" — בגלל המחיר הכבד שאנו עצמנו ומשפחותינו משלמים תמורת התמכרות זו. וגם מחמת המודעות שלנו לנזקים שאנו יכולים או עלולים לגרום לזולתנו.

אבל נכון שיש לי עניין רב במה שאני עושה עכשיו באוניברסיטה ואני גם מתחקה בעניין אחר ההבדלים בין שני העולמות — הבדלים שמתבטאים בקצב, בעומק ובמגוון. באותה מידה שאנו מקנאים לפעמים בחוקרים ובמדענים על הסבלנות ועל הזמן שעומד לרשותם לטפל בנושא מסוים, נדמה לי שהם גם מקנאים קצת בנו ביכולת או בכורח „לסגור עניינים" בלחץ שעת-האפס.

ש: ראשיתה של העיתונות העברית והיהודית היתה בפובליציסטיקה. האם אתה שותף לדעה שה„פובליציסטיקה גוועת" עכשיו?

ת: העיתונאים של היום הם אחרים מאלה שהיו לנו לפני 40 או 20 שנה. ה„ניו יורקר" פרסם פעם קאריקטורה שבה נראים שני ילדים, אחד בן 8 והשני בן 4, כשהם ניצבים מול שורה של גורדי-שחקים ענקיים ובן השמונה אומר לזאטוט השני „בזמני, הדברים היו אחרת".

„בזמני, לפני קום המדינה ובשנותיה הראשונות, העיתונים היו „מגויסים", פוליטיים יותר, אידיאיים יותר ולכן גם הפובליציסטיקה בצורתה הקלאסית תפסה בהם יותר מקום. היום, רוב הציבור מעדיף מאמרים קצרים, „קומפקטיים". פחות ופחות אנשים מוכנים להתעמק במאמר או מסה שמשתרעת על עמוד שלם.

עוד בשנת 1917 הנהיג לה' נורתקליף ב„דיילי מייל" משטר קפדני של קיצור דיינו, ששום מאמר לא יעלה על 300 מלה. הוא עצמו כתב אלפי מאמרים מצוינים בהיקף כזה, לא מכבר נתפרסם משמו של ג'והן קראפט — מגדולי המסאים בארה"ב שהלך לעולמו לפני כמה חודשים כי אין לך נושא שעיתונאי מנוסה אינו חייב לדעת לכתוב עליו ב־750 מלה, אבל „קיצור הדרך" הזה סכנה בצדה: אם אתה מצפה לשיקול-דעת נבון מצד הציבור, אתה חייב לאפשר לו להכיר מגוון של השקפות ודעות באורח יסודי. כשהציבור מאבד את הסבלנות או את היכולת לתשומת לב ממושכת, נסללת הדרך לדמגוגים שמרבי-רים בסיסמאות.

ש: מנסיונך העשיר בכתב ובעריכת עיתון, האם לדעתך הפובליציסטיקה, על כל גוניה, משפיעה על מקבלי ההחלטות או על הציבור בכלל?

ת: עמיתי לפרס, ישעיהו אברך, כתב פעם על פגישה שהיתה לו עם אחד מגדולי העיתונאים האמריקאניים, וולטר ליפמן. אם אתמצת את הדברים תמצית אפוריסטית, הייתי מתרגם כך: שניים — כל יעסקו בפובליציסטיקה: זה שמאמין שיש בכוחו של מאמר אחד לשנות סדרי עולם וזה שאיננו מאמין בכך. ליפמן השווה את מלותיו על גבי הנייר כ„עדרי נמלים שחורות שממלאות את הנייר הלבן". יש לתת לנמלים אלו להמשיך וללכת ובלבד שתהיה בהן חיות.

רבותינו למדונו ש„בעשרה מאמרות נברא העולם" — עשרה ולא אחד. אבל קורה — וכבר רמזתי לכך לא-פעם — שבמאמר אחד אתה יכול לפעמים להרוס עולמו של אדם.

בוודאי שמאמר אחד אינו משנה את מהלך ההיסטוריה או הפוליטיקה. אבל ישנה הצטברות. כשאתה דבק בנושא מסוים, ברעיון מסוים, ואתה אינך נלאה מלכתוב על כך, בסופו של דבר יחלחל הדבר לתודעתם של הבריות, בעיקר של מקבלי ההחלטות.

כשלעצמי, לי כמעט לא זכור מקרה שמישהו אמר לי בכתב או בעל-פה שבהשפעת מאמר אחד שינה את דעתו, מקצה אל קצה. הרבה יותר פעמים קורה שאנשים אומרים: „הוצאת ממש את המלים מפי או מלבי"; היינו, במאמר אתה מחזק עמדות או מחשבות שהיו להם. אבל אני מניח שסדרת מאמרים עקבית בנושא, מקום כשהיא באה יחד עם שורה של ידיעות, פרשנויות לעומק, טורים אישיים, קאריקטורות — עושים את שלהם.

אבוד אנו באים אם נחדל להאמין שיש לנו השפעה על דעת הציבור, בדרך זו או אחרת?

ש: מהו ז'אנר הכתיבה האהוב עליך ביותר?

ת: אני כותב עכשיו פחות מכפי שהייתי רגיל לכתוב בעבר. שעות רבות ביום מוקדשות לעיסוקי באוניברסיטה. אבל אני משתדל לגוון את סוגי הכתיבה שלי — בחלקו כדי „לצעוד עם הזמן", ובחלקו למען הנאתי שלי. למעשה, אני ממעט באחרונה בפובליציסטיקה „רחבת היריעה" וכותב יותר טורים קצרים, בעיקר בז'אנר סאטירי („זווית חדה") מדי פעם אני חוזר לאהבתי הישנה, אפוריזמים. ותגובות מחוץ בטור „אצלנו", כל כמה שבועות אני כותב את המדור „מן המדף ומן המגירה", שבו אני מערבב קצת זכרונות, מעט קוריוזים ספרותיים או היסטוריים. אני אוהב במיוחד את הטור הזה, הן בגלל המשוב שאני מקבל וגם משום שהוא מאלץ אותי לקרוא הרבה ולחקור מקורות ביותר.

ש: העיתונות הכתובה דומה שהיא נדחקת הצדה על-ידי הטלוויזיה. יש אפילו שמדברים במונחים אפוקליפטיים על עתידה. האם אתה שותף להערכה זו?

ת: אני מאמין שהעיתונות הכתובה עוד תתקיים שנים רבות, על אף הטלוויזיה ועל אף החידושים המופלגים בטכנולוגיה וגם בגללם. הטכנולוגיות החדישות מאפשרות להדפיס אותה מהדורה של עיתון בכמה יבשות בעת ובעונה אחת באותו פורמט, באותם צבעים או בשינויים שמתחייבים מן הנסיבות. אבל הטכנולוגיה החדישה מאפשרת גם לקבל על גבי מרקע הטלוויזיה שלך מידע מהרבה מאוד תחומים, שבהם עד כה למד האדם עליהם רק מן העיתון. עם זאת, „המלה הכתובה" לא תיעלם במהרה. חיסול המלה המודפסת עלול להביא למפולת בעשרות סוגי תעשיות מפותחות ושירותים כמו נייר, צבע, מכונות, תעבורה וכיו"ב, שנותנות תעסוקה למיליוני בני-אדם בעולם. גם „הדפדוף" בדפי העיתון במקום שאתה בוחר, בזמן שאתה בוחר, בקצב שאתה בוחר, בתנוחה שאתה בוחר בה, תוך קריאת ידיעות ומאמרים אלה בצד אלה ולא זה אחר זה — הם הרגל וצורך שלא במהרה יוותר עליו האדם. ומה על אותם חלקי מידע שהטכנולוגיה יכולה אומנם לספק, אבל לא תעשה זאת מטעמים כלכליים ואחרים: מודעות אבל, למשל..

בטכנולוגיה החדישה מחיר הייצור של העיתון הוא אמנם זול בהרבה. אבל בהקפה ובהכנה של אקטואליה ושל תכניות בטלוויזיה מחירה של כל שניה לא יסולא בפז. גם מחירה של דקת-פרסומת בפז לא יסולא: באחרונה כבר שילמו מיליון דולר לדקה אחת של פרסומת. אני חושב שמותר לנו — לנו, עיתונאי העיתון המודפס, להאמין כי זמננו לא עבר עדיין, ואולי אני רואה מהרהורי לבי.

ש: שלום רוזנפלד, שנים רבות היית עד ראיה ושמיעה למעמדים היסטוריים רבים. האם אתה מוכן לדלות אחדים שנחרתו בזכרונך? ואולי אף תתפנה יום אחד לכתיבת זכרונות?

ת: לא, אין סכנה שאכתוב זכרונות. מעולם לא ניהלתי יומן. פה ושם רשמתי לעצמי שיחות שנזדמן לי לנהל עם מדינאים בישראל ובעולם — רובם off the record. יש לי תרשומות כמעט מלאות שעשיתי של רוב ישיבות ועדת העורכים בנושאים רגישים וחשובים ביותר. הן שמורות בכספת.

אם אתה שואל מה נחרת במיוחד בזכרוני, יכולתי למנות עשרות אירועים. „אשלוף" מן המאגר הלא-רחוק שלושה: אחד שקשור במלחמה ומן התקופה שלפני קום המדינה ושניים שקשורים בשלום. וזוהי בחירה מקרית לחלוטין — כמו-כן אני מדבר רק על אירועים שנכחתי בהם כעיתונאי. האפיזודה שקשורה במלחמה התרחשה בשנת 1947. זמן קצר אחר ששוחררתי מלטרון כ"חשוד בטרוריזם", הוזמנתי על-ידי מפקדת הצי הבריטי יחד עם עמיתי גבריאל צפרוני ושני עיתונאים אנגליים (קורנליוס ראיין וקלייר הולינגוורת) לצאת באוניית המלחמה „אושן ויגור" ולחזות ב„טיפול ההומאני" שהבריטים נותנים למעפילים, שביקשו להגיע אל חופי הארץ.

דווקא באותה הפלגה גילו המעפילים התנגדות עזה לבריטים ועשרות מהם קפצו הימה בניסיון להגיע לחופי הארץ תוך סיכון נפשם. את הזעקות של הנשים והילדים ואת הראשים הצפים על פני המים לא אוכל לשכוח לעולם. כולנו התרגשנו אבל קורנליוס רייאן (מי שנתפרסם אחר-כך כמחבר „היום הארוך ביותר") ממש התייפח בבכי. צפרוני ואני ניסינו בעברית וביידיש לשכנע את השוחים בשארית כוחותיהם, שלא יסכנו את נפשם ויעלו על הסירות הבריטיות, אבל הם היו בטוחים שאנו סוכנים של האנגלים וחרפו וגדפו. אותנו ש„אנו ממשיכים את מלאכת הנאצים". זו היתה חוויה נוראה..

והנה שני המעמדים ההיסטוריים האחרים שהייתי עד להם (ושגם תיארתי אותם בכתבות): פגישת הפיוס בין בן-גוריון לאדנאואר, במלון „וולדורף אסטוריה" בניו-יורק וביקורו הממלכתי הראשון של בגין בקהיר.

נחרת בזכרוני עצם המעמד של לחיצת הידיים בין שני הזקנים וההסתערות של צלמי העיתונות והטלוויזיה, כשלפתע אדנאואר קם ומתמתח מלוא קומתו ונותן צעקה „ראוס!" שומרי ראשו והשוטרים האמריקניים מתחילים לסלק את כולם מן החדר. פגישה זו נחרתה בזכרוני מסיבה נוספת: שעות מספר אחריה היתה לי התנגשות מילולית מביכה עם בן-גוריון — שכמה מעמיתינו היו עדים לה. כאשר אמרתי לו שעשה שגיאה בכך שירד מחדרו במלון אל אדנאואר. „הוא צריך היה לעלות אליך" — אמרתי. בן-גוריון כעס על חוצפתי זו והשיב: „הוא זקן ממני!" אמרתי לו: „אבל אתה נציג הנרצחים" לא יכולתי להרגע ודומה כי גם כמה עמיתי שהיו במעמד זה התרגשו מאוד.

ועכשיו המעמד ההיסטורי השני — ביקורו הממלכתי הראשון של בגין בקאהיר. נלוויתי לפמליית בגין כמעט לכל השיחות והפגישות עם סאדאת, מן הפגישה הראשונה באיסמאעיליה, שהשאירה טעם מר בפה, ועד לנשף המפואר נוסח אלף לילה ולילה בארמון קובה בקאהיר, כולל חתימת הסכם השלום בוושינגטון והארוחה החגיגית אחריו.

אבל מכל זה, לא אשכח לעולם את רגע רדתו של בגין מן המטוס בשדה התעופה בקאהיר, כאשר התזמורת של הצבא המצרי מנצחת בנגינה „התקווה". אולי יש איזו „סגירת מעגל" בין האירוע הראשון שהזכרתי — ציד המעפילים בלב ים, לבין חוויה זו. לאדם כמוני, שראה לא-מעט מלחמות, לפני המדינה, היה טקס זה מעין פתח תקווה לבאות. אולם גם בכך איני רואה מהרהורי לבי. אנו, העיתונאים, בקושי רושמים את „הטיוטה הראשונה" של ההיסטוריה תוך כדי התהוותה. את צפונות העתיד ודאי איננו יודעים.

מעצר דוד בלס וצבי אהרוני הוארך בשבעה ימים

בכביסה המלוכלכת — ניסה בלס להבריח מכתבים לשר בר־לב

בתום שבעת הימים יכריע השופט אם השניים ייעצרו עד תום ההליכים

מאת אבי בניהו,
כתב „על המשמר" וכתב עתי"ם

מעצרם של איש העסקים דוד בלס ושל עוזרו צבי אהרוני, הוארך אתמול ב־7 ימים נוספים.

השופט, אריה בן-ארי, דחה ב־7 ימים את הכרעתו הסופית לגבי בקשת הפרקליטות לעצור את השניים עד תום ההליכים המשפטיים נגדם. בלס ואהרוני מואשמים בהונאת חברת „אשת הכספים" ב־29 מיליון דולר. השופט פסק, כי „אין ספק שבידי התביעה תשתית לראיות סבירות על-מנת להוכיח את העובדות המיוחסות לשניים בכתב-האישום".

שיטת הונאה מתוחכמת

באיכוח התביעה, עו"ד פנינה דבורין, פירטה בפני השופט את השתלשלות העניינים ואת שיטת ההונאה המתוחכמת שמייחסת התביעה לנאשמים. „הם ניצלו את האמון שרכשו להם בבנק דיסקונט ובתנועה הקיבוצית", אמרה דבורין.

דוד בלס מכחיש את כל ההאשמות נגדו מאז תחילת החקירה בדצמבר 1984. בתום הדיון אתמול אמר בלס: „אני כלל לא מוטרד מזה שנה וחצי מנהלים נגדי חקירה מגמתית ולא עניינית, בחומר שאינו רלוונטי ומתבסס על רכילויות".

מכתבים לחיים

עורכת-הדין דבורין סיפרה אתמול, כי דוד בלס ניסה להבריח מבית-המעצר באבו-כביר, באמצעות נהגו האישי ובתוך כביסה מלוכלכת, שני מכתבים שהיו מיועדים לשר-המשטרה, חיים בר-לב. באותם מכתבים טען בלס, כי הוא נפל קורבן לקציני משטרה שאפתניים שרוצים להפלילו בכוח.

התובעת חוותה לדעתה כי החשוד (דוד בלס) עשוי להשפיע על עדים בפרשה.

עורכת-הדין דבורין מסרה עוד לבית-המשפט, כי תוך כדי חקירה הופיע בביתו של ראש צוות החקירה, רפ"ק בועז גוטמן, קרוב משפחה שלו בשם עוזי גוטמן. לטענת התובעת, עבד גוטמן בעבר בבנק המיזרחי המאוחד והיה קשור עם דוד בלס.

הסכם עם גוטמן

עוזי גוטמן ניסה להשפיע על רפ"ק בועז גוטמן וטען באוזנו, כי „לבלס יש קשרים פוליטיים ואחרי שתשתחרר מהמשטרה, מה שאתה עושה יפעל נגדך כבומרנג".

עורך-הדין של דוד בלס, אורי סלונים, טען, כי יש הסכם בין מרשו לבין תנ"צ יותם גונן, ראש היחידה לפשעי הונאה, על-פיו שישוחררו הוא ועוזרו בתום שבעת ימי המעצר.

„יש לבלס הסכם עם התנועה הקיבוצית להחזיר חובותיו אם ייצא ממעצר? לא יהיו לו הכנסות כדי לפרוע את החוב ולעמוד בהסכם. מבחינה ציבורית על בית-המשפט לשחררו" — טען עו"ד סלונים.

פדרמן קנה את „עלית" ממושביץ

מאת אייל שגב,
כתב „על המשמר"

חברת „סוגת" הנמצאת בשליטת איש העסקים יצחק פדרמן, רכשה את השליטה בחברת „עלית" מידי משפחת מושביץ.

בהודעה שמסרה החברה לבורסה היא אומרת, כי הגיעה להסכם עם משפחות מושביץ, קופילוב ווארנס, לאופציה הדדית לרכישת החזקותיהם ב„עלית", המהוות כ־23 אחוז מהון המניות. החברה רכשה ממשפחת ד"ר יעקב פרומצ'נקו את החזקותיהם ב„עלית", המהוות כ־6.4 אחוז מהון המניות.

עד כה החזיקה משפחת פדרמן 24 אחוז מהון המניות ויחד עם רכישת חלקה של משפחת פרומצ'נקו היא מחזיקה ב־30 אחוז ממניות „עלית". האופציה לרכישת השליטה מידי משפחות מושביץ, קופילוב וארנס, תקנה לחברה מעל 50 אחוז מהון המניות של „עלית".

העיסקה לפיה רכשה החברה את מניותיה של משפחת פרומצ'נקו, משקפת שווי שוק של 60 מיליון דולר של „עלית".

רמת־החיים עלתה ברבע האחרון ב־5—7 אחוזים

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

רמת-החיים של תושבי ישראל עלתה בשלושת החודשים הראשונים של השנה ב־5 עד 7 אחוזים, לעומת הרביע האחרון של 1985 — כך עולה מנתונים שנמסרו אתמול על-ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

הנתון על עליית הצריכה הפרטית לנפש מבוסס על נתונים על סחר סיטונאי ועל סטטיסטיקות של יבוא. פקידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה אמרו אתמול, כי בחודשים האחרונים חלה עלייה של 20 אחוז בהוצאות של ישראלים בחו"ל.

בשלושת החודשים האחרונים של השנה שעברה נרשמה עליה של 10 אחוז ברמת הצריכה הפרטית. אך למרות העלייה בחודשים האחרונים ברמת-החיים, היא עדיין נמוכה מרמת השיא של 1983.

השכר עלה

פקידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מסרו, כי בשלושה החודשים הראשונים של השנה עלה השכר ברוטו ב־10 עד 11 אחוז, לעומת שלושת החודשים הקודמים. אף-על-פי-כן, השכר היה נמוך ב־9 עד 10 אחוזים מהרמה ברביע הראשון של 1985.

עוצמת התיב"ים של
COMPUTERVISION
על מחשב אישי

אלביט מציעה לך המתכנן המכני ערכת הרחבה שהופכת מחשב IBM/PC/AT למערכת תיב"ים המספקת תשובה מושלמת לפתרון מערכתי ייעודי, פריון גבוה, איכות מעולה ועלויות ייצור נמוכות. ערכת ההרחבה מסופקת עם חבילת תוכנה חכמה MICRO CADDS של חברת COMPUTERVISION המובילה בעולם בשטח התיב"ים המכני.

חבילת התוכנה כוללת:
- תכנון מודלים תלת מימדיים תוך שימוש במגוון רחב של אלמנטים גאומטריים.
- WIRE FRAME
- DETAILING
- תוכנת הדרכה למשתמש
- ועוד

ערכת ההרחבה כוללת:
- MICRO-CADDS SOFTWARE
- HIGH RES. COLOR MONITOR
- GRAPHIC INTERFACE CARD (640X400)
- 12"X12" DIGITISING TABLET & PEN
- 80287 MATH. CO-PROCESSOR

כל זאת במחיר מבצע: 11,850 ש"ח.

ללקוחות שאין בידם מחשב AT אנו מציעים:
תחנת עבודה מלאה הבנויה על מחשב IBM PC/AT וכוללת:
- ערכת ההרחבה
- זכרון 512K
- כונן דיסקט 1.2MB
- דיסק 20MB
- תוכנת הפעלה PC-DOS

כל זאת במחיר מבצע: 20,850 ש"ח.
- המחירים כוללים התקנה
- המחירים אינם כוללים מע"מ

CAD/CAM

ניתן לרכוש עזרי חומרה ותוכנה נוספים המיועדים לפעילות תיב"ים כגון: PLOTTERS, תוכנת N.C, תוכנת FINITE ELEMENT, SURFACED ANALYSIS ועוד.

בדבר פרטים נוספים נא לפנות לגבי גילה דווידסון באלביט טלפון 04-528913 או 04-556605
או אל: דן אורן, איגוד תעשיה הקיבוצית, מדרשת רופין.

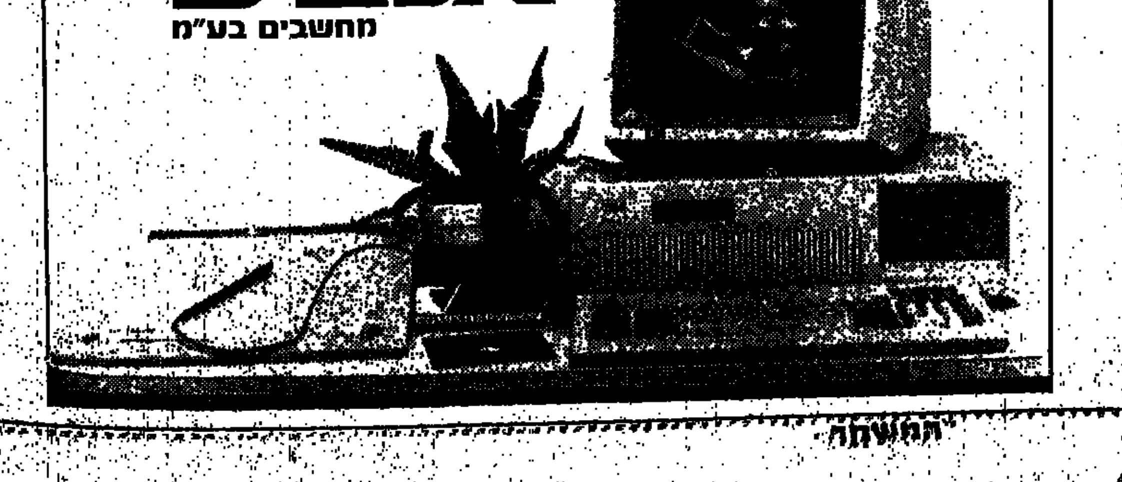

אלביט
מחשבים בע"מ

אנשים ואירועים

צילומים היסטוריים על מסעו של אמונדסן לקוטב

אוסלו. — אוצר יקר ערך של תצלומים ישנים, המתארים את דרכו של חוקר הקוטב הנורווגי ראולד אמונדסן, ב־1911, לציר הדרומי, נתגלה בעליית-גג באוסלו 60 שנה אחרי מותו.

היסטוריונים בנורווגיה אמרו, כי 240 התצלומים נתגלו בקופסה ישנה, והן מהוות, לדבריהם, „אוצר לאומי בעל חשיבות יוצאת מגדר הרגיל".

השיקופיות נתגלו באורח מקרי בכפר וארסו, בצפון נורווגיה, בעיצומה של תערוכה, שבאה לציין מבצע אחר של אמונדסן בקוטב: טיסתו בספינת-אוויר „צפלין" מעל הקוטב ב־1926. היתה זו הפעם הראשונה שבוצע מעבר על פני הקוטב הצפוני בספינת-אוויר.

אוצר המוזיאון בכפר שאל את קרובתו של אמונדסן, אם תוכל לתרום חפצים שונים לתצוגה. היא נזכרה בתיבה צהובה, שהיתה מונחת בעליית-הגג בביתה באוסלו. כאשר הוצאה התיבה, נתגלו בתוכה התצלומים.

„לא האמנו למראה עינינו. מצאנו בתיבה 240 תצלומים, שאיש לא ראה אותם לפני-כן, כולם מעשי ידיו של אמונדסן" אמר האוצר הראשי של המוזיאון. (ע"ר)

מצחיקונת: הנסיכה דיאנה — מחייכת בביישנות כאשר מקביל את פניה אחד משחקני תיאטרון הקבוקי בטוקיו — עוטה מסכה, כמצוות המסורת בתיאטרון היפאני. (צילום: אי.פי.)

אלוף גאה: הוא בן שלוש ומשקלו 35 ק"ג, אך כבר הוכרז לאלוף העולם בין בני גזעו, גזע ה„באסט", בתערוכת הכלבים העולמית שנערכה בסוף השבוע שעבר בטולן, באוסטריה. שם הכלב „גאנסמוק" (עשן אקדח) מן הולנדהיים, והוא נראה כאן בחברת חברתו הטובה ביותר, גברת הנלורה אולמן מגרמניה המערבית. (צילום: אי.פי.)

נער איטלקי הוסתר 7 שנים מחשש לנקמה

קאסטליונצ'ה, איטליה. — נער איטלקי בן 11 הוסתר במשך שבע שנים, כדי להגן עליו מפני קבוצה שביקשה נקמה (וֶנדֶטה), לאחר ש־36 מבני משפחתו כבר נהרגו במסגרת מסע-נקם זה — מסר עובד סוציאלי בוועידה נגד התעללות בילדים.

העובד הסוציאלי אמר בהרצאה בוועידה בעיר זו שבחוף טוסקניה, כי הנער, כיום בן 11, ואחיו בן 16, היו הזכרים היחידים שנותרו בחיים מתוך משפחה שחוסלה בוונדטה בין חברים יריבים של המאפיה בקלבריה, בדרום איטליה.

העובד הסוציאלי רצה בעילום שמו, מחשש כי גילוי זהותו יסייע לכנופיית המרצחים לאתר את שני הנערים, שגם שמותיהם נשמרים בסוד.

הוונדטה החלה כאשר הנער בן ה־11, שאותו כינה „דומניקו", היה עדיין בבטן אמו. אביו נורה למוות על מפתן ביתו, בידי שני גברים. מאז רצחה הכנופיה היריבה 35 אנשים נוספים, כולל שלושה מארבעת אחיו של דומניקו, דודים ובני-משפחות אחרים. כאשר היה דומניקו בן 4, הוא נשלח יחד עם אחיו למעון ילדים בנסיון להגן עליהם. מאוחר יותר הועבר הבן הצעיר ביותר להורים מאמצים.

דומניקו סובל מפחד מתמיד ומחלומות בלהה, והוא מתעורר תוך כדי זעקות ולעתים מקיא מתוך פחד. פסיכיאטרים יעצו להחזירו לאמו וליתר בני-המשפחה, שעברו למילאנו, כדי להינצל ממסע הוונדטה. אולם שם הורשעה האם במעורבות בחטיפה ונחבשה בכלא, ושלושה מאחיו נרצחו לאחר שחזרו לקלבריה.

דומניקו ואחיו מסתתרים עתה במעון ילדים, מתוך פחד מתמיד שמא יתגלו בידי מרצחי הכנופיה. (ע"ר)

חתני פרס ישראל

שולמית כצנלסון ואולפן עקיבא
חינוך

שולמית כצנלסון ואולפן עקיבא מייסודה בנו דגם למופת בארץ ומחוצה לה להומאניזם עברי בחינוך מבוגרים, הבנוי על תשתית של הקניית ידיעת הארץ ומורשת ישראל. פעילות האולפן בהנהלה חלוצית של הלשון העברית ושל הערבית המדוברת כשפות מפגש חברתי, בקליטת עלייה ובקירוב לבבות בין אדם לאדם בקרב בני העדות והדתות השונות בארץ — היא מיוחדת במינה ושימעה הגיע למרחוק.

במשך שלושים וחמש שנה למדו באולפן עקיבא כחמישים אלף לומדים יוצאי 122 ארצות, כולם זכו, בלי הבדל השקפה ומוצא, לחיי יוזר.

גרשון זק
מפעל חיים בחינוך

גרשון זק פעל כחלוץ מאז ימי „המדינה בדרך". החל דרכו בהדרכת נוער עזוב המשיך עם הקמה נחשונית של בית החינוך בצפון תל-אביב, הפועל גם היום כבית-הספר על שם אהרן דוד גורדון, ברוח ערכים של עבודה, ריעות ושוויון, שאת החדרתם יום ואת רוחם הפיח גרשון זק. בהמשך דרכו ייסד את בית החינוך התיכון בתל-אביב. יזם, הקים וניהל את „הכפר הירוק" והכין את הקמתו ל„בית ברל" כמרכז לפעילות תרבותית רב-גונית ברמה ארצית ומקומית. פעולותיו אלה ביססו מסגרות חינוך הפועלות על יסודות אסתטיים הומאניים ועל ערכי היהדות, כשעמוד התיכון של תפיסותיו הוא עמל כפיים ומשק יוצר נכסים.

מיכאל אבן-ארי
מפעל חיים בחקר המדבר

פרס ישראל מוענק לפרופ' מיכאל אבן-ארי על תרומה גדולה ומשמעותית לחקר המדבר. הוא אחראי למאמץ בן עשרות שנים לברר את האינטראקציות בין הקרקע, צמח ואטמוספירה, כדי להסביר כיצד מאוזנים צמחי האיזור הצחיח את משק המים שלהם ומצליחים להתקיים אף בתנאי יובש קיצוני. פעל בשחזור החוות הנבטיות בשבטה והקים את החווה לחקר חקלאות המדבר בעבדת. פעולותיו ומחקריו אפשרו לשחזר במידה רבה של הצלחה את הפרקטיקה החקלאית הנבטית עתיקת-היומין, המבוססת על ניצול מי נגר להשקיית גידולים.

יואל דה מלאך
מפעל חיים בחקר המדבר

יואל דה-מלאך הוא דוגמה יחידה וצירוף נדיר ומקורי של חקר המדבר עם שורשיות החברה הקיבוצית חלוצית. בימיה הראשונים של „רביבים" החל יואל במחקריו ובניסוייו. לאחר השתלמות הקים תחנת נסיונות, תחילה ב„רביבים" ואחר-כך לחקר חקלאות מדברית ולחקר המליחות ברמת-הנגב ותרם תרומה ייחודית לחקלאות הנגב ולשימוש במים מליחים הוא השכיל למשוך את תשומת-ליבם של קבוצות מדענים מדיסציפלינות שונות ולרכז את פעילותם המחקרית בתחנה. הוא שילב בה תפוקה מדעית כללית, בעלת

חשיבות בינלאומית, עם פתרונות מעשיים לשירותם של מתיישבים. התחנה הפכה במהרה למרכז לאומי ובינלאומי לחקר אזורים צחיחים ועיבודם. בתחנה מתהדק והולך, בלא פירסום, גם הקשר עם מדענים ממצרים.

ישעיהו אברך
מסאות עיתונאית

כתיבתו רבת השנים של ישעיהו אברך, כמה וכמה פנים של חידוש לה: ראשית, שפה עתירת ניב, משופעת צירופי ביטויים, הטיות מקוריות והענקת משמעויות מיוחדות למלים ולמשפטים „לשונו של אברך", שהינה שם דבר. מושרשת בתרבות ישראל, וביטוייה מורכבים ופשוטים ומוכנים כאחד. שנית, היכולת הבלתי נדלית להערות להוויה הישראלית הייחודית, תוך יצירה הרמונית, מכליה של קהיליית העמים, חכמתה ומורשתה. שלישית, המבנה של המסה ועלילתה המרתקת הופכים את המאמרים למלאכת מחשבת הגיונית ואמנותית בעלת עמקות ותוקף מוסרי של התבוננות בחיים „מזווית אחרת".

יונה סעיד
מפעל חיים בעמל כפיים

יונה סעיד היא מופת כמוסר עבודה, בהספק ובתפוקה, באמינות ובהקפדה על איכות, סדר ונקיון ביעילות ובזריזות ובדייקנות בתפקוד היא זכתה גם לתואר של „מייעלת מצטיינת", לאחר שהעלתה שורה ארוכה של הצעות ייעול, שזיכוה בפרסי ייעול רבים. יונה הגיעה גם

לקבלת רשיון תעופתי פנימי והינה היחידה בארץ המוסמכת להדבקות מתכת ופלסטיקה. היא היתה גם אחראית במפעל לקו היסעים ולעזרה-ראשונה, היא חברה לחוג איכות, ואף הדריכה במקצועה במפעלים אחרים.

אלדין חתוקאי
מפעל חיים בעמל כפיים

אלדין חתוקאי מקבל את הפרס על שירותו מנוער, תחילה בחקלאות, אחר-כך החייל למופת בצה"ל ומאז שחרורו במפעלי הנייר בחדרה. אלדין חתוקאי, בן לשבט הצ'רקסי בכפר קמה. עזר למשפחתו בעודו לומד בבית-הספר היסודי, ועם סיומו התמסר לעבודה חקלאית במשפחתו. עם עוד חיילים משוחררים למד חתוקאי את המקצוע הקשה של ייצור נייר, שהינו יחיד במינו בישראל. בעבודתו זו עבר במסירות שלב אחרי שלב. לתפקיד אחראי של מנהל גילה התמדה, חריצות, דבקות במטרה, זריזות ומסירות וכושר אנושי וחברי ביותר לנהל צוות המורכב מדרוזים, מיהודים, ממוסלמים ומצ'רקסים.

בתיה לישנסקי
מפעל חיים בפיסול ארצישראלי

בתיה לישנסקי מקבלת את הפרס על תרומה מיוחדת לחברה ולמדינה בכלל במפעל חיים של פיסול ארצישראלי, המגמה ביצירותיה הפיסוליות ובאנדרטאות את אישיותה ואת רוחה של החלוציות הציונית. יצירתה מלווה את שנות התהוותה של המדינה בדרך.

יצירתה של בתיה לישנסקי במשך כשישים שנה היא פרי עבודה בלתי נלאית, בנקיון כמעט סגפנית, ובכך היא שזורה בהיסטוריה החדשה של עם ישראל ומדינת ישראל

יחיאל שמי
פיסול ארצישראלי

יחיאל שמי החל בעבודתו האמנותית המרשימה זמן-מה לפני מלחמת העצמאות. אך עיקר תרומתו לפיסול הישראלי ולעיצוב האסתטי של נוף הארץ מאז ראשית ימי המדינה ועד היום הזה. יצירתו משולבת שלוב מלא והרמוני עם חייה של מדינת ישראל.

יצירתו מצטיינת ברמה אמנותית, בעוצמת ביטוי, בשילוב מוצלח של הזיקה הפתוחה אל האוניברסאלי עם הנאמנות העמוקה אל קרקע צמיחתו הישראלית המיוחדת, וכן תרומתו הסגולית לעיצוב האסתטי של אתרי הנוף בארץ.

מדליקי המשואות

טדי קולק

ראש עיריית ירושלים זה 20 שנה, יליד וינה (1911) בנעוריו הצטרף לתנועת הנוער הציונית „תכלת לבן" ולאחר מכן לתנועות אחרות, כהן „החלוץ", באוסטריה, גרמניה, צ'כוסלובקיה, רומניה ואנגליה. עלה ב־1935 והיה ממייסדי קיבוץ עין-גב ב־1937.

בשנים 1938–9 נמנה עם משלחת חינוכית שפעלה בקרב קבוצות ציוניות באירופה; תוך כך נפגש עם הצורר הנאצי אייכמן והניעו לאשר העברתם של 3000 צעירים יהודיים ממחנות הריכוז לאנגליה. בשנים 52–1950 כיהן כציר ישראל בארה"ב. ב־1965 נבחר לראשות עיריית ירושלים. ב־1983 בחרו בו תושבי ירושלים בפעם החמישית.

משה לנדוי

נולד ב־1912 בדנציג, גרמניה. ב־1930 סיים שם את לימודיו התיכוניים והחל את לימודי המשפטים באוניברסיטת לונדון. ב־1933 קיבל תואר L.L.B בשנת 1933 עלה ארצה. ושנה קודם לכן כבר השתתף במכביה הראשונה. בשנים 53–1948 כיהן כשופט בבית המשפט המחוזי וב־1953 נתמנה כשופט בבית המשפט העליון, עד 1980, שנת מינויו כנשיא בית המשפט העליון ופרש ב־1982. משמש כיו"ר הקורטוריון של הטכניון בחיפה מאז שנות ה־50.

זרח ורהפטיג

ד"ר זרח ורהפטיג נולד בפולין (1906), שם סיים את לימודי המשפטים. שימש כציר בקונגרסים ציוניים. ב־1941 הגיע לארה"ב, שם פעל להצלת פליטים יהודיים. בשנים 1943 כיהן כסגן מנהל המכון היהודי בניו-יורק וכסגן יו"ר הפועל המזרחי בארה"ב.

33 שנים כיהן כחבר-כנסת (1981–1948). שימש כחבר בוועדת חוקה חוק ומשפט, כסגן שר הדתות וכשר הדתות. (1974–1960) בתקופה זו שרת בוועדת החקיקה של הממשלה. במקביל שימש מרצה למשפט עברי באוניברסיטה העברית והיה בין מייסדי אוניברסיטת בר-אילן.

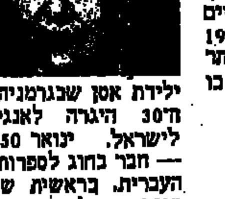

אליס שלוי

ילידת אסן שבגרמניה (1926). באמצע שנות ה־30 היגרה לאנגליה וב־1949 עלתה לישראל. ינואר 1950 משמשת כפרופסור — חבר בחוג לספרות אנגלית באוניברסיטה העברית. בראשית שנות ה־70 הקימה את תנועת אוהל יוסף בקטמון, שבמרוצת הימים הפכה לתנועת האוהלים.

ב־1976 מונתה לחברה בוועדת נמיר למעמד האישה. הקימה ועומדת בראש שדולת הנשים בישראל.

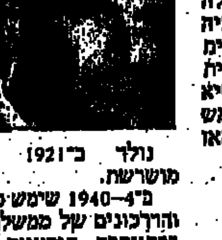

משה פיאמנטה

נולד ב־1921 למשפחה ירושלמית מושרשת.

ב־1940–4 שימש כפקיד במחלקת העלייה והרכונים של ממשלת המנדט ולימד ערבית בבתי-ספר תיכוניים ב־1947 קיבל תואר מוסמך למדעי הרוח. ב־8–1947 שירת ב„הגנה" ולאחר מכן בצה"ל. עם קום המדינה התמנה כמזכיר ראשי לחינוך והסברה במשרד המיעוטים והיה בין מתכנני החינוך הערבי-ישראלי. שימש כמתורגמן הכנסת עד 1959. בשנים 1970–5 שימש כפרופסור-חבר לערבית באוניברסיטת בר-אילן וב־1979 התמנה כפרופסור מן המניין באוניברסיטה העברית. ב־1977 נלווה אל הנשיא יצחק נבון בביקור הגומלין אשר אצל הנשיא סאדאת.

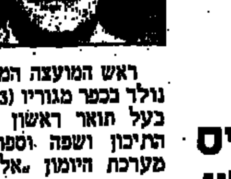

סמיר דרויש

ראש המועצה המקומית באקה-אל-גרביה. נולד בכפר מגוריו (1943) נשוי ואב לחמישה. בעל תואר ראשון בהיסטוריה של המזרח התיכון ושפה וספרות ערבית, היה חבר מערכת היומון „אליום", עד לסגירתו ב־1968. באותה שנה הצטרף לצוות הקמתה של הטלוויזיה הישראלית ונטל חלק בייסוד שידורי החדשות בערבית. ב־1978 קיבל תואר מוסמך במדעי המדינה באוניברסיטת חיפה. ביוזמתו פועל בבאקה ארגון „ניצני שלום", השוקד על טיפוח היחסים בין יהודים לערבים.

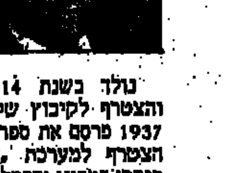

יהושע טן פי

נולד בשנת 1914, עלה בשנת 1934 והצטרף לקיבוץ של השומר הצעיר. בשנת 1937 פרסם את ספר שיריו הראשון וב־1942 הצטרף למערכת „הארץ" בירושלים והיה סופרו המדיני והפרלמנטרי של העתון. שימש כיו"ר אגודת העתונאים בירושלים וסגן יו"ר האגוד הארצי של העתונאים. בתקופה זו יזם את הקמת „בית אגרון" בירושלים.

בשנות ה־50' ערך את השבועון לענייני מדיניות, חברה וספרות „הד ירושלים". ואת השבועון הסאטירי „הצלף" והוציא לאור עיתון ילדים בשם „מיקי מעוז". תרגם והוציא לאור ספרים רבים. ספר שיריו העשירי ייצא בקרוב. ב־1971 קיבל את פרס השירה. מטעם ראש הממשלה, ב־1981 את פרס ביאליק לספרות יפה וב־1984 את פרס השופטים של אקו"ם. נשוי ואב לשתי בנות, בנו שאול נפל במלחמת ההתשה.

שלמה זמיר

נולד ב־1946 בירושלים וב־1957 עבר לדימונה. ב־1970 התגייס למשטרה. ומשרת כיום כרכז סיור, גם מעבר לשעות העבודה. מתנדב לפעולות בבסיסי צה"ל, בגני ילדים, בבתי-ספר. בארגוני נשים ומועדוני קשישים ועוורים. פועל להגנת הקשישים ומפני תקיפות ושוד ודואג לרווחתם.

איריס לוי

תלמידת כיתה י"א יו"ר מועצת תלמידי בי"ס מקיף כללי „אורט" בבית-שאן. עלתה עם משפחתה מספרד ב־1956. מדריכה במסגרת תנועת נוער מקומית של אגף הנוער וביה"ס, וכן בקן הנוער העובד ובמפגשים עם תלמידים ערביים בבתי-הספר.

יוחנן בן-יעקב

נולד ב־1945 בכפר עציון, אביו, יעקב קפלהולץ, נפל בקרב האחרון על הכפר. לאחר מלחמת ששת הימים שב אל כפר עציון המחודש, ממקימי בית הספר שדה במקום. עוסק בחקר ההתיישבות בגוש עציון משנות ה־20 ואילך ובחקר המערכה על הגוש. בשנים 1974–1972 ריכז את מחלקת ההדרכה של „בני-עקיבא" בישראל ומ־1983 משמש כיו"ר מועצת תנועות הנוער בישראל.

בשנים האחרונות מרבה יוחנן בן-יעקב לעסוק בנושא הדמוקרטיה ובסוגיית ישראל-ישמעאל. נקט יוזמה משותפת עם מכלל השומר הצעיר לסידרת פעולות משותפות בין התנועות.

צביה בר-ציון

חברת קיבוץ „רעים" בנגב, נולדה ב־1932 באלג'יריה שם נמנתה עם מקימי התנועה החלוצית „דרור". משמשת גזברית ועדת [illegible] לארץ במזכירות הקיבוץ המאוחד וראש [illegible] האירופי. משנת 1981 פעילה בנעמת. יוזמת סמינרים ומפגשים בין נשים מערים, עיירות, קיבוצים, מושבות וכפרי מיעוטים.

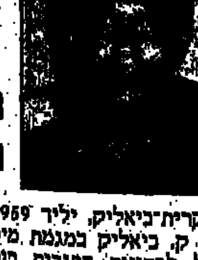

נוריאל ניצן

בן קרית-ביאליק, יליד 1959, בוגר בי"ס „אורט" ק. ביאליק במגמת מיכשור ובקרה. במקביל לבחינות הבגרות ריכז את שנת הצופים ושימש כיו"ר מועצת התלמידים. לאחר סיום קורס הקצינים חזר אל גדודו כמ"מ. ולאחר מכן כמ"פ. במלחמת לבנון כעוזר למג"ד, נפצע וסירב להתפנות, שימש כשנה כמפקד מחלקה בבית ספר לקצינים. רס"ן נוריאל ניצן חדור אהבת הארץ ונאמנות לדרכו הצבאית, המשלבת סמכות וחינוך לערכים.

מאת אלכס פישמן

מחלת רדיפה

כיצד יורדים מן העץ הגבוה עליו טיפסו הסורים והישראלים? כיצד מתירים את הפלונטר שנוצר כתוצאה משרשרת אירועים שכל אחד עומד בפני עצמו אך כולם יחד משתבצים לתמונה של עימות? ■ אנליזה של משבר

מהי מקור הסכנה העלול להביא להתלקחות העימות הבין-גושי?

האדמירל אינמן, מן המוחות המבריקים של המודיעין האמריקני, מי שהיה במשך שנים קצין מודיעין בכיר בצי האמריקני, ראש סוכנות המודיעין האלקטרוני, ועד 1982 — סגן-ראש הסי.אי.איי., מחייך למשמע שאלתי ועונה בקצרה: „הפרנויה"... שתי המעצמות לוקות במחלת רדיפה. הן אינן מאמינות זו לזו ונוח להן להיתפס לקונספציות התואמות את השקפת העולם של מנהיגיהן.

נזכרתי בפגישה זו עם האדמירל אינמן, שנערכה לפני יותר משנה, דווקא היום, כאשר המזרח-התיכון נכנס שוב לסחרחורת מלחמתית העלולה להביא לעימות צבאי בין ישראל לסוריה.

לאירועים שהביאו לשפל הנוכחי במצב הביטחון בחזית עם סוריה ניתן לתת אותה כותרת שניתנה למאבק הבין-גושי — מחלת רדיפה. ההבדל העיקרי נעוץ בעובדה שהכלמים בעימות זה חזקים יותר.

להנהגה הסורית אין כל אמון בהצהרות של מדינאים ישראליים, והיא מאמצת לעצמה אותן הצהרות ישראליות התואמות את הקונספציות שלה. לאחר מלחמת לבנון חידדה ישראל את הדימוי המזימתי והבלתי-אמין שהיה לה בעיני הסורים. להערכת הסורים, „מזימת אריאל שרון-פיליפ חביב-אלכסנדר הייג, במלחמת לבנון" היא ממאפייני המדיניות הישראלית כיום. הסורים סבורים כי הם מצויים לפני מזימה דומה בראשות המשולש רבין-דייגן-שולץ. לגבי דידם של הסורים, ההבדל בין רבין לשרון הוא בסגנון ולא במהות.

ההנהגה בישראל, לעומת זאת, משוכנעת כי סוריה היא מדינה שהמטרה הלאומית היחידה והעיקרית שלה היא „לעצבן" את מדינת ישראל, לחמם את הגבול אחת לכמה שנים ולארוב לכל הזדמנות כדי להכות את מדינת ישראל. לא חשוב מה תעשה ישראל — בסופו של דבר — המדיניות הסורית אינה משתנה, לדעת ההנהגה בישראל.

● רמזים במהופך

מחלת הרדיפה של שתי המדינות היא זו המונעת אפשרות להסדרים אמיתיים ארוכי טווח, שסופם הסדרי שלום בני-קיימא.

מחלת הרדיפה היא זו היוצרת את הטעויות בתקשורת בין שתי המדינות, שסופן רמזים שאינם נקלטים על-ידי הצד השני או שהם נקלטים במהופך. זו מחלת רדיפה שעלולה להוביל את האיזור למלחמה נוספת.

דוגמה עדכנית טריה לבעיה היא חתימת הסכם „מלחמת הכוכבים" בין ישראל לארה"ב. הסורים אינם מאמינים לפירוסמים לגבי היקף הפעילות הישראל בפרויקט. כמי שמורגלים להסכמים חשאיים חתרניים בין מדינות, לגבי הסורים הסכם מעין זה בין ישראל לארה"ב הוא חלק מקנוניה בינלאומית נגד סוריה.

המשבר האחרון הוא תולדה של מספר אירועים אשר אינם כרוכים ישירות זה בזה, אך עיתוי התרחשותם יצר רצף של מישגים ואי-הבנות בשני הצדדים, מה שהעלה את שתי המדינות על הדרך הישירה להתנגשות. יש הרואים את ראשיתו של המשבר בהפלת שני המטוסים הסוריים ב־19 בנובמבר 85, שלאחריהם בא משבר הטילים, שהחל ב־24 בנובמבר 86, והסתיים — כביכול — כאשר סוריה אמרה את המלה האחרונה. וישראל לקחה פסק-זמן עד למענה שלה לפרשת הזזת הטילים לאורך גבול לבנון-סוריה. יש הרואים את ראשיתו של המהלך ביירוט המטוס הלובי ב־4 בפברואר 86 ובו פקידים בכירים בהנהגה הסורית, מה שהביא לשורת התבטאויות סוריות אמינות לגבי נחישות רעתה של סוריה לנקום. תחושת הנקמה בסוריה, בעקבות שני המקרים שהוזכרו, היתה בעייתית מבחינתם. את משום, שבשני המקרים, למעשה, לא היה לסוריה כל מענה פוליטי טוב שיספק את גדיה בעולם הערבי ובסוריה עצמה. העברת טילי הנ"מ לבקעת-הלבנון והוצאתם לאחר הפלת שני המטוסים והזזת מערך הטילים לגבול לבנון, לא היו בבחינת מענה הולם ומספק. הסורים לא הצליחו להפיל מטוס ישראלי בטילים, וישראל לא סיפקה להם עילה טובה ליירוט מטוס ישראלי משום שהפסיקה את טיסותיה בלבנון. על רקע יירוט המטוס הלובי נולד הניסיון לפיגוע במטוס אל-על בלונדון ב־17 באפריל 86, שבא ביוזמה סורית. העיתוי של ניסיון הפיגוע, יום או יומיים לאחר ההפצצה האמריקנית בלוב, יכול היה להטעות את המשקיפים וליצור את הרושם כאילו ניסיון זה קשור לפעילות האמריקנית נגד לוב ולשיתוף הפעולה הבריטי בפעולה זו. לא ברור מדוע, במקביל, פעלו הסורים נגד מועדון בו שוהים חיילים אמריקניים בגרמניה, ייתכן שהיתה זו פעולת הסחה לפעולה העיקרית בלונדון וניסיון להסיט את החוקרים מן האפשרות שסוריה עומדת מאחורי ניסיון הפיגוע במטוס „אל-על".

רצה הגורל, ובתקופה המקבילה להצהרות הסוריות על הצורך בנקמה, חלה תפנית, לא מלחיצונית, בפעילות הסורית בלבנון. הטלוויזיה האמריקנית פירסמה השבוע כי ישראל ביקשה את מעורבותה של ארה"ב להפסקת בנייתן של מחפורות לטנקים על-ידי סוריה בלבנון. פעילות צבאית, שבוודאי לא הוסיפה לשלוות המזרח-התיכון. אותה תקופה, ביקר שמעון פרס ברמת-הגולן והנשיא אסד הצהיר בעקבות ביקור זה כי רמת-הגולן מצויה בלב סוריה. היתה זו הצהרה חרשנית מבחינת המדיניות המוצהרת הסורית. ובישראל נטו, ככל הנראה, לייחס להצהרה זו משקל רב מדי.

צה"ל ביצע תמרונים במסגרת תכנית האימונים השיגרתית שלו, כולל תרגילי גיוס פומבי. והסורים ביצעו תמרוני הגנה ומתקפה.

צה"ל ביצע תמרונים במסגרת תכנית האימונים השיגרתית שלו, כולל תרגילי גיוס פומבי. והסורים ביצעו תמרוני הגנה ומתקפה. כל תמרון שכזה מקפיץ ברומטר המתיחות. כל אירוע בתוך תמרון שכזה, החורג מציפיות הצד השני, משאיר את האורות באגפי המודיעין דולקים משך לילות ארוכים. מעבר לתמרונים, כחלק מפעילות השיגרה משך השנים של שני הצבאות — הישראלי והסורי — יש שוני כפריסת הכוחות מדי פעם וזאת מן הטעמים הבנאליים שעונות הקיץ יותר נוחה לתמרונים, ובקיץ יותר נוח להילחם. על כן, הצבאות משנים את היערכותם בהתאם. שום דבר יוצא-דופן, אלא שבעתות מתיחות יכולה גם היערכות מסוק זה לקבל פרשנות אחרת. אסד ביצע מספר גיחות-בזק חשאיות לבריה"מ. מסיבות רפואיות? מסיבות מדיניות? אולי שתי הסיבות גם יחד?

● אישור לחשדות

שר הביטחון, יצחק רבין, נסע לארה"ב כשהוא מתכוון מלכתחילה להתמקד בתחום ההסברה בנושא המלחמה בטרור בלוב ובסוריה. הדברים מתפרסמים בישראל, ויתרה מזאת, הם מתפרסמים בתוספת ההערה כי להערכת ישראל, ארה"ב תקבל בשמחה את נחישות עמדתה של ישראל בנושא הלובי ובהסתייגות בנושא הסורי, להפתעת הסורים ולהפתעתם של ישראלים רבים, הממשל האמריקני אינו מסתייג מנומסות מן הקשרים הסוריים לטרור, אלא ראשיה של המעצמה מצטרפים בהתלהבות גדולה מן המצופה לעמדה הישראלית. מזכיר המדינה, ג'ורג' שולץ, קושר את סוריה לטרור במסיבת עיתונאים אחרי ועידת טוקיו. ג'ורג' בוש, סגן הנשיא, תומך בעמדותיו של שר הביטחון, יצחק רבין, לאחר פגישתם בוושינגטון.

הגדיל לעשות מכולם דובר מחלקת המדינה האמריקני, כאשר בתדריך שיגרתי לעיתונאים ביום חמישי שעבר, נשאל שוב ושוב, בעקבות השיחות עם יצחק רבין, על ההסתברויות ליוזמה צבאית ישראלית מוגבלת או אחרת מול סוריה. „בזהירות האופיינית" לדובר מחלקת המדינה, הוא הפנה את השואלים לישראל, עובדה שהתפרשה אצל הסורים כאישור לחשדותיהם לגבי תיאום עמדות אמריקני-ישראלי נגד סוריה. רק מאוחר יותר הבינו במחלקת המדינה ובבית הלבן את המשמעות של ניסוחי הדובר ופורסמה הצהרה, שעיקרה: „לארה"ב לא ידוע על כוונת ישראל או סוריה לפעולה צבאית".

מסך-כל ההצהרות שהושמעו בנושא סוריה בארה"ב, בעת ביקורו של יצחק רבין ועל רקע החלטת ועידת טוקיו יכולים הסורים להבין כי הם משמשים מטרה בכירה לפגיעה אמריקנית, וארה"ב מצטרפת להאשמותיה של ישראל כי סוריה אחראית לטרור הבינלאומי. והם שותפים לדאגה הישראלית להתנהגותה של סוריה בדרום-לבנון, התנהגות שהסורים רואים בה צעדים לגיטימיים במסגרת שמירה על האינטרסים הסוריים החיוניים.

אין זה מן הנמנע, שאילו ידע יצחק רבין כי יזכה לתמיכה כה נלהבת בנושא הסורי בארה"ב, ייתכן שהדגשים בהסברה היו משתנים.

בישראל יש קונספציה כמעט בלתי-ניתנת לערעור לגבי אופיו וכישוריו של המנהיג הסורי, חאפז אל-אסד. נדמה לנו, כי הנשיא הסורי הוא מעין מחשב שאנו מכירים את תכונותיו, אשר אינן משתנות ולא השתנו לאורך 16 שנות שלטונו. מכיוון שנדמה לנו שאנחנו כל-כך מכירים אותו, הרי שיש נסיון לתרגם כל מהלך שביצע בתקופה האחרונה על סמך התנהגותו בעבר. אך מתברר שאין פני הדברים כך, לפחות בשנה וחצי האחרונות. אסד, השליט החזק, הכל-יכול, אמן ההליכה על הסף, היודע לסגת ברגע המתאים לו, הוא בעל סבלנות ברזל מדינית, ופרגמטיסט. כל התכונות והתארים הללו מוטלים בספק בראיה לאחור. מתברר כי חלק מפעולותיו של אסד בשנה האחרונה נבעו משיקולים אמוציונליים ולא רציונליים. יש גם מי שגורס, כי בשאלת ההליכה לעימות, יבקש למחוק את החרפה של נפילת רמת-הגולן. אסד עושה טעויות חוזרות ונישנות מסוג הטעויות שלא היו אופייניות לו בעבר. למשל, התנהגותו סביב ההסכם המשולש בלבנון, שהיה אמור להבטיח את הרגיעה בין העדות ואת ההגמוניה הסורית שם. הוא גילה ביטחון עצום בכך שההסכם יעבוד, למרות שכל משקיף בר-דעת יכול היה להעריך שההסכם לא יתממש. המעורבות הסורית בפיגועי הטרור בברלין ובלונדון היתה צעד מאוד בלתי-שקול נוכח התוצאות שעלול היה להביא הפיגוע בלונדון. אם היה מצליח, מה גם שהעקבות הסוריים היו כל-כך ברורים וקלים לפיענוח. אולי לא היתה זו אשמת הנשיא אלא אשמת המבצעים הסוריים, ויש להניח כי מישהו במודיעין הסורי שילם או ישלם על כך בראשו.

אלה רק דוגמאות ספורות למישגים שעשה הנשיא בשנה האחרונה. אשר להגדיר את התנהגותו של אסד כמי שפועל בלחץ של זמן. הוא מבקש כדוחק זמן לייצב את המצב בלבנון, ובתוך סוריה הוא מנסה להוריש יציבות לממשיכי דרכו. גם מצבו הבריאותי של הנשיא אינו ברור. אמנם עדויות על מצב בריאותו הרופף התקבלו במערב כבר לפני שנים, אך למרות זאת, שב וצף כל פעם מחדש במלוא אונו.

● נשיא בלחץ

הפעם נראה, כי הנשיא הסורי באמת אינו מצוי בשיאו, בלשון המעטה. המצב הכלכלי בסוריה קשה במיוחד. באחרונה הגיעו יתרות מטבע-החוץ של סוריה אל מתחת לחמישים מיליון דולר. בסוריה התחדש בחודשים האחרונים גל הטרור הפנימי המיוחס לאחים המוסלמים. טרור שהפיל עשרות קורבנות בפיגועים מתוכננים היטב, בבירה הסורית. בסוריה מתקיימים כל הסימנים של אי-ודאות העלולים לגרום למצב של חוסר-יציבות פוליטית בצמרת הסורית. אין זה מן הנמנע, שכיום הנשיא הסורי כבר אינו המושך הבלעדי בחוטים. ייתכן כי הצמרת הצבאית, אם ראש המודיעין או הרמטכ"ל או הצמרת המדינית, נטלו או נוטלים על עצמם אחריות מעבר למה שהיה מקובל בעבר. דבר אחד ברור: הנשיא הסורי מצוי במצוקה מבית. הוסף לכך את היחס המתעלם שמגלים הסובייטים בהנהגתו של גורבצ'וב, והתגובה הפושרת של הסובייטים נוכח המצוקה אליה נקלעה לוב — ולפניך מנהיג סורי העשוי להאמין שהטבעת מתהדקת סביבו.

גם בישראל החוכמה המדינית. כנראה חולקה לצמרת הצבאית במשורה. מיוחסים לרמטכ"ל לשעבר, רפאל איתן, התבטאות באחת הפגישות הסגורות בנוסח של: „רמטכ"ל שלא היתה לו מלחמה — זה לא בגלל חוסר מזל..." ויש כאלו המאמצים תפיסת-עולם מתוחכמת זו.

כיצד יורדים מן העץ הגבוה עליו טיפסו הסורים והישראלים? כיצד מתירים את הפלונטר שנוצר כתוצאה משרשרת אירועים שכל אחד עומד בפני עצמו אך כולם יחד משתבצים לתמונה של עימות? השיטה המזרח-תיכונית המקובלת היא מסרים, בסיוע „הדוור סם". עדיף היה כמובן, לו היו מתבצעים מעשים בשטח שיצננו את ההסלמה. אך באווירת הפרנויה הכללית שום צד אינו מוכן להפגין חולשה, כביכול, מסרים הם ערובה בערבון מוגבל. שכן, אם אינני מאמין ליריב, מדוע אאמין למסרים דרך צד שלישי, אינטרסנטי גם אם נצא מנקודת הנחה, שהמסרים כנים. ברמזים וההתנהגות הישראלית בהצהרותיה, האם זו ערובה למניעת פרוץ משבר צבאי?

התשובה שלילית. במזרח התיכון קובעים המעשים בשטח, והדינמיקה בשטח מכתיבה את המשבר.

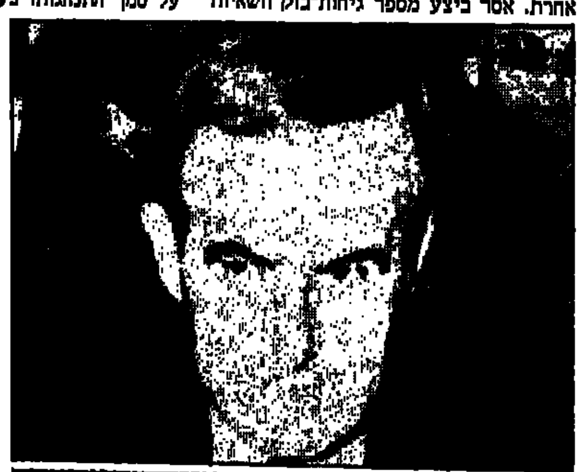

יצחק רבין, ג'ורג' שולץ, אסד – איך יורדים מעץ המלחמה

רשות הקורא

בין אתגר למימוש עצמי

בעיה זו העסיקה בשעתה את הנוער היהודי ברוסיה ואף בארצות אחרות באירופה. מצד אחד, טובי הנוער היהודי שאפו לקריירה מדעית או למקצועות מעניינים. מצד שני, אם היו להם שורשים כלשהם במורשת ישראל, ידעו כי רדיפת היהודים היתה תמיד תופעת לוואי של הגולה. ומי שלא ידעו היו עדים כיצד, בעקבות כל תסיסה סוציאלית נגד משטר רודני, נהפכו היהודים לשעיר לעזאזל. ואז הם חדלו להאמין שהעם הרוסי יקיא את הרעל הזה, גם במשטר החדש בעקבות ראייה זו הבעיה האמורה נהפכה בשבילם ממש לדילמה — להישאר, ולהתמיד ללכת לקראת קריירה, תוך אשליות והסתגלות למשטר החדש, או להקריב תכניות אישיות למען האתגר הגדול של הציונות, תוך חינוך והכשרת נוער נוסף למטרה זו היכן שזה ניתן ולהגיע לבניין תשתית המדינה העצמאית העתידה במולדתו ההיסטורית של העם היהודי.

היום, הנוער מציג את מטרת המימוש העצמי בניגוד לאתגר הדאגה להבטחת טובת המדינה, בטחונה ושלום, שבלעדיהם אין תקוה לעתידה המבורך.

הלא כיום, אותם המקצועות שאליהם הנוער נמשך, הם בדיוק מה שדרוש גם למדינה. לכן אין סתירה בין אתגר למימוש עצמי. אך לשם כך חשוב לעורר בנוער את האתגר של הצלת המדינה מדרכים עקלקלות, כאשר גזענות ומשיחיות שקר מובילים את המדינה להידרדרות מסוכנת.

למען זה חשוב שייעשה חריש עמוק בנוער, באמצעות ארגוניו ואף בבתי הספר ובכל יתר המקומות שאפשר להיפגש איתו. תפקיד זה מוטל בראש ובראשונה על מפלגות הפועלים, כולל התנועות הקיבוציות. או-אז יהיה הנוער, לפי הגדרת אנגלס, „גאוות ושכל האומה, הפותח כל מהפך חיובי בגורלה". ואסיים במליו של האדם החזק, מרתין גריי, בדברו בכיתות תלמידים לאחר התאבדות אחד מהם: „כלום חסרים אתגרים במדינה כזאת, הנותנים טעם לחיים?".

אליעזר פולרשקו, יגור

החמצה תקשורתית

ביום ב', ה־14.4.86 נכחתי בכינוס שאורגן ע"י „שלום עכשיו" בחברון. באותו ערב ולמחרת הופתעתי מהעיוות הנורא שנעשה לדבר בכלי התקשורת, ומהתמונה המוטעית שהצטיירה בקרב הציבור. התפרעות אנשי גוש אמונים הורגשה. לעומת זאת, נוכחותה של חה"כ אורה נמיר, והמבקרים הרבים מאנשי המערך לא הוזכרו כלל.

הכינוס בא להראות כי גינויי הטרור, הקריאה לשלום וההתנגדות הנמרצת להתנחלויות ולסיפוח המוזחל אינם נחלת מספר ארגוני שמאל קיצוניים, אלא של מגזר רחב ושפוי בישראל.

בעזרתם של כלי התקשורת ו„גוש אמונים" מטרה זו הוחמצה.

עתי זיו, חיפה

„ארץ הצבי" במפלגת העבודה

הערכתי את לובה אליאב כאשר עזב את מפא"י והצטרף לשל"י, למרות שלא הסכמתי איתו אז, אבל ראיתי שהוא נוהג על-פי מצפונו כפי שקדמו לו אנשים כמו משה סנה ז"ל, גם אז לא הסכמתי איתו, אבל, ראיתיו כאיש מצפון, אשר עזב קריירה פוליטית והלך למפלגה שאין לו שום סיכוי לעשות בה קריירה פוליטית. אני רוצה לשאול את לובה אליאב: האם מפלגת עבודה זו, שהחליפה את יוסי שריד וזאב שטרנהל באמנון לין וביצחק פרץ היא אותה מפלגת עבודה? האם השותפות עם חזון ושם-טוב, שהיתה קיימת שנים רבות, שהוחלפה בשמיר ומודעי, וזאת היא אותה שותפות שתעזור לך להגשים את אשר כתבת בספרך „ארץ הצבי"? בראיון לטלוויזיה („זה הזמן") אמרת כי מצאת במפלגת העבודה שותפים צעירים אבל שכחת מי הקובע במפלגת עבודה. לדוגמה, מיכאל בר-זוהר אסף 100 חתימות נגד הרוטציה. כשהגיעו להצבעה, רק 8 קולות היו נגד קיום הרוטציה. מה הסיבה? אנשי רפ"י השתלטו על מפלגת העבודה ואת דעתם אתה בטח יודע.

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים, בשל חוסר מקום. קוראים הפונים למדור מתבקשים לכתוב בקצרה, בנושא אחד בלבד ובמרווחים כפולים בין השורות.
המערכת

רדיו וטלוויזיה

מאת דורית גפן

אהבה ושנאה

סרטו הדוקומנטארי של יהודה קווה על אבא אחימאיר (שני חלקים) „לאחר האהבה, לאחר השנאה" היה נסיון מעניין ורציני לבחון את דמותו השנוייה עד היום במחלוקת של האיש אשר פרש בצעירותו מתנועת העבודה, ובחר בדרך הרוויזיוניסטית ובה היתווה נתיב קיצוני ומיליטנטי במיוחד, על־ידי הקמת ברית הבריונים והנהגתה.

בהיסטוריה אינך יכול לנחש מה היה קורה אילו... מה היה קורה אלמלא נרצח חיים ארלוזורוב בקיץ 1933, ושמו של אבא אחימאיר לא היה נכרך בפרשה המסעירה הזו. מה היה קורה אילו התנועה הרוויזיוניסטית היתה משתלטת על התנועה הציונית, והייתה מנהלת את הישוב היהודי בארץ ישראל על פי דרכה. אפשר כמובן להעריך. אך בסופו של דבר לא תהיה זו אלא ספקולציה. את ההסטוריה עלינו לבחון על פי מה שקרה.

בסרט כמו זה של יהודה קווה על אבא אחימאיר אין מנוס, כנראה, מצעידה על שני מסלולים. האחד הוא השקפת עולמו של האיש והכתבים הרבים שפירסם, שבהם ביטא אותה השקפת עולם, והמסלול השני, הפרטי אישי, שאמנם אינו מנותק מהראשון, אך יש בו הרבה נקודות הזדהות אנושיות, אשר נוגעות ללב, ואולי אף מעוררות תחושה של אמפטיה וסמפטיה.

היה זה בן אהרון, אשר נמנע, כדבריו, לומר את כל אשר הוא באמת חושב על אבא אחימאיר האידאולוג, שציין בצדק, כי גם ללא פרשת ארלוזורוב, היו ברית הבריונים ואבא אחימאיר — גורם קיצוני ומסוכן. יתרה מזו, אחר מאנשי ברית הבריונים סיפר על שיחות שהתנהלו בינו לבין חבר אחר, כהן דובר על מעשי רצח ועל טרור אישי כחלק מהמאבק. אמנם האיש טען, כי הוא וחבריו היו שלומיאלים, אך בכך אין להמעיט מהמגמות ומהכוונות של ברית הבריונים.

בסרט של קווה בלטה הסתירה, כביכול, בין האיש המופנם, העדין והרגיש, לבין ריעותיו הקיצוניות ובעיקר עטו המושחז, שהסית נגד התנועה העבודה ונגד מנהיגיה.

סתירה, זו הורגשה עוד יותר בעדויות של חבריו לדרך בברית הבריונים, אשר ראו כיצד מנהיגם נשבר לאחר מאסרו. הם לא יכלו להבין, כפי שספרו, כיצד אבא אחימאיר שהטיף להם בלהט, כי בית־הסוהר הוא האוניברסיטה של המהפכנים, וכי אין להרתע ממעשים העלולים להביאם אל הכלא, הוא עצמו נכשל במבחן שנאלץ לעמוד בו.

לא לנו היכולת והזכות לשפוט אדם אשר נקלע, על פי הרגשתו, למה שנראה לו כעלילת דם, וכאשמה בלתי מוצדקת. בוודאי קשה לשפוט אותו לאחר שידוע לנו, כי גם לאחר שזוכה בבית־המשפט רדפה אותו הפרשה עד יום מותו, והחשד בלבות אנשים שונים לא הוסר. הנידוי של אבא אחימאיר לא היה רק על ידי המחנה האחר, אלא גם על ידי חלקים מן המחנה הפוליטי שאליו השתייך. קל מאד להסתף אחרי הטרגדיה האישית של אינטלקטואל ואיש רוח, שנאלץ למסור את בנו, שחבריו מנוער נידו אותו וסילקו אותו במכות. שאות קין ננעץ במצחו, ואשר נסיבות אומללות קטעו אולי קריירה פוליטית גדולה. איש, שלא יכול היה למצוא עבודה הראוייה לכשרונותיו בגלל החרמה.

אך אבא אחימאיר לא היה רק איש פרטי. אב לילדים שנאלצו לראות את אביהם בבדידותו ובנידויו, ומתקשים לסלוח לעצמם. על כי לא מחלו לאביהם על אותה תקופה. שבה הצהיר על עצמו כפאשיסטן. האיש היה מורה הלכה בשנאה ובהסתה נגד הזרם המרכזי של הציונות ומנהיגיה אנשי תנועת העבודה. הוא היה מייצגו הקיצוני ביותר של הקו הרביזיוניסטי. המאבק נגדו היה מאבק על דרכה, על דמותה ועל כיוונה של הציונות. בין

אבא אחימאיר — סגנון מושחז

שני הזרמים זה היה מאבק קשה ואכזר, וכמעט ללא פשרות. היום, בפרספקטיבה של יותר מחמישים שנה, מאז רצח ארלוזורוב ושלושים ושמונה שנות עצמאות לאומית ומדינית, הוויכוח האידאולוגי פשט ולבש צורה אחרת, אך בתוכנו ובמהותו הוא עדיין קיים, ועדיין מפלג את הציבוריות הישראלית. השנאה אף היא לובתה במשך השנים, ולאף צד בויכוח הלאומי הזה,לא היה מנופול עליה. אשר לאהבה — זה כבר סיפור אחר, שמקומו אינו בפוליטיקה דווקא.

סרטו של יהודה קווה לא הביא עמו גילויים חדשים, אם כי חשף את פרשת אחימאיר לציבור אנשים, במיוחד לאלה שלגביהם השם אחימאיר הוא רחוב תל־אביב, או מה שבטוח יותר האבא של יעקב אחימאיר מהטלוויזיה. קווה השתדל כמיטב יכולתו להציג מסמך אובייקטיבי, ללא נקיטת עמדה אישית. בין הפרשיות ההיסטוריות־פוליטיות זוהי בהחלט פרשה מעניינת, המאכלסת בתוכה חלק מהטראומות של הויכוח, או ליתר דיוק הריב האידאולוגי החריף בתנועה הציונית וביישוב הישראלי.

הצדעה לגששים

קשה להאמין, אבל רק עשרים וחמש שנה אנו חיים מפיהם של הגששים — שייקה פולי והגברי. משום מה היה נדמה לנו, כי הם איתנו מאז בריאת העולם. השלישייה בת־האלמוות הזו עשתה להומור הישראלי מה שלא עשה אף אחד בתחום כלשהו בחיינו. אם יש סיכוי להגיע לקונסנזוס לאומי רחב — מקיר לקיר — הרי זה הודות לשלושת המופלאים הללו, האחראים לשעות ארוכות של צחוק ארוך ומשוחרר של כולנו.

מה שעשתה לנו רבקה מיכאלי בתוכנית „סיבה למסיבה" היה כמעט סאדיזם. לתת לנו טעימה קטנטנה של הגששים, ולהשאיר אותנו עם הלשון בחוץ. עכשיו לאחר שהרדיו העניק להם פרס הוקרה, ומתכוון להגיש מארתון של המערכונים שלהם, עלינו להמתין לפרס מצידה של הטלוויזיה, אשר אולי יזכה אותנו בתענוג בלתי מפוקפק של תוכנית רצופה במערכונים נבחרים שלהם בטלוויזיה.

רבקה מיכאלי, שהינחתה את המסיבה, הביאה לנו גם את ריטה, הפעם עם בני משפחתה. ריטה, שמשחקת אותה טבעי וטבעי, חיבקה ונישקה את אמה. לאחר שזו השמיעה שיר פרסי. העץ, מסתבר לא עומד הרחק מהתפוח. הדמיון החיצוני בין האם לבין הבת ממש מפתיע, והיא גם שרה יפה ועם הרבה רגש (האם).להודות על האמת הקטע עם ריטה שיעשע אותי.

בין כל השינויים והתחלופות בתוכנית הדבר היציב ביותר הוא שלמה ניצן, אשר מצליח תמיד להיות הדובדבן שבעוגה, גם כאשר זו אינה תמיד מוצלחת.

סנובים, בחיפה כבר הייתם?!

כדי שלא תהיה טעות, וכדי שמישהו לא יחשוד בי כי בנסיון להסתיר את נטיות לבי. אני מודה כאן כי אני אוהדת של קבוצת מכבי חיפה (כדורגל). אבל לא זו הסיבה היחידה מדוע יש, לדעתי, לשדר בטלוויזיה את המשחק שיהיה השבת בקריית אליעזר בין מכבי חיפה למכבי תל־אביב. יתכן, כי אלה המגדירים את המשחק הצפוי כמשחק העונה מפריזים מעט. אך זהו אחד משני משחקי המפתח של הליגה הלאומית־כדורגל הקצרה. שנותרה עדיין עד לסיום הליגה וקביעת האלופה, על כך אין ויכוח. הצניעות מחייבת לא לערוך השוואה בין המשחק בקריית אליעזר בשבת הקרובה לבין גמר הגביע האנגלי, שראינו בשבת שעברה בשידור ישיר בין ליברפול לאברטון.

אך לעומת זאת הלוקאל־פטריוטיזם שלנו אומר, כי הגיע הזמן לשאול את התאחדות הכדורגל והטלוויזיה: סנובים, בחיפה כבר הייתם? רבבות גולים חיפנים פזורים על פני הארץ, אך לבם נמצא בעיר הולדתם, ואהדתם שמורה למכבי חיפה מצפים, כי הטלוויזיה הישראלית תעשה למענם את המחווה, ותשדר בשבת מקריית אליעזר.

חינוך והשכלה

מאת יצחק שור

„אבא שלי גנב"

מחצית האסירים הפליליים הם בעלי משפחות. בישראל מצויים עתה כ־3000 ילדי אסירים. זוהי אוכלוסייה הנתונה בסיכון גבוה, משום שהחברה איננה מתייחסת אליהם בסלחנות. רבים מן הילדים מנסים להסתיר מחבריהם את מאסר האב. לעתים מעתיקה המשפחה את מקום מגוריה, אך קשה להסתיר את העובדות מחבריהם של ילדי האסירים.

אומר מנהל הרשות לשיקום האסיר, אברהם הופמן, ביום עיון שנערך על ילדי האסירים בירושלים בשבוע שעבר: חובתה של החברה היא לטפל בילדי האסירים. לסדרם במעונות יום, במוסדות, ולסייע בידיהם לעבור את התקופה הקשה. ילדו של האסיר ניצב בפני בעייה רגשית: האם להמשיך להזדהות עם אביו ולאהוב אותו, ואם כן — כיצד יעשה זאת בלי להזדהות עם דרכו העבריינית? ילדו של אסיר חשוף לפגיעות חבריו. לא אחת רצים אחריו ילדים בחוצות וקוראים כלפיו „אבא שלך גנב". כתוצאה מכך מתגלות תופעות של נשירת ילדי אסירים מבתי־הספר כבר בכיתות הנמוכות.

בבאר־שבע ובירושלים נעשו פעולות ראשונות בכיוון של העמדת חונכים לילדי האסירים. מטרת החונכים היא לשפר את הדימוי העצמי של ילדי האסירים, לשפר את הישגיהם בלימודים ואת קשריהם עם חבריהם ועם בני משפחתם. ילדים רבים ניסו להכחיש באוזני חונכיהם את דבר מאסר אביהם. היו כאלה שנטרו איבה לאב, מכיוון שהעטה קלון על המשפחה והותיר את הילדים ואימם לבדם. החונכים מאפשרים לילדים להביע את רגשותיהם ולפרוק לחצים ומתחים. הם מכינים את הילד לקראת פגישתו עם אביו, במסגרת הביקור השבועי.

כאשר נשאלו אסירים אם הם רוצים שילדיהם ימשיכו ללכת בדרך הפשע, דחו רוב הנשאלים את „ההצעה". „אין אנו רוצים שהילד שלנו יילך בדרך הקשה הלכנו אנחנו". לצד הטיפול שנעשה בילדי האסירים החל טיפול גם באסיר עצמו. המטפלים מנסים להשתמש במצוקת האב כאמצעי לשיקומו, אומר אברהם הופמן.

הילד הפסיק לצחוק

מספרת אשת אסיר, אם לארבעה: מאז נאסר האב הפסיק הבן הבכור, בן השבע, לצחוק. שום בדיחה אינה מצחיקה אותו. שום מתנה איננה משמחת אותו. כאשר נודע לו שאביו נאסר הוא בכה מרות, אבל לאחר מכן התנהג כרגיל. הוא ביקש מן האם שלא תחזור לדבר על האב. לאט לאט החל הבכור ליטול את מקום האב. כאשר שני אחיו התאומים, בני השש, משתוללים ומעצבנים את האם מחטיף להם הבכור כמה סטירות. בשבוע שעבר, ממשיכה האם, לקחתי את שני התאומים לבדיקות עיניים ב„הדסה". כאשר הייתי בהריון איתם חליתי באדמת, והם נולדו קצת בעייתיים. צלצלתי לקצינת בית־הסוהר וביקשתי שישחררו את בעלי ליום אחד. מה את חושבת, שהוא נמצא בקייטנה, אמרה הקצינה. אחד מן התאומים התעורר לאחר הטיפול. השני ישן תשע שעות רצופות. חשבתי שאשתגע. כאשר נאסר בעלי חשבתי להתאבד, אבל לא היה לי סידור לילדים.

מספרת אם אחרת: שנה לאחר שבעלי נאסר נפרץ בית־הספר בו למד בני. המנהלת חשדה בו וביקשה משוטר כי יקח טביעת אצבעות של בני. לא סיפרתי לבעלי, לא רציתי שהוא יחשוב, שאולי הבן שלו הולך בדרכיו. בסוף אותה שנה העברתי את הבן לישיבה בעיר אחרת.

מדווחת ד"ר אריאלה לבנשטיין, מבית הספר לעבודה סוציאלית של אוניברסיטת חיפה: החברה אומרת שהילדים אינם אשמים, שאין הם צריכים לשלם עבור חטאי אבותיהם. אבל לא ברור אם החברה הישראלית באמת מתכוונת לאמירה זאת. 43 אחוזים מן האימהות הן עקרות בית, חסרות מקצוע וחסרות השכלה. רבע מבין הגברים האסירים הם חסרי מקצוע וחסרי השכלה. לחלק ניכר ממשפחות האסירים אין אמצעי קיום לאחר מאסר הבעל. מתחילות להופיע בעיות התנהגות של הילדים, כמו ירידה בלימודים, מריבות עם האם והאחים, נסיגה, דיכאון.

לא רוצים ללכת לבית־הספר

ילדים בני חמש החלו מחדש להרטיב. היו שהתעוררו כמה לילות ברציפות ובכו בכי מר, במשך כמה שעות. ילדי אסירים לא רצו ללכת לבית־הספר. הם חששו מכל יצירת קשר עם סביבתם. נער בן 13 ראה כיצד נכנסים כמה שוטרים, הופכים את הבית, ועוצרים את האב. במשך שבוע הסתגר הנער בחדרו ובקושי הסכים לאכול.

במקרים רבים החלה משפחת האשה להתנכר לה: „אמרתי לך שלא תתחתני איתו, שהוא פושע, לא רצית לשמוע בקולנו. עכשיו תשלמי את המחיר". אב אחד נשלח למאסר בכלא רמון, האם סיפרה לבן שאביו משרת בצבא. האם והבן ביקרו את האב בכלא [illegible] שהיה באותה שנה זאטוט בן ארבע [illegible] באביו המשרת בצה"ל. כאשר הגיע [illegible] 6 הוא טייל עם כיתתו בסביבה [illegible] מחבריו סיפר לו שהבניין הגדול [illegible] בית־סוהר.

המחקר שערכה ד"ר אריאלה [illegible] העלה, כי רבע מילדי האסירים [illegible] סובלים מעזובה, ומסכנה של הידרדרות [illegible] עבריינות. אסיר אמר לחוקרת, כי [illegible] עובדת סוציאלית מגיעה לביתו, הוא [illegible] לעשות כל מה שיאמרו לו לעשות [illegible] הסוהר.

הצרה היא, אומרת תרזה ברקאי, [illegible] בראש מכון לטיפול משפחתי [illegible] שרוב משפחות האסירים אינן מגיעות [illegible] לטיפול, אם מחמת הבושה ואם מחמת [illegible] מפני סטיגמה. משפחת האסיר היא [illegible] חד־הורית לכל דבר. המצב הקשה ביותר [illegible] המשפחה הוא בעת ההמתנה לגזר־דין [illegible] מצב של אי־וודאות. כאשר האב נמצא [illegible] מתחילות בעיות עם הילדים, הם [illegible] לסבול מפחדי לילה, לשקר [illegible] אומרת לעצמה: לא די שבעלי גנב, [illegible] ילדי יהיה גנב. לדעת תרזה ברקאי, [illegible] המחנכים והעובדים הסוציאליים [illegible] שביכולתם כדי לחזק את הקשר [illegible] לבין האבות הכלואים.

(רשימה אחת)

חרדים מהשפעות ציוניות

קבוצת רבנים ירושלמים חרדים פירסמה בעיתונות „פסק דין", הקורא להורים דתיים לשלוח את בניהם רק לבתי־ספר לבנים, ואת הבנות רק לבתי־ספר לבנות, בו אוסרים אותם רבנים על ההורים לאפשר לבניהם השתתפות במפגשים עם גויים.

המזכירות הארצית של נאמני תורה ועבודה, שמקום מושבה בירושלים, ופעיליה המרכזיים הם ירושלמים, פנתה לפני ימים אחדים במכתב לרב ש.ז. אוירבאך, ראש ישיבת „קול תורה" בירושלים, לרב יהודה צדקה, ראש ישיבת „פורת יוסף" בירושלים ולרב אליעזר וולדנברג, חבר בית־הדין הגבוה בירושלים, כי יאסרו על מורים ומורות חרדיים ללמד בבתי־ספר ממלכתיים־דתיים, מפני שהללו נכשלים, לדבריהם, באיסורים מפורשים. נאמני תורה ועבודה מצרים על כך, שבמקום לתת דעתם למתרחש בציבור החרדי והגוראי, שעל הדרכתו הם מופקדים, הם עוסקים בפסקי הלכה עבור המחנה הדתי הציוני.

ואלה הם האיסורים המפורשים, שעליהם עוברים מורים ומורות חרדיים המלמדים בבתי־ספר ממלכתיים־דתיים:

א. הם מלמדים בנים ובנות במעורב.

ב. עובדים מורים ומורות במעורב.

ג. למורים ולמורות יש קשר להחניית תלמידים לתנועות נוער מעורבות ולשירות לאומי. לעתים יש להם קשר גם להכנת בנות לקראת שירות בצה"ל.

ד. המורים והמורות מעורבים בחגיגות ציוניים שונים, המתקיימים בבית־הספר, כמו: יום העצמאות, יום הזכרון לחללי צה"ל, יום ירושלים. המורים והמורות החרדיים העובדים בבתי־ספר ממלכתיים־דתיים נחשפים, איפוא, להשפעות ואוירה ציוניות.

„לא יתכן, כותבים אנשי תורה ועבודה", כי משהו [illegible] מאורח החיים ועולמי הציונות הדתית [illegible] ידבק באותם מורים ומורות חרדיים העובדים בבתי־ספר ממלכתיים־דתיים ואם השפעה זו אינה ניכרת [illegible] תתגלה בוודאי בקרב בניהם ובנותיהם".

פרנסתם היא עניין חשוב, אבל [illegible] הכלכלי [illegible] למצוא פרנסה [illegible] ולמורות המתפרנסים מהוראה בבתי־ספר ממלכתיים־דתיים, במסגרות [illegible] אליו הם משתייכים [illegible] בעיסוקים הולמים אחרים.

לפיכך, במקום לאיים [illegible] להורי תלמידים, שאינם [illegible] סרים להוראות הרבנים [illegible] שאותם רבנים יפרסמו [illegible] המורים והמורות החרדיים [illegible] מכל וכל לעבוד בבתי־ספר [illegible] ניים.

„נאמני תורה ועבודה" שלחו [illegible] ממכתבם לרבנים גם לשר החינוך [illegible] ועדת החינוך, למנהל האגף [illegible] ולמנהל המרכז לחינוך [illegible]

היעמוד נבון בפרץ?

שר הפנים יצחק פרץ מינה לפני שבועות אחדים ועדה קרואה במבשרת־ירושלים, שכונה עירונית בת 10,000 נפש בערך, בכניסה המערבית לבירה, למרגלות הקאסטל. ראש המועצה המקומית הנוכחית, צדוק בן יצחק (מפד"ל), עתר לבג"ץ והביא לדחיית הפעלתה של הוועד הקרואה עד לסוף חודש זה.

מתוך שבעת חברי הוועדה, רק שניים הם חילוניים, אף כי שלושה רבעים מן הציבור שולח את ילדיו לבתי־ספר חילוניים ורק רבע לבתי־ספר דתיים. השר פרץ יעד את תפקיד האחראי לתיק החינוך בוועדה הקרואה לאלי בנימין, אשר במקרה עבר בעבר בלשכת הראשון־לציון, הרב עובדיה יוסף.

שר הפנים ביקש משר החינוך לשלוח לוועדה הקרואה את נציגו, לתומו חשב יצחק נבון, שנציגו יחזיק בתיק החינוך. כן חשב, שלתפקיד זה יש לשלוח את האיש המקצועי המתאים ביותר העומד לרשותו: את המפקח על הטיפוח והרווחה במחוז ירושלים [illegible] פריניץ. רוב בעיות החינוך במבשרת־ירושלים קשורות בנושאי טיפוח ורווחה. קרוב למחצית הילדים בגנים, ביסודיים ובחטיבת הביניים סובלים מקשיים בלימודים, בהסתגלות ובהתנהגות.

מועמדו של השר פרץ, אלי בנימין, [illegible] לקבל תפקיד של מנהל מחלקת החינוך [illegible] ראש הוועדה הקרואה, בשכר. לשם כך [illegible] עליו לבקש חופשה ללא שכר משר [illegible] והתרבות יצחק נבון. אלי בנימין עובד [illegible] כממונה על קליטת מורים עולים במשרד החינוך והתרבות. החוק מתיר לשר [illegible] הסמכות לא להעניק חופשה ללא שכר [illegible] מעובדי משרדו, מה גם שאותו עובד [illegible] לדחוק את מועמדו של השר נבון [illegible] מערכת החינוך של מבשרת. מי יצחק [illegible] השר יצחק פרץ או השר יצחק נבון — [illegible] השאלה.

ציון כשר

משרד החינוך והתרבות מצא תרופה לכושר הגופני הירוד של תלמידי בתי־הספר העל־יסודיים. החל בשנת הלימודים הנוכחית יירשם הציון בכושר גופני של הבנים בתעודת הבגרות. המשרד הורה לבתי־הספר התיכוניים להכין את התלמידים לבחינה על־ידי טיפוח הכושר הגופני במשך השנה כולה. עד כאן לשון הודעת דובר המשרד.

מעניין, שהכושר הגופני של הבנות לא יירשם בתעודת הבגרות. לא שאני מתלהב מעצם הרישום בתעודה, אלא שהדבר בא ללמדך, מה חשוב בעיני ראש משרד החינוך: לא חינוכם הגופני של תלמידי התיכון, ללא הבדל גזע, דת ומין, חשוב החינוך הגופני של בנים יהודיים, כדי שיוכלו לשרת את מולדתם ואת צבאם. לא חשובים האדם ובריאותו. חשוב שהם יהיו מוכנים טוב יותר לשרת את עמם.

סוד גלוי הוא, שבבתי־ספר תיכוניים רבים נמצא החינוך הגופני, כמו יתר מקצועות ההכשרה, ה„בלתי־עיוניים" בשפל המדרגה. כזהו מצב האמנות והאומנות המלאכה והחקלאות, המוסיקה והמחול. בחינוך הממלכתי־דתי אין כמעט טיפול בחינוך הגופני כלל. אפילו לא של בנים.

מה שדרוש לטיפוח חינוכו הגופני של הנוער אלה הם מתקנים טובים, מספר שעות רב יותר לכל כיתה, ועבודה בקבוצות קטנות. הנסיון להרגיש כל מקצוע לשפה של ציון, כאילו זהו המוטיבציה היחידה, הוא נסיון שיש לרדותו על הסף.

זכויות לאב חרדי

[illegible]

שטחים | קרית ארבע (2)

מצפצפים על התקציב

מאת פנחס ענברי

חלק מאובדן הכספים במועצת קרית ארבע הוא תוצאה של ההוצאות ה„בלתי תקינות" לצרכים פוליטיים, ובעיקר מימון מוסדות של תנועת כ"ך ו„גוש אמונים", מימון פעולות של תנועות אלה, או תשלום משכורות נדיבות לפעיליהן — המבקר אינו אומר זאת מפורשות, אך דברים אלה משתמעים מדו"ח מבקר המדינה. דברים ברורים יותר יש בסיו לגבי הניהול הכספי של המועצה — אך ללא הסקת המסקנות החמורות המתבקשות מחומרת המימצאים.

ראשית, קשה לטעון שמועצת קרית־ארבע פועלת על־פי תקציב אמיתי: „לפי התקנון, על ראש המועצה להכין בכל שנה הצעת תקציב למועצה, ולהגישה לאישורה לא יאוחר מחודשיים לפני תחילת שנת הכספים. על המועצה לאשר את הצעת התקציב... עד תחילתה של כל שנת תקציב. תקציב המועצה טעון אישור הממונה", קובע הדו"ח. מה שקורה בפועל הוא שבקרית־ארבע, מדי שנה מאשרים את התקציבים מאוחר יותר. הצעת התקציב לשנת הכספים 1983 אושרה על־ידי המועצה באפריל, תקציב 1984 במאי, תקציב 1985 באוגוסט. גם אישורי הממונה על המחוז הגיעו באיחור מצטבר, עד כי אישור התקציב לשנת 1985 לא הגיע עד ליום סיום הביקורת. לפיכך, „הביקורת העירה, כי אישור תקציבי המועצה ורישומם בפנקסיה באיחור כה רב גורע ממשמעות התקציב כמסגרת לביצוע תקין של פעולות המועצה, ופוגע באפשרות הבקרה על פעולותיה התקציביות".

וכיוון שאין ועדת ביקורת ואין בקרה של רואה־החשבון, גם לא צריך אישור המועצה בעניינים כספיים, וראש המועצה שלום ואך והחברה לפיתוח קרית־ארבע, שהיא חברה־בת של המועצה, „המליצו לפני הגורמים המוסמכים על הקמת מחצבות בתחום השיפוט של המועצה, מבלי לדון בכך במליאת המועצה". במקרה אחר העיר הממונה על המחוז לראש המועצה, כי אין להעביר כספים לחברה לפיתוח ללא תקציב מאושר כדין, ללא חוזים תקפים, וללא דיון במליאת המועצה.

„תוספת הלוח הלועזי"

בתנאים אלה יכלה המועצה המקומית להנהיג כמה חידושים מעניינים בתחום הניהול הכספי, בעיקר בענייני תנאי שכר והטבות. תנועת „הס־מס" תשמח בוודאי לשמוע כי בתעמולת הבחירות שלה זכתה לאוזן קשבת בקרית־ארבע והמועצה המקומית לא ניכתה מן העובדים מס הכנסה. לכן לא ניכתה מס הכנסה במקור מספקים, מקבלנים ומנותני שירותים. ראש המועצה הודיע, כי החל בשנת התקציב 1986 ינכה את המסים במקור, אך לא נאמר מה גורל הכספים שלא נוכו בשנים קודמות. אשר לניכוי מס־הכנסה מן העובדים, המועצה ניסתה להגיע להסדר עם שלטונות המס, להחזיר את חובם אל העובדים בסך 1.4 מיליון שקלים (יוני 1983) בשלושה תשלומים, אך שלטונות המס הודיעו כי ההסדר הזה איננו מקובל עליהם. כאשר החליטה המועצה לקיים את החוק ולנכות את המס מן העובדים, היא החליטה במקביל לפצות אותם על ניכויי המס (מאי 1983).

בכלל, ההטבות והתוספות למשכורות בקרית־ארבע הם פרק מרתק בדו"ח המבקר. כמועצה פטריוטית, ניסתה מועצת קרית־ארבע לנהל את סדרי העבודה על־פי הלוח העברי, ולא הכללי. אבל בשנת תשמ"א היא החליטה בכל זאת לעבור ללוח הכללי, והדבר מצא את ביטויו גם בתלוש המשכורת: „בניגוד לחוקת העבודה, שולמה במשך כל השנה לחלק מן העובדים, ביניהם כאלה המועסקים במשרות חלקיות, גם תוספת של שלושה אחוזים משכרם, כולל תוספת של שעות קיץ. המועצה הסבירה, כי התשלום נעשה כפיצוי על המעבר מעבודה על־פי הלוח העברי לעבודה על־פי הלוח הלועזי, שהצריך עבודה במספר ימים רב יותר". לא, אין זו בדיחה של ה־1 באפריל. זהו ההיגיון השולט במועצה המקומית בקרית־ארבע. לאור „תוספת הלוח הלועזי" נראות כשוליות הערות על תשלום שעות נוספות ללא דיווח, תוספת פיצול שעות עבודה בלי פיצול, רכישת מכונית מפוארת לראש המועצה ואף בלי לזקוף את ההטבה להכנסה החייבת במס, תשלום קילומטרג' של אלף ואלפיים ק"מ לעובדים לפי התעריף של „רכבים קשות", שעל־פי החוק מיועד רק לעובדי־שדה כגון מדריכים חקלאיים, וגם זאת לא במספר רב של קילומטרים, או העמסת תפקידים רבים ומגוונים על עובד אחד, ותשלום בהתאם, אפילו הוא איש של כהנא, כמו במקרה של קצין הבטחון למוסדות חינוך שהוא גם מדביר מזיקים ובודק מים.

„החברה לפיתוח" — לאיסוף אשפה

פרק מיוחד מקדיש המבקר לחברה לפיתוח קרית־ארבע, שהיא „החור השחור" העיקרי שבתוכו נבלעו כספי הקריה. כזכור, הוקמה החברה כדי למשוך מפעלים לקריה. אך בגלל ניהול מוזר לא הצליחה לעסוק ביותר מאשר פינוי אשפה והבאת מפעלים ספורים. שכמה מהם סיכנו את הקריה בהרפתקאות פיננסיות עוצרות נשימה. כל אלה לא מנעו את האחראים להתהדר בתארים כמו מנכ"ל — עם משכורות, הטבות, ונסיעות לחו"ל כיאה לתואר.

היתרי בנייה — קודם נותנים, אח"כ דנים

נושא אחר, שהמבקר חושף רק את אפס קצהו הוא תחום התכנון והבנייה. בשנים קודמות עסקה סיירת מיוחדת של קרית־ארבע, בלא הסמכה ובניגוד לחוק, בהריסת בתים שבנו ערבים בלא היתר. את דבר הסיירת הזאת אין המבקר מזכיר, אך לנוכח מימצאיו על הבנייה הבלתי חוקית של יהודים בקריה, מוטב לקרית־ארבע שלא להצטרף לדרישה שהועלתה מצד חוגי הימין, להרוס בנייה בלתי חוקית של ערבים בגליל. מתברר, כי לקרית־ארבע אין עד היום תכנית מיתאר מאושרת על־ידי מועצת התכנון העליונה. מועצה זו אישרה תכניות מיתאר מפורטות רק לחלק מאיזור התכנון של הקריה.

„החל בשנת 1970 ועד מועד סיום הביקורת הוקמו בקרית־ארבע מבנים רבים, הכוללים מאות יחידות דיור, מבני ציבור, ומבני תעשייה. רובם הוקמו על־ידי משרד הבינוי והשיכון, ללא קבלת היתרי בנייה כחוק וללא תכניות מיתאר מאושרת", קובע הדו"ח. ומדובר, אגב, גם בבנייה בשטחים צבאיים. הדבר לא מנע מן המועצה המקומית להכריז על עצמה כעל „ועדה מקומית לתכנון ולבנייה" ולאשר היתרי בנייה נוספים. בבדיקה מידגמית של כמה תיקים מתברר שהיו מקרים בהם הוצאו היתרי בנייה בלי דיון כלל, או שהדיון התקיים כמה חודשים אחרי שההיתרים ניתנו...

סלחנות תמוהה

לאור מימצאים חמורים אלה, מתמיה כי המבקר מוצא לנכון לשבח את המועצה על שהיא נותנת לישוב שירותים ברמה נאותה, כאילו כדי לאזן במשהו את תמורת הליקויים שאותם דורש המבקר לתקן, והרי ברור כשמש כי על המועצה המקומית להעניק שירותים. על המבקר היה להתייחס לעניין זה רק אם המועצה לא היתה מעניקה שירותים. נראה כי הביקורת נגררה אחר הסלחנות המוזרה שבה מתייחסים אצלנו לנעשה מעבר לקו הירוק. מעניין היה לקרוא את הערות המבקר אילו, למשל, עיריית חולון היתה מממנת את משפטם של בריונים שערכו פוגרום בשכונה ערבית, מעבירה כספים למוסדות מפלגתיים, חלקם מחוץ לתחום שיפוטה, מתעלמת מחוקי מס ההכנסה, או מוציאה היתרי בנייה שלא כחוק (ועוד באזורי תפיסה צבאית).

אילו היה המבקר מתייחס לקרית־ארבע על־פי אמות מידה ישראליות, סביר להניח שהיה דורש לפזר את המועצה.

„איזור סחר חופשי" ממס בגדה המערבית

מאת אילן אברהם

זה כמה שנים מהווה הגדה המערבית מקלט מס אידיאלי למשתמטי מס וספקולנטים בקרקעות. הדבר היה ידוע לכמעט כל גורם משקי, מלבד, כנראה, למנהל הכנסות המדינה.

מדו"ח מבקר המדינה עולה, כי עד לדצמבר 1982 לא היה למנהל ולנציבות מס הכנסה כל מידע על חברות ישראליות הרשומות בשטחים הכבושים. המבקר מציין, שפקידי מס הכנסה „גילו" את הגדה ואת המתרחש בה רק בעקבות כתבה בעתון. מהדו"ח מסתבר, כי ב־1985 היה למנהל רק מידע מוגבל על הפעולות והרווחים של 267 חברות ישראליות שהיו רשומות בגדה.

המעמד החוקי של הגדה בכל הקשור לתשלום מס הוסדר רק ב־1978. על־פי צווי חקיקה, אזרחי ישראל וחברות ישראליות שפעלו בגדה היו חייבים בתשלום מס חברות ומס הכנסה לפי אותם חוקים ושיעורים החלים בתחומי הקו הירוק. במקרה של חברות הרשומות ופועלות בגדה, כבעלות ישראלית, חובת המס חלה על הרווחים. גם לאחר שינויים אלה המשיכה הגדה להיות מקלט־מס אידיאלי. רק לאחר כמה שנים החלה נציבות מס הכנסה לאסוף מידע על הנעשה. במקרים רבים, פירמות שהיו רשומות בגדה הגדירו כלא־פעילות ולכן פטורות מתשלום מס, בלי לבדוק אם קביעה זו היתה מאוד מוצדקת.

שלטונות מס הכנסה פעלו באיטיות בכל הנוגע לתביעה של מילוי דו"חות על־ידי חברות ופרטים הפועלים בשטחים. נציבות המס לא הדריכה את פקידי השומה כיצד לפעול במקרים של אי־מסירת דו"חות, אומר המבקר.

נוסף על כך, הנציבות לא עשתה די כדי להבהיר את המצב החוקי, אשר מנע בכמה מקרים ניכוי מס הכנסה במקור מפרטים המשתכרים בגדה המערבית. במקרים אחרים מציין המבקר, שפקידי השומה לא פעלו לגביית מס למרות שהוציאו שומות סופיות לכמה מהחברות. התשלומים, שנעשו בפיגור, לא חוייבו בריבית והצמדה.

בריאות

ממשבר למשבר

מאת יוסף שמי

אם לא יינקטו באורח מיידי צעדים חריפים לפתרון בעיות הפער התקציבי, במיוחד של קופ"ח הכללית, צפוי משבר נוסף בשירותי הבריאות בשנת 1986, כפי שהיה בשנת 1985 — קובע מבקר המדינה.

הדו"ח מציין, כי באמצע 1985 לא היו בתי־חולים ממשלתיים מסוגלים לתפקד, וודאי שלא ביעילות וכחיסכון ברמה סבירה. נפגעה קשות מערכת התשלומים של בתי החולים לספקים ולנותני שירותים. במהלך השנה הפסיקו בתי־החולים הפרטיים לטפל בחולים הסיעודיים והעבירו אותם לזמן־מה לבתי־החולים הכלליים. נפגעו מימון מכשירים רפואיים לנכים והצטיידות לשעת חירום. כל זה קרה בעת כהונתו של ה„מצליחן" יצחק מודעי כשר האוצר.

גורמי המשבר במערכת שירותי הבריאות הם סחבת במו"מ על תקציב קופ"ח, היקף התמיכה וקביעת עקרונות השתתפות הממשלה בתקציב הקופה. למעשה נמשך הדיון על פני כל שנת תקציב. הדבר מונע התחשבנות שוטפת וקביעת חובות הקופה כלפי משרד הבריאות ובתי־חולים ממשלתיים, ומאחר שחלק מתקציב המשרד מותנה בהכנסה הבאה מקופות החולים, הרוכשות שירותי אישפוז ומרפאה — הפגיעה בקופ"ח הכללית פירושה פגיעה גם במערכת בתי החולים הממשלתיים.

גורמי המשבר, מציין מבקר המדינה, נעוצים בירידה חלקה של מערכת שירותי הבריאות בתל"ג וגם בתקציב המדינה. ב־1978 הסתכמה ההוצאה לשירותי הבריאות ב־7.6% מהתל"ג; ב־1983 צומצם חלקו של השירות לכדי 7.1 אחוזים. חלקה של מערכת הבריאות בתקציב המדינה ירד מ־8.15% ב־1982 עד כדי 7.22% ב־1985. ירידה זו התחוללה כאשר אוכלוסיית הקשישים גדלה מ־75 אלף בשנות ה־50' ל־350 אלף ב־1984. במקביל ירד חלקה של הרפואה הראשונית והמונעת, מ־39% ב־1970 לכדי 32% ב־1981. מגמה זו נמשכת. מערכת האישפוז נעשית יותר ויותר יקרה, בשל השינויים בטכנולוגיה, במיכשור, בתרופות, בחומרי מעבדה, בצוות העוסק באחזקת הציוד.

ב־1982 היה רופא אחד על כל 2.2 מיטות במחלקות כלליות, בעוד שב־1972 היה רופא אחד על כל 4.9 מיטות. השינויים הדמוגרפיים גרמו לכך שב־1983 צרכו בני 65 ומעלה 56% מכלל ימי אישפוז במחלקות הכלליות והמשך הטיפול. ככלל, אומר מבקר המדינה, אין זהות בין קצב גידול המדד או שער הדולר לעלות שירותי הבריאות. יצויין, כי כל החישובים מתייחסים לתל"ג, אשר אינו עולה זה שנים מעל לרמה של 76/1977.

זמינות שירותי הבריאות נפגמה בעקבות תוצאות שביתת הרופאים, שנמשכה 4 חודשים. אחת התוצאות של שביתה זו היה צמצום שעות העבודה של המרפאות אחר־הצהריים.

משרד הבריאות במילכוד

המצוקה התקציבית גורמת ירידה תלולה בהשקעות, עד כדי סיכון עתידה של המערכת. בין הבעיות המבניות גם שאלת תיפקודו של משרד הבריאות, הן כממונה על המערכת והן כמוכר שירותי אישפוז. בתור שכזה אין המשרד לחוץ לפעול לצמצום תקופת השהייה של החולה הסטטיסטי בבית־החולים — המשרד רוצה למכור שירות. אין תימה איפוא, כפי שמציין המבקר, כי בבתי החולים הממשלתיים התאשפזו בממוצע 41% יותר מאשר במוסדות המקבילים של קופ"ח הכללית. כך ב־1983. ב־1979 ההבדל הסתכם ב־21% בלבד. למעשה יש בכך עידוד לחוסר יעילות, גם בשל קיום הסכם מחייב, המטיל על קופ"ח הכללית רכישת שירותים בסכום קבוע מראש — 115 מיליון דולר לשנה, 0.82 יום אישפוז לכל מבוטח. כל המאמצים שעשתה קופ"ח הכללית לפחות במו"מ בנושא הושבו ריקם.

בעוד הנתונים מצביעים על הארכת־יתר של האישפוז הממוצע, מורים מודדי התפוסה במחלקות הגריאטריות על חוסר מקום. במחוז ירושלים התפוסה במחלקות אלה מגיעה ל־144%, בת"א ל־115% ובמחלקות השיקומיות — 144%. הנתונים מתייחסים ל־1983.

במקביל למצוקת האישפוז ישנן מחלקות בבתי־חולים שבהן התפוסה היא מתחת לממוצע הארצי. כך, למשל, התפוסה במחלקה האורולוגית בנהריה היא 74%, בעוד שהממוצע הארצי הוא למעלה מ־92%; לגבי א.א.ג., הממוצע הארצי הוא 83% ויותר, אך בכיה"ח קפלן רק כ־58% ובברזילי באשקלון כ־40%. במחלקות הכירורגיות הממוצע הוא למעלה מ־94%; בכיה"ח אסף הרופא 70%. כן קיימת כפילות — ביישוב קטן ישנן שתי מרפאות של קופות שונות, ועוד תחנה לאם ולילד של משרד הבריאות.

כבר באפריל 1974 אישרה ועדת השרים לענייני כלכלה תוכנית להקמת חברה לרכש תרופות בשביל קופ"ח הכללית, בתי חולים ממשלתיים, הדסה, צה"ל ועוד. עד עצם היום הזה לא בוצע הדבר, שיתכן כי הוא מביא חיסכון רב, שהרי מדובר בהוצאה שנתית בהיקף של 120 מיליון דולר.

תרומות „על תנאי"

מבקר המדינה, שבדק גם את בתי החולים הלל יפה ואסף הרופא, מצא כי בהלל יפה נרכש טומוגרף ממוחשב מתרומות שאספה עמותת ידידי בית החולים, אך כיום מנוצל המכשיר ב־30% מהפוטנציאל שלו. הנהלת בית החולים חתמה על הסכם עם נציגי העמותה, לפיו ישלם בית החולים לאגודת ידידי הלל יפה עבור 40 הבדיקות הראשונות שיבוצעו מדי חודש בחודשו. ואכן כך נוהג בית החולים — ועתה, במקום לקבל כסף מאגודת הידידים, משלם ביה"ח הלל יפה כספים לאגודת המתנדבים, אוהדי „הלל יפה"...

באסף הרופא מצא מבקר המדינה כי חדרי ההתאוששות אינם פועלים כהלכה, בשל חוסר תקנים.

אשר לתרומות, באחד המקרים נתקבלו תרומות מחברת תרופות, אשר מכרה לכמה בתי־חולים מכשירי דיאליזה בהנחה של 50%, ואף ללא תשלום כלל — בתנאי שהמוסד יתחייב לרכוש את הסלילים במשך 4־1 שנים רק בחברה זו...

מבקר המדינה מציע כמה פתרונות למכאובי מערכת שירותי הבריאות: תקציב ריאלי של הכנסות והוצאות; קביעת שיעור התמיכה בקופ"ח מראש ולפני שנת התקציב; שמירה על מסגרת התקציב; הגדלת חלקה של הקופה במס האחיד; הגדלת המס גם תוך כדי ביטול הרגרסיה והנהגה לגבי קבוצות המשתכרות יותר מהממוצע; קיצוץ בהוצאות הגבייה; צמצום בזמן השהייה של חולים בבתי החולים הממשלתיים והציבוריים ואיחוד רכש תרופות.

דתות

תמיכות לכל דיכפין

מאת בצלאל עמיקם

550 מוסדות ללימוד תורה, ישיבות, כוללים ואולפנות, מקבלים מדי שנה תמיכות ומענקים באמצעות משרד הדתות. חלקם מקבל את הכספים במסגרת תקציב המשרד וחלקם מתכנית הנקראת „רזרבה למענקים קואליציוניים", כאשר חברי הכנסת הדתיים פוסקים למי וכמה.

על הגופים הנתמכים להתחייב כי ישתמשו בכספים למטרה שלשמה ניתנו, לנהל חשבונות ו„להחזיר את יתרת התמיכה במקרה שלא שימשה לייעודה".

בבדיקה בחשבונותיהם של 37 מוסדות מידגמיים נמצא, כי חמישה מוסדות לא הגישו דו"ח כספי. אחרים הסתפקו בדו"ח חלקי בלבד. רוב המוסדות לא חתמו על כתב התחייבות כנדרש. שני מכונים השתמשו בדרכי הטעייה.

שיטה זו, מקומה לא יכירנה במינהל תקין, קובע המבקר. אין פיקוח על השימוש בכספי התמיכה, למרות שיעוריהם הגבוהים. משרד הדתות העביר את התמיכה למוסדות ללא בדיקת תוכנם של הדו"חות הכספיים וממסמכי היסוד שהומצאו.

היעדר מסמכים מונע אפשרות לבקרה בסיסית ראשונית של הגופים הנתמכים והכאתם לתמיכה.

ברכות לחג העצמאות הל"ח

ברכת
חג עצמאות שמח

א. שמושקו
שעונים ותכשיטים
נהריה מלון קרלטון
שד' געתון 23

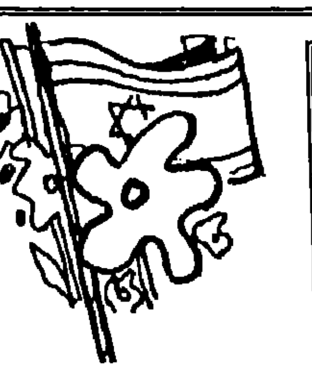

לקיבוצי "השומר הצעיר"
להתיישבות העובדת
ולכל העם בישראל

חג עצמאות שמח

אמגר־גז בע"מ
סוכנות פז־גז טבעון והסביבה
קרית טבעון, כיכר בן־גוריון 16, טל. 931328

לאנשי ההתיישבות הקיבוצית
ולכל בית ישראל
ברכת שלום בחג העצמאות

גימת ציפויים (1979) בע"מ
שיחום מנגן פוספט (פרקר)
מתמחים בשיחום מתכות וכלי נשק
ע"פ תקן צבאי MIL-P-16232-D
בפיקוח מכון התקנים הישראלי
חולון, איזור התעשיה, הבנאי 27, טל. 03-804003
*
בדבר פרטים נוספים, נא להתקשר טלפונית

חג עצמאות שמח

מכון לאופטיקה

מכון לאופטיקה
אברמוב אילן
Avramov Ilan
אברמוב אילן

OPTICAL INSTITUTE
OPTOMETRIST אופטומטריסט
טבריה, רח' הבנים 9, טלפון 067-22423
9 HABANIM ST. TIBERIAS, TEl 067-22423
צפת, רח' הפלמ"ח 93, טלפון 067-71649
ZEFAT, 93 HAPALMAH ST., TEL. 067-71649
תנאים מיוחדים להתיישבות העובדת

חג עצמאות שמח

ארז
קרור והנדסה
ייצור ושרות בע"מ

יצרני קירור ומיזוג אוויר
חיפה, 31014, ת.ד.1485, רח' המלאכה 4,
טל. 04-642284, טלקס 46584

יישור וכפוף ברזל עגול ● מצולע ורשתות לבנין
שווק רהיטי גן ורהיטים למרפסת

בר־הל לבנין העמק בע"מ

משה משיח
עפולה, רח' העליה 37א' טל. 065-92655
עפולה, איזור תעשיה ת.ד. 2033, טל. 065-22446

חג עצמאות שמח

יציקת המפרץ בע"מ
יציקת ברזל ומתכת
רח' א. שנקר (כביש אי.פי.סי.) –
מפרץ חיפה, טלפון: 04-725701

חג עצמאות שמח לכל בית ישראל

אילמט
תעשיות בע"מ חיפה, רח' נתנזון 28, טל' 04-645993

חג עצמאות שמח

שטרן מרטין
פחחות דכב
נתניה, איזור התעשיה, טל. 32186

לקיבוצי הדרום והנגב ולכל בית ישראל

מיטב הברכות בחג העצמאות

מובילי לכיש בע"מ
קרית־גת, שד' לכיש 3 ● טל. 051-883251/3
הובלת משאות וטיולים לכל חלקי הארץ

לקיבוצי השומר הצעיר ולכל בית ישראל
ברכותינו בחג העצמאות

פלפוט בע"מ
PALPHOT LTD.
גלויות * לוחות שנה *
כרטיסי ברכה
ת.ד. 2 הרצליה 46100 ● טל. 052-555238

לקיבוצי השומר הצעיר ולכל בית ישראל
ברכתנו בחג העצמאות

"הוו המשוכלל" בע"מ
בית חרושת לתעשיית מוצרי חוט ברזל והלחמות של רשתות
* כיפופים לפי הזמנה
* גוז'ונים עם הברגות מכל הסוגים
תל־אביב ● נחלת בנימין 75 ● ת.ד. 1557 ת"א ● טל. 624838

להמשביר המרכזי, קיבוצי השומר הצעיר,
לצה"ל ולכל בית ישראל
ברכת שלום בחג העצמאות

אל–דו
לובינסקי את דוידוביץ
מפעל לייצור בדי וילונות, דקורציה,
ריפוד ומפות שולחן (ז'יקרד)
המשרד: ת"א 63508, רח' צידון 12, טל. 449910
ספק מוכר להתיישבות הקיבוצית

לקיבוצי השומר הצעיר ולכל בית ישראל
ברכותינו בחג העצמאות

ח.כ. אלקטרוניקס בע"מ
חברה למיכון משרדי
SELEX-50
מכונות להעתקת מסמכים
נייר רגיל ונייר אלקטרוסטטי
מכירה ° שרות ° תיקונים ° חומרים
° מכונות חישוב אלקטרוניות
° מכונות כתיבה י.ב.מ. ואלקטרוניות
מפיץ מורשה של מכונות העתקה "COPYER"
789365
משרד ראשי ומעבדות
אולם תצוגה ומכירות
רח' ז'בוטינסקי 6, בני ברק, מיקוד 51 265

לקיבוצי השומר הצעיר
ולכל בית ישראל
ברכת שלום בחג העצמאות

SIEMENS סימנס

יבוא חשמל ואלקטרוניקה בע"מ
תל־אביב ● חזקיהו המלך 6 ● טל 835158

ארדן הנדסת חשמל בע"מ
תל־אביב ● גולמב 52 ● טל 379394

ניצן את פרידברג
מוצרי חשמל בסיטונות
תל־אביב ● סלמה 54 ● טל' 831493

לקיבוצי השומר הצעיר
ברכותינו בחג העצמאות

יצרנים ויצואנים של בגדי תינוקות וילדים, נשים וגברים
ספקים למשקים ולמוסדות
תל־אביב, לבנדה 30, טל. 373994 – 370888

לקיבוצי השומר הצעיר
ברכתנו בחג העצמאות

י.ג.ל. שרותי מים בע"מ
ייעוץ ותכנון ציוד לבריכות שחיה
* ייצור מסננים * מכשירים ואביזרים לבריכות
* אספקת כלור, גז וחומרים * שרות ואחזקה
נתניה, אזור התעשיה החדש
טל. 053-57281 – 053-92637 ת.ד. 8032 נתניה

לקיבוצי השומר הצעיר
ברכותינו בחג העצמאות

"עוזי" עוזי רוזנברג בע"מ
לחצנות מכניות, לחצנות הידראוליות
עבודות כבישה וייצור מבלטים ו-.C.N.C
תל־אביב, שביל האטד 11 ● טל. 658541

לקיבוצי השומר הצעיר
ולכל בית ישראל

ברכותינו בחג העצמאות

יצחק שניצקי
תעשיות מכונות חקלאיות
ת"א, הסוללים 6, טל. 332241

ברכות לחג העצמאות הל"ח

למילואות ולכל בית ישראל
חג עצמאות שמח

שואבי הגליל בע"מ

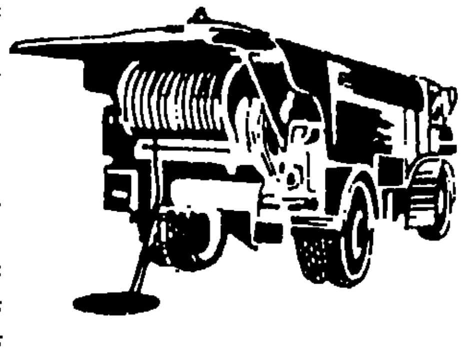

* שאיבת בוצה וכימיקלים עד 10 מטר עומק
* ניקוי ושטיפת קווי ביוב וניקוז בלחץ גבוה
* ניקוי מתקנים ומחליפי חום בלחץ 1200 אטמוספירות
* החזקה שנתית למפעלים ומכוני ביוב
* ניקוי מיכלי מים ודלק
* השכרת משאבות
* קשר אלחוטי

04-706777
שרות ל־24 שעות ביממה

המשרד: קרית מוצקין, רח' דבורה 24, טל. 706777.
טלפון בערב בבית 443327.
טלפון משרד במילואות – שלוחה 417 – 919011.
איתורית 4174, טל. 388791

לחברי קב־קור בית־אלפא
וכרומגן שער־העמקים
ולכל בית ישראל
ברכותינו
בחג העצמאות ה־38 למדינה

תרמיון
יצרני טרמוסטטים מיקרומגעים
תל־אביב, הסדנא 12, טלפון: 821458

תחנת דלק
הטורים
אליהו בהלול בע"מ
מפרץ חיפה
טל. 722227

חג עצמאות
שמח

לאנשי ההתיישבות הקיבוצית
ולכל בית ישראל
ברכת שלום בחג העצמאות

ייצור קפיצים טכניים
לתעשיה * בניין * ביוב *
חשמל * טקסטיל *
חקלאות * תחבורה
קשתות (חישוקים)
בכל הגדלים
משק מתכת נורדיה תעשיית קפיצים
מפעל: משק נורדיה, דואר נתניה, טלפון: 053-91594
משרד ומחסן: תל־אביב, רח' הרצל 100, טל. 822996

ניב הנדסת קירור, חימום, מיזוג אויר
ניב תעשיות מיזוג אוויר בע"מ
* ייצרני יחידות מיזוג אוויר
* שרות למתקני מיזוג אוויר מרכזיים
השרות הוא עסקנו!
באר־שבע, עמק שרה, הכשרת היישוב 11
ת.ד 838 באר־שבע 84106
טל' 32347 ● 32645 ● 057-73933

למחסן הבינקיבוצי,
להתיישבות העובדת
ולכל בית־ישראל
ברכת שלום ורווחה
בחג העצמאות

GOTTEX

גוטקס מודלס בע"מ
יצרני בגדי ים ושמלות חוף
ספק המחסן הבינקיבוצי
רחוב מרדכי אנילביץ 62 ● תל־אביב, מ. 67060 ● טלפון: 337725

לרהיטי שמרת־הזורע, תושבי באר־שבע והסביבה ולכל בית ישראל
ברכותינו לביסוס השלום, לרווחה חברתית ופיתוח הארץ
בחג העצמאות
מאחלים: מרים ומשה איליה

רהיטי הדר
נציגים בלעדיים בדרום
לרהיטי שמרת הזורע
· מערכות ישיבה · פינות אוכל · חדרי שינה
· מזנונים · חדרי ילדים

057-77481 פסג' רסקו באר שבע

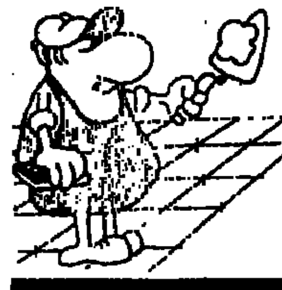

לקיבוצי השומר הצעיר
לאנשי ההתיישבות הקיבוצית
ולכל בית־ישראל
ברכותינו
בחג העצמאות

מרצפות רחובות
מרצפת קואופרטיב לחומרי בנין ברחובות בע"מ
רחובות ● אזור התעשיה ● טל' 08-463797 ● ת.ד. 1127 רחובות

לקיבוצי השומר הצעיר
ולכל בית ישראל

ברכת שלום בחג העצמאות

אריגי דן בע"מ
יוסקוביץ
ייצור ושיווק טקסטיל בסיטונות
תל־אביב 69096, רח' רענן 12
טלפונים: 827147 – 836490

לידידינו במפעלי ההתיישבות הקיבוצית
ברכת חברים לביסוס השלום
בחג העצמאות

ד. בורלא ושות'
שרות להשבחת מים
הוד השרון, ת.ד. 174
טל. 052-21094 ● 052-456627
ספקי ציוד, שרות כימיקלים
לדיכוך ● סינון ● דמינרליזציה ● בריכת השחיה ● דודי הקיטור ● ומגדלי הקירור

לקיבוצי השומר הצעיר
למחלקת הבניה
ולכל בית ישראל

חג העצמאות שמח

ח.ש.ט. בע"מ
בניה מתועשת לחקלאות ולתעשיה
קרית ביאליק, אזור תעשיה, רח' חנס מולר
טל. 705943

לקיבוצי השומר הצעיר
מיטב הברכות בחג העצמאות

אהליאב בע"מ
אזור התעשיה, הרצליה, 46101
ת.ד. 5010 טל. 052-556222
רמת־גן, ז'בוטינסקי 20, טל. 03-721997
אהליאב, מעלה אדומים 02-242930
גדול יצרני המדחסים בארץ
יצואן מצטיין
● ייצור ואספקת מדחסי אוויר ● מסנני אוויר דחוס ● מתקנים לניקוי חול ● למפעלי תעשיה וחקלאות ● מדחסים משומשים

ברכות לחג העצמאות הל"ח

לקיבוצי השומר הצעיר ומחלקת הבניה

לאנשי ההתיישבות הקיבוצית שלוחות מיטב הברכות והאיחולים בחג העצמאות

ליישוב ובנין הארץ ושגשוג חברתי

יוספוביץ את וייס
מסגריה
כפר־סבא, רח' המסגר 1
אזור התעשיה המזרחי • טל' 052-36449

לקיבוצי השומר הצעיר
מיטב הברכות בחג העצמאות

וכ־ם

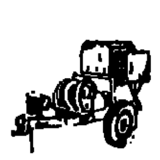

ציוד לבנין
יצור מבחר מערבלי בטון
כננות הרמה · הליקופטרים
שיפוץ כללי למערבלים
החלפת ישן בחדש.

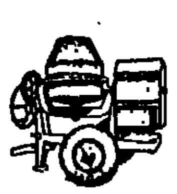

בן־אביגדור 11, תל־אביב
333815—333941

חג עצמאות שמח

מכון דיזל וטורבו העמק
אבי

עפולה, ת.ד. 294 • טלפון: 065-92783

לקיבוצי השומר הצעיר, אנשי ההתיישבות הקיבוצית ולכל בית ישראל
ברכותינו בחג העצמאות ה־38 למדינה

הפתרון להפסקות חשמל!!

שמרלינג בע"מ

דיזלגנרטורים

לאספקת מאור וכוח
לעבודה ממושכת
לשעת חרום
לתעשייה, בניין,
חקלאות וספנות

סוכנים בלעדיים של

GEC DIESELS | DORMAN | MARKON AC generators

יפו, שבטי ישראל 61, טלקס 35843, טל. 03-822879, 03-831238

לאנשי התנועה הקיבוצית, לצ.ה.ל ולכל בית ישראל
ברכותינו לשלום, לשגשוג ופיתוח הארץ
בחג העצמאות ה־38 למדינתנו

התומך ציוד לבנין

מכירה השכרה וקניה: ג.מ.־ג.י.

רגלי ברזל · פיגום חוץ · מכירה בלבד · חישוקים · קורות
מאריכים שונים · ימתקה · תפסים · דודים · קחלות לטייחים
ארגזי טיט · מכירה: · אומים והברגות לרגלים

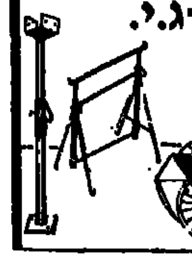

החשמונאים 28 ב"ב
03-791258
מען: גלעדי משה, 705659
מען: גבאי יעקב, 905144

פתחנו סניף חדש בתל־אביב!
ת"א. רח' צ'לנוב 28, טל' 03-381796
חניה פרטית מובטחת ללקוחותינו

ש.ח.ק. שיווק ציוד טכני וחקלאי בע"מ
בהנהלת רפואה מנשה
באר־טוביה אזור התעשיה
טל' 055-81951 ● 055-84555

לאנשי ההתיישבות העובדת
ולכל בית ישראל
ברכותינו לשלום בחג העצמאות

להמשביר המרכזי
התנועה הקיבוצית
לצ.ה.ל. ולכל בית ישראל

ברכותינו בחג העצמאות

קבוצת מפעלי גלי

Gali®

ייצור ושיווק הנעלה ואופנה
לנשים, גברים, נוער וילדים
★ נעלי הליכה
★ נעלי ספורט מקצועיות
★ נעלים אלגנטיות
★ אביזרי ספורט
★ אופנת ספורט
★ אופנה אלגנטית
★ אביזרי אופנה

ראשון־לציון אזור התעשיה החדש

נייר דבק לאריזה – יעיל וחסכוני.

★ ייצור ושיווק נייר דבק בגלילים ובגליונות.
★ שיווק פי.וי.סי., פוליפרופילן, ומסקינג טייפ.
★ שיווק חומרי אריזה, ומערכות אריזה.

חמה – חרושת מוצרי הדבקה
מכירות: גנסין 34 גבעתיים, טל. 323415
ת.ד. 528, גבעתיים 53104
מפעל: אזור התעשיה סגולה, פ"ת.

לאנשי ההתיישבות העובדת, לכל בית ישראל ברכותינו בחג העצמאות

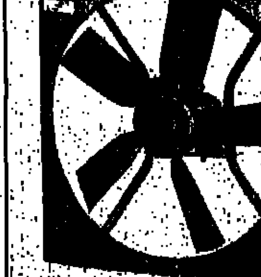

מאוורר שואב לתעשיה וחקלאות

גל־און – הפתרון לאיוורור נכון...
מאווררים ושואבי אויר, לאולמות, מקלטים,
תעשיה וחקלאות בגדלים מ־"12 – "48

ייעוץ טכני – חינם

שיווק והתקנה ו.ג.ה בע"מ רח' סוקולוב 31 ת"א ☎ 240765, 03-235129

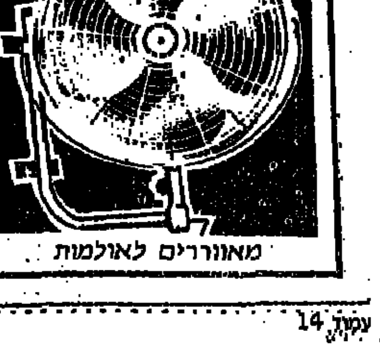

מאווררים לאולמות

ועדת מנכ"לים תדון על סיוע מיידי לבקעה

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של "על המשמר"

בסיכום פגישה שנערכה אתמול בלשכת ראש הממשלה עם נציגי ישובי בקעת הירדן, בהשתתפות השרים משה נסים, דוד לוי, אריק נחמקין ויעקב צור ונציגי המחלקה להתיישבות בסוכנות היהודית, הודיע ראש הממשלה שמעון פרס, כי ועדת המנכ"לים לטיפול בישובי הבקעה ורמת הגולן תתן עדיפות שווה לשני האזורים, בטווח קצר והארוך.

פרס הודיע עוד, כי ועדת המנכ"לים תקיים ישיבה נוספת היום ותחליט על הקצאה כספית מיידית לישובי הבקעה, כדי לאפשר להם לסיים את העונה החקלאית. ראש הממשלה הודיע בשמו ובשם שר האוצר משה נסים, כי כל סיכום שוועדת המנכ"לים תקבל פה אחד — יהיה מקובל על הממשלה כולה.

ראש הממשלה מסר על כוונתו לפנות אל יו"ר מפעל הפיס ח"כ גדעון גדות ולבקש הקצאת כספים לבניית 50 כיתות לימוד בבקעה.

שר השיכון והבינוי דוד לוי הודיע, כי משרדו יבנה בבקעה שש כתות נוספות. ראש הממשלה הוסיף כי יעלה בפני שר הבטחון יצחק רבין את הצעת לוי, כי משרדי הבטחון והשיכון יתחלקו שווה בשווה במימון סיום סלילת כביש מיכמש בבקעה.

יו"ר "יד ושם" יצא לעיין בארכיוני האו"ם

בעקבות פניית ממשלת ישראל למזכ"ל האו"ם, לפתוח בפניה את ארכיון ועדת האו"ם לפושעי מלחמה, יצא אתמול ד"ר יצחק ארד יו"ר הנהלת "יד ושם" לארה"ב, עם רשימה של כ־2000 שמות של פושעי מלחמה נאציים.

ד"ר ארד אמר, עם צאתו, כי לאחר שיבדוק את התיקים בארכיון האו"ם ואם מזכ"ל האו"ם יסכים, ישגר "יד ושם" נציגים מטעמו לבדוק ולטפל בתיקים שיועמדו לרשות המוסר. (עתים)

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
גבעתיים

הודעה עפ"י סעיף 149 ו־151 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
גוש 6167 חלקה/ות 180 רח' כורזוב 44 א' גבעתיים
תיק בניה מס' 2687

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבנייה בקשה להקמת בית מגורים בן 3 קומות מעל קומת עמודים מפולשת עם הקלה של מקלט על־קרקעי.
לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך המועד של 15 יום החל מיום הפרסום של הודעה זו. באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישורה של הועדה.
תאריך: מאי 1986

יצחק ירדן,
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה – גבעתיים

20 פועלות מעזה נפצעו בתאונה

מאת זהבה מוזס,
כתבת "על המשמר"

20 פועלות מעזה נפצעו אתמול כאשר האוטובוס שהסיען לעבודה סטה מנתיבו ונפל לתוך תעלה בצד הדרך בכביש תל־אביב אשדוד.

נהג האוטובוס, שלא הבחין בנסיעתן האיטית של מכוניות לפניו, בעקבות תאונה קודמת, נסע במהירות וברגע האחרון סטה מנתיבו כדי למנוע התנגשות. עקב הסטיה התהפך האוטובוס לתעלה שבצד הדרך ו־20 פועלות שהיו בו נפצעו, אחת מהן באורח בינוני.

● 35 שוטרים הועלו בדרגה בשפלה

"זהו ביטויה של המשטרה להערכת אנשיה", אמר אתמול מפקד מרחב השפלה במשטרת ישראל, אסף חפץ, לשוטרי מרחב השפלה בטקס העלאת דרגות והענקת אות הוותק.

בטקס המסורתי הנערך מדי שנה במרחב לרגל יום העצמאות הועלו בדרגה 35 שוטרים, בהם שני קצינים ול־35 שוטרים אחרים, בהם 8 קצינים, הוענק אות הוותק.

זהבה מוזס

בבתי־הקולנוע

תל־אביב

9.30, 7.15, 4.30
אסתר: נאויה
אורלי: עדשות הפחד
בית לסין: פנדאנגו — 23.15
גורדון(?): נפגש בסיבוב
גת: פעמים במשך החיים
גורדון: סיפור אמיתי
דקל: בעקבות אוצר הנילוס
הוד: רמו
מוזיאון תל־אביב: חיוך הגדי
לימור: חישא, 9½ שבועות של שכרון חושים — 9.30, 7.00
פאר: חלומות מתוקים — 9.30, 7, 4.15
סינמה 1: אינדיאנה ג'ונס
סינמה 2: חזרה לעתיד
פאריס: מסע העסקים של אבא — 11, 2, 7.15, 9.30
הפרחחים
הטנגו האחרון בפאריס — יום ג' 23.30, יום ד' 23.3
רב־חן:
חן 1: שורת המקהלה — 5, 7.20, 9.45
חן 2: מרגלים שכאלה — 5.00, 7.25, 9.40
חן 3: שנת הדרקון — 5, 7, 9.40
חן 4: נאמי גאן — 7.20, 9.40
חן 5: תרגיל לרופאים מתחילים
שחף: זכרונות מאפריקה — 5.00, 7.30, 9.40
תל־אביב: מחוץ הדלתא — 5.45, 9.15
תכלת: להב משונן
צוותא: חייל הלילה — 4.30, 7.15, 9.30, 8.00

רמת־גן

אואזיס: התפוח המכני — 5, 7.15, 9.30
לילי: 9½ שבועות של שכרון חושים — 7.15, 9.30
אירמון: מרגלים שכאלה — 5, 7, 9.30
רב־גן:
גן 1: שורת המקהלה — 5, 7.30, 9.40
גן 2: מסע עסקים של אבא — 5, 7.20, 9.40
גן 3: פעמים במשך החיים — 4.15, 6.50, 9.30
גן 4: להב משונן — 5.00, 7.20, 9.45

ירושלים

אוריון: מחוץ הדלתא — 4.30, 7, 9

אורנע: גבירתי המאמן — 4.30, 7, 9
בית אגרון:
יום ד' 14.5
הסיפור שלא נגמר — 16.00
שושנת קהיר הסגולה — 17.45
הנבואה — 19.15
הסנדק 2 — 20.45
שכנים — 24.00
בנייני האומה: הסיפור האמיתי — 6, 9.15
כפיר: זכרונות מאפריקה — 5.45, 9
הבירה: נפגש בסיבוב — 4.30, 7, 9
מיטשל: 9½ שבועות של שכרון חושים — 6.00, 9.00
סמדר: כתר כי — 7.00, 9.15
אורגיל: תרגיל לרופאים מתחילים — 4.30, 7, 9.15

חיפה

ארמון: מי מפחד מהשוטר שמפול — 4.30, 6.45, 9
אורה: זכרונות מאפריקה — 4, 6, 9
חן: גברתי המאמן — 4.30, 6.45, 9.00
עצמון: נפגש בסיבוב — 4.30, 7.00, 9.15
פאר: מרגלים שכאלה — 4.30, 6.45, 9
קרן אור המחודש: מסע העסקים של אבא — 6.30, 9.00
רון: אינדיאנה ג'ונס — 4.30, 6.45, 9.00
אמפי: רמו — 4.30, 7.00, 9.15
אורלי: פעמים במשך החיים — 7, 9

נתניה

שרון: סוניה האדומה — 7.00, 9.15
סטודיו: הבכור של פריצי — 7.00, 9.15

חולון

סבוי: אינדיאנה ג'ונס — 4.30, 7.15, 9.30
מגדל: פעמים במשך השנה — 4.30, 7.15, 9.30
ארמון: התפוח המכני — 9.30, 7.15, 5

בת־ים

עצמאות: אינדיאנה ג'ונס — 4.30, 7.15, 9.30

הרצליה

חיכל: זכרונות מאפריקה — 6.00, 9.00
מגדל דניאל:
יום ד' 14.5
"מקרותי" – טרום בכורה!!! — 21.30, 19.15

באר־שבע

חן: פירמידת הפחד — 7.00, 9.30

חדרה

חוף חדרה: כפילה למוות — 7.00, 9.15

טלוויזיה

יום שלישי (יום הזכרון לחללי מערכות ישראל)

09.00 היוגים של יוחנן עוד עצות כאן — תכנית לזכרו של סרן יוחנן מגור (מילר) מקיבוץ גבעת חיים מאוחד, שנפל במלחמת יום הכיפורים לאחר צליחת התעלה. 09.15 חלב שחור — להקת המחול הקיבוצית מופיעה במחול "חלב שחור" ריקוד שנושאו השכול. 09.30 שמעון איפרגן — תכנית לזכרו של שמעון איפרגן ממעלות שנולד בשנת 1960 ונפל במלחמת לבנון ב־10 ליוני 1982. 10.10 צלילים צעירים — "יזכור" מאת עדן פרטוש. 16.00 קשת וענן — חלום ישן מרינה חרשת. 16.20 שירים לבן — המשוררת בת שבע שריף קוראת משירה שכתבה בעת מלחמת לבנון. 16.50 ארץ מולדת — המלחמה לעצמאות 17.00 ערב חדש — מנחה: רפי רשף. 17.30 "נזכור את כולם" — תכנית עם בני נוער ליום הזכרון לחללי מערכות ישראל. 18.00 מהדורת חדשות מיוחדת ליום הזיכרון ודבר נשיא המדינה ליום העצמאות (ערבית). 18.30 חדשות — מהדורה לסיכום אירועי יום הזכרון. 18.45 טקס הדלקת המשואה לסיום יום הזיכרון ופתיחת חגיגות יום העצמאות. 20.00 ברכת נשיא המדינה, לרגל יום העצמאות. 20.15 קונצרט חגיגי שהיה בהייד־פארק בלונדון, בקיץ 1985, תציין 300 שנה להולדתו של הנדל 21.00 מבט לחדשות. 21.30 ברכת ראש הממשלה, לרגל יום העצמאות. 21.45 "מסיבת ליל העצמאות" — בעיירה שדרות. 23.00 חדשות. 23.10 "מצב החומר" — תכנית אירוח מיוחדת ליום העצמאות. 00.20 "לחטוס את הנגב" — סרטו של אלפרד היצ'קוק. 02.00 פסוקו של מקום — ליום העצמאות, מבט אל שער בגיא. כתבו אהרן ביר.

יום רביעי
יום העצמאות

09.00 "ללכת אל עיר מושב" — יצירתו המוסיקלית של איתן אביצור על מזמור ק"ז בתהלים. 09.35 סרטים מצוירים. 10.00 חדשות — מבזק. 10.03 "בנסיים" — בסייעת קרב אי שם בארץ נשלמות ההכנות לגיחה מבצעית. היעד — הכור הגרעיני בבגדד. הסרט מספר את סיפורם של שלושה טייסים, בכל שלבי קורס הטיס ועד סיומו המוצלח של המבצע. 11.00 "שמיניות באוויר" — תכנית מיוחדת ליום העצמאות. ילדים הגרים בבסיסי חיל האוויר הם אורחי התכנית. 12.00 חידון התנ"ך העולמי ה־23 לנוער יהודי — שידור ישיר מתאטרון ירושלים. 14.00 מהדורת חדשות. 14.15 "הם היו עשרה" — סרט ישראלי. 16.00 סמדרנו "החלקה אמנותית על קרח" 17.45 לקט שירי להקות צבאיות. 18.00 סרט תעודה — "סרטי ישראל" (ערבית). 18.35 תכנית בידור ואירוח מיוחדת ליום העצמאות. בתכנית משתתפים במעט הראשונה שירים עבריים בערבית. 19.30 מהדורת חדשות מסכמת ליום העצמאות. 20.00 טקס חלוקת פרסי ישראל — שידור ישיר מתאטרון ירושלים. הטקס נערך במעמד נשיא המדינה ובהשתתפות ראש הממשלה, יו"ר הכנסת ושר החינוך והתרבות. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 "חיים שכאלה" — עם יפה ירקוני. תכנית בשני חלקים. את התשובה לשאלה מי היא יפה ירקוני מספקים חיים חפר ושלמה ארצי בשיר מיוחד שכתבו לתכנית. בחלק הראשון של התכנית, המשודר הערב, יפה ירקוני ואורחיה מספרים על ימי ילדותה במשפחה הקווקזית בתל־אביב, על לימודי הבאלט שלה בסטודיו של גרטרוד קראוס, הופעותיה כרקדנית באופרה הישראלית ועל המעבר שלה אל מאחורי המיקרופון — אל השירה. עם המשתתפים: להקת ותיקי "הזישטרון", להקת סיקור צמון, שמשון בר־נוי, אהובה צדוק, מוטי גלעדי, תזמורת בניצוחו של רפי וייס ועוד. החלק השני ישודר ביום חמישי, 22 במאי, 1986. 23.15 "כן, אדוני השר" — פרק מיוחד בסדרה האנגלית המשעשעת. השר ג'ים הקר יוצא למערכה למען טיהור שמו של הנקניק הבריטי, ממשבר ממשלתי, שנוצר באותה העת. יוצא השר נשכר במפתיע, על פי שאיפותיו אך לא לפי ציפיותיו. 00.15 פסוקו של יום. חדשות.

רדיו

יום שלישי

קול המוסיקה

07.10 "בקר טוב" 07.30 "שחרית מוסיקלית". 09.30 "קונצרט בקר" 12.05 "מוסיקה קאמרית". 13.00 "קונצרט לצהרי יום הזכרון". 15.00 קונצרט. 16.00 "קונצרט מנוחה". 18.30 "צלילי ספטמבר" 20.57 "מגישים שיר" 21.00 קונצרט חגיגי של התזמורת הסימפונית ירושלים רשות השידור לערב יום העצמאות תשמ"ו. שידור מתאטרון ירושלים. 23.08 "מרתון", בנושא "שרשים".

רשת א'

07.30 שירים עבריים 08.05 "תנגו" — עם בני הנגל 09.05 שירים עבריים 09.30 "רדיו קל" — תכנית יומית בעברית קלה 10.05 השידור היומי לבתה"ס שידורים לחנוך המיוחד א) דבר שר החנוך והתרבות ליום הזכרון לחללי מלחמות ישראל. ב) תכנית ליום העצמאות — "דרך בורמה" — מאת יעל רבון 10.35 פרקי תפילה. 11.05 העברת טקס הזכרון מהר־הרצל 11.30 שירים עבריים 12.05 "בבלי הכנריה המנגינה". 14.05 "לבת ולבן ולכל המתעניין" — תכנית לילדים. "אחי גבורי התהילה" — תכנית בעריכת חיים אידבר. 15.05 "יותר מזה אותנו לא צריכים" הבריס מספרים על אל"מ עוזי יאירי. (ש.ת) 16.05 "אין בית בלי מת" על כביים — עם הסופר יגאל מוסינזון (ש.ת) 17.10 "סיפורדיו" — "עירגות" מאת מרים ירול. 17.42 שירים עבריים 18.05 "תן ממטון — איש רעים" — נעמי סמטן וחברים מספרים על חנן, שנפל בגדוד אחר. מהללים, בקעת הירדן, 1969. 18.41 שירים עבריים

18.50 פרקי היום בתנ"ך 19.05 "אתולוגיה קטנה" — שירים לזכר חללי להקות ישראל 19.30 שידורים לעולים. 22.05 "עם ישראל חי" — מצעד הזמר כל עדות ישראל 23.05 פרקי הלל 00.10 ברחון "סורשים".

רשת ב'

07.00 דבר יו"ר "יד ושם" משה נצר לסטפחות השכולות 07.05 "הבוקר הזה" — עורכים: יורם אבנר ושלום קיטל 08.05 "איכה היית לזמן עבר" — לחיות עם השכול שיחה עם נילי ושמואל ששכנם דרור נפל בקרב (ש.ת.) 09.05 "לזכור עלידיי האור" — שעה של זכרון עם המשורר נתן יונתן 10.05 "להקיף את זכרו כמו אור" 11.02 העברת טקס הזכרון מהר־הרצל 11.30 "נזכור את כולם" 12.05 "לצאת מזה בחיים" — חיילים שניצלו במות מפיחים את ליבם. 13.00 "בחצי היום" — חדשות ושירים נוגים 14.05 "רוידוזמה" — "עקידה" — באת עירא רכיר ביחוי. דוני נתיו משתתפים: יוסי ידין וגבי עמית (ש.ת.) 15.20 "כנפול ערבים" — והחייל שבי קורי כותב ומספר על אביו שלמה שנפל במלחמת שלום הגליל 16.05 "קינות על המתים במלחמה" — שירות עם אמהות, אבות ובנים ופרקי שירה וספרות מאת יהודה עמיחי, דליה רביקוביץ, נתן זך, רעיה הרניק ועוד. 17.05 "צליל" — ספורט של מקבלי ציונלשכה ואיך הם נכחרים. 18.06 "אומרים ישנה ארץ" — שירים עברים 18.45 טקס הדלקת המשואות לסיום יום הזכרון בהר־הרצל. 19.45 דבר נשיא המדינה ליום העצמאות. 20.05 "הכל עובר חביבי" — שירים עבריים עם רביעיית הזמר 21.05 "חופים הם לפעמים" — מסע אל החופים המתחים של ישראל עם שירי הספר ושירי הזמר של המשורר נתן יונתן. 23.05 "נחצולים" — ספורו של ישוב שמנותיו בשנות המדינה. 01.05 "לרוקדים הזיר" — מחולות עם ישראליים. 03.05 "כי טוב חומר" — שירים ופזמונים ישראליים

גלי צה"ל

05.55 באסון מילולי — פיתוי של אבשלום קור. 06.05 משירי ארץ אהבתי 06.03 "מוקתים עין" — מידע ומוסיקה לתחילתו של יום עם לאה עוז 07.00 דבר יו"ר "יד לבנים" 07.07 שבע אפס שבע — עם איתן ליפשיץ 08.05 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית עם ראובן בנזימן, יצחק בן־נר, אילנה דיין ויעל דן. 09.05 משירי ארץ אהבתי. 10.05 "הוא היה ילד" — ארבע שנים אחרי" — עם גורית ואל"ל (מיל') יעקב אלעזרי שבנם נפל במלחמת שלום הגליל. 11.00 העברת הטקס המרכזי מבית הקברות בהר־הרצל. 11.30 "אבא" — המשדר המרכזי ליום הזכרון עם בנים ובנות שאבותיהם נפלו במלחמות ישראל. 14.05 "בכל זאת לא לבד" — על שיקום משפחות שכולות. 15.05 "היו לי חברים" — איתן חבר מספר על חברים שנפלו לאורך הדרך. קטעי קריאה: חנה רובינא ז"ל, מרים ברנשטיין כהן, חיים טופול ויוסי בנאי. (ש.ת.) 16.05 משירי ארץ אהבתי. 17.00 יומן גלי־צה"ל 18.05 "צריך להמשיך ללכת" — שיחה עם שתי אלמנות 18.45 טקס סיום יום הזכרון והכרזה על פתיחת חגיגות יום העצמאות. שידור ישיר מהר־הרצל 19.45 דבר נשיא המדינה. 20.05 משירי ארץ אהבתי. 21.00 מבט לחדשות 21.30 "לא על הלוף לבדו" — מוסיקה ומשחקי רדיו נושאי פרסים 00.05 "מה יש" — מהדורה מיוחדת ליום העצמאות המספרת את תולדות מדינת ישראל ואת תולדות שאר המדינות כאן נילוי ועבון הקיף. עורך ומגיש: ארז טל. 01.05 "בלילה על הדשא" — הצעירים היפים של הלהקות הצבאיות 05.05 יש לי חג.

רשת ג'

05.58 את רשת ג' 06.05 שירים עבריים במשך כל היום 07.00 דבר יו"ר "יד לבנים" 20.05 "צעירות ברכש" — הלהיטים הגדולים של שנות ה־40, ה־50 וה־60. 01.05 "לרוקדים הזיר" — מחולות עם ישראליים. 03.05 "כי טוב החמר" — שירים ופזמונים ישראליים

יום רביעי

קול המוסיקה

07.09 "אבנים שהקלטנו". 08.00 "מרתון" — בנושא "שרשים" (בשידור חי). 10.57 "מגישים שיר". 11.00 קונצרט כשרונות צעירים של "קול המוסיקה" ליום העצמאות תשמ"ו. 13.05 "מרתוגעו". 15.00 "מרתון" — שרשים והמשך. 17.05 "נועה עושה מוסיקה". 18.30 מוסיקה קאמרית. 20.27 "מגישים שיר". 20.30 "ארטוריות". 23.00 "צלילי ליל".

רשת א'

09.05 תפילה חגיגית לרגל חג העצמאות. הערה: חדשות השעה 10.00 לא יועברו. 10.30 "סיפורדיו" — והמעם: "נער הנבול" — מאת דוד שחר. 11.05 "עד כאן" — קטעים מעולי הראיונות של "קול־ישראל". 12.05 חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי. 14.06 "לבת ולבן ולכל המתעניין" — תכניות לילדים לשירי האגוזיה עץ והאנשים ברגל" — תסכית מאת יצחק נוי. 15.05 "הנגב — חלום או מציאות". 18.08 "זכרון דברים" — עם מנהלת אולפן עקיבא שולמית כצנלסון כלת פרס ישראל לחנוך השנה. 19.05 פרקי היום בתנ"ך. 19.10 "קושן שושן" — רומנסות ספרדיות. 19.30 שידורים לעולים. 22.05 "השער לתפוצות" — מלחינים ומשוררים יהודיים מן התפוצות במחווה לכבוד יום העצמאות. 23.05 "זר כלניות" — עם שושנה דמארי.

רשת ב'

06.05 "תן ברכה" — שירים עבריים. 08.05 "היו זמנים" — חידון ידע בנושאי העם, הארץ ויום העצמאות — עורך ומנחה: זאב ענר. 09.55 לאן נטייל בחג. 10.05 ראיון מיוחד ליום העצמאות — עם ראש הממשלה מראיינים: שמעון שיפר ועודד בן־עמי. 11.05 "כולם גששים, כולם" — מישדר הוקרה של "קול־ישראל" לשליחויות "הגשש החיוור". 15.06 "כל נושא מתנוצץ" — שיח שורשי המחתרות ההגנה, אצ"ל ולח"י במסגרת הסדרה "אותות ומופתים" מנחה: מיכה שגריר. 20.05 העברת טקס חלוקת פרסי ישראל מתיאטרון ירושלים. 21.05 "מ־11 הנקודות עד דגל הדיו" — המאבק על הנגב ויישובו עורכים ודוה אלמוג, עפרה נחמד ויצחק נוי (ש.ת.) 23.05 "טעם משלנו" — מבחר קטעים ישראליים ויהודיים ליום העצמאות מתכניות "שאלה של טעם".

גלי צה"ל

06.05 יש לי חג. 08.00 שירותרום 86 — המשדר המסורתי של גלי־צה"ל ביום העצמאות. מתמונה בבוקר ועד חצות. 16 שעות רצופות של מוסיקה ובידור עטור האווירה למען החייל. כתבות, שעות, שידורים חיים, פינות בתחיקות ועוד. 08.05 נחמן שי — פתיחת המשדר. 08.30 שרה רוזין תארח את וודו רותן בתוכנית שתענה לילדים. 10.00 גדעון רייכר וענת דולב יארחו את מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר בתוכנית שתפנה לנוער העובדים. 12.00 נחמן שי יארח את ח"כ יוסי שריד וח"כ מאיר שיטרית. כמו כן תארח דני ליטני שיגיש מבחר תוכניות. 14.00 דורי בן־זאב יארח את כוכבי התוכנית "מה יש". 16.00 מנחם ולברטון ותנה לסלאם. 18.00 אילנה דיין עם שלמה להט ומרי קולק. 18.00 רון שחורי ולאה עוז. 20.00 אדלי יניב ויורם ארבל, שעתיים של סטודנטים. 22.00 אלי ישראלי יארח את להקת "ברור חיל". 00.05 ציפורי לילה קלאסיות — עם חנוך רון. 02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה. 05.05 צלילי בוקר.

רשת ג'

06.05 "תן ברכה" — שירים עבריים. 08.05 "עם שיר חורש כלב" — 11 שעות של שירים עבריים יפים מוכרים ואהובים — שירים בכי כל הזמנים במיטוב סגנונות ומיקצבים. 20.05 "היום אני שמח" — מסיבת חג של רשת ג' 5 שעות של להיטי זהב, מוסיקה לריקודים ושעשועים.

תיאטרון

תיאטרוני ישראל
מחר, יום ד', 14.5

תיאטרון הבימה:
הבית ברחוב שינקין: 21.00
הפרדס: 21.00

התיאטרון הקאמרי
חוות החיות –
מחזמר פוליטי: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ג' 13.5 בשעה 23.00
שחור היה הלילה
יום ד' 14.5 בשעה 21.00
שחור היה הלילה

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

שלישי
בת־ים: מור – חביבה רייק 20
חולון: ד"ר וורי – סוקולוב 70
ירושלים: קופ"ח, מרפאת רוממה, רח' המ"ג 28
נתניה: נאות שקד – מ. מסחרי אזורים
פתח־תקוה: קופ"ח כללית – חיים עוזר
רמת־גן: חן – ז'בוטינסקי 99
תל־אביב: זיוה – אצ"ל 52
לב העיר – אחד העם 69
חיפה: חניתה – חניתה 22 נ"ש
רחובות: כללית – בני משה

רביעי
בת־ים: קופ"ח עין יהב – חולון
חולון: קופ"ח עין יהב
ירושלים: הר הזיתים (יום העצמאות)
קופ"ח – מרפאת רוממה, רח' המ"ג 28 (מוצאי יום העצמאות)
נתניה: נאות שקד – מ. מסחרי אזורים
פתח־תקוה: קופ"ח כללית – חיים עוזר
רמת־גן: קופ"ח כללית – המיתר 25
תל־אביב: זיוה – אצ"ל 52 (חג ומוצאי חג)
לב העיר – אחד העם 69 (חג ומוצאי חג)
חיפה: בלפור – מסדה 1
רחובות: כללית בני משה

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב – בימים ב', ד', ו' – כירורגיה ופנימית, ילדים – כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב – בימים א', ג', ה' שבת – כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא – כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה
● ביה"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
שלישי
הדסה ע"כ – ילדים, א.א.ג.
שערי צדק – כירורגיה, אורטופדיה, עיניים
ביקור חולים – פנימית, נשים
רביעי
הדסה ע"כ – כירורגיה, עיניים
שערי צדק – ילדים
ביקור חולים – א.א.ג.
הדסה ה"צ – נשים, אורטופדיה, פנימית

ער"ן – אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער – כן לנוער במצוקה ת"א – 226027 (24 שעות)
חיפה – 04-229488 (11.00–20.00)
נהריה – 04-920014 (11.00–20.00)
כן פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו־ה' – טל. 282732.

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'–ה' בין השעות: 21.00–23.00, בלילות שבת וערבי חג בין השעות: 16.00–24.00, בשבתות וחגים בין השעות: 15.00–21.00
הכתובת: רח' ברקוכבא 49, טל' 284649
בחיפה: רחוב הגפן 26 קומה ג', טל' 523566, פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00–9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל' 294849, 03-281822

מרכז סיוע לנפגעות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052-42432 בימים א'–ה' בשעות 17.00–21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03-261111
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057-418111
ער"ן נתניה — טל' 053-35316

טלוק מטורדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101, רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111, רמלה — טל' 054-21022, עפולה — טל' 065-23333, קרית־גת — טל' 051-881333, באר־שבע — טל' 057-74767, אשדוד — 055-51333.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100, באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת – 100, אילת – 244, חדרה – 22444.

רכבות

מירושלים לתל־אביב דרום: בימים א'–ה' בימי ו' וערבי חג: 7.30.
לבני־ברק ולחיפה: בימים א'–ה': 16.00, בימי ו' וערבי חג: 11.30.
מתל־אביב לירושלים: מת"א דרום בימים א'–ה': 16.00

מבני ברק 8.18
לחיפה: בימים א'–ה': 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00.
לנהריה: בימים א'–ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00, 15.00.

מחיפה, בת־גלים:
לירושלים: א'–ו' 7.00.
לתל־אביב: א'–ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30.
מנהריה לחיפה ולתל־אביב: 6.35, 9.00, 10.40, 14.35, 16.35, 18.38.
לירושלים: 5.38.

ויליס איחל לנבחרת הצלחה, סטיב שלכטר נאלם דום

● כדורסל

מאת יצחק ויסהוף

קפטן נבחרת ישראל לשעבר, סטיב שלכטר, וחברו ג'ון ויליס — שני המשוחררים בכח מנבחרת ישראל — הופיעו אתמול לאימון הנבחרת. שני השחקנים קיבלו הסברים, בנוכחות כל חבריהם לנבחרת על שחרורם, מפיו של יו"ר הוועדה המקצועית של איגוד הכדורסל איתן חפר והמאמן צבי שרף.

ג'ון ויליס איחל לשחקני הנבחרת הצלחה. "אני מקווה כי תופיעו כיחידה אחת ותלכו אחד עם השני עם הרבה כח. אני מאמין בנבחרת הו ואני חושב שהיא מסוגלת להצליח".

סטיב שלכטר לא הוציא מלה מפיו.

שחקני הנבחרת ספגו מנה גדושה של ציונות מאיתן חפר ומהמאמן צבי שרף. חפר הסביר לשחקנים את גודל המשימה ואמר: "זהו האתגר החשוב ביותר של הכדורסל הישראלי בתקופה הקרובה. המטרה שלנו היא להעלות למשחקי דרג א' של אירופה. אם נכשל תהיה הנבחרת חסרת פעילות במשך שנתיים.

המאמן צבי שרף ביקש מכל שחקן להשקיע את כולו ואף מעבר לכך. שרף הביע אמון בשחקנים ואמר "אנחנו מסוגלים לבצע את המשימה העומדת בפנינו ולהוכיח כי לא נסענו לריק".

היום, עם צאת יום הזכרון, יקיימו השחקנים אימון נוסף ואילו מחר יום העצמאות יפגשו בשעה 5 לאימון מסכם וביום חמישי ימריאו לבלגיה.

לנבחרת עדיין אין קפטן במקומו של סטיב שלכטר. ראשי הנבחרת החליטו לדחות בשלב זה את מועד בחירת הקפטן.

ישראל שוב נגד בלגיה בדייויס

● טניס

מאת שבח פלברט

יריבתה של ישראל בגביע דייויס השנה, תהיה שוב בלגיה, אותה ניצחו טניסאנו ב־1982 בעיר הבלגית ינמן 0:3 (שני המשחקים הנותרים בוטלו).

זה היה בשלב הראשון, בטרם נוצחנו באותה שנה ע"י הונגריה בבודאפשט 4:1.

המפגש נגד בלגיה יהיה שוב בשלב הראשון עבור ישראל, אך לבלגים זה יהיה הפעם ברבע הגמר, לאחר שניצחו בראשית השבוע בסיבוב הראשון בדבלין, את אירלנד החופשית 1:4, ואילו ישראל עלתה לשלב הבא בלא משחק, מכיוון שהופיעה אשתקד בגמר האיזורי (אירופה) והפסידה לבריטניה. הפעם ישראל תארח את בלגיה ב־13־15 ביוני ברמת־השרון.

לבלגיה עדיין אין טניסאים ברמה שהיתה לה בשנות החמישים והשישים, כאשר פיליפ ואשר וג'קי ברישאן הצעידו אותה להישגים מרשימים בגביע דייויס.

באותה התקופה שבלגיה היתה שם דבר בטניס האירופי, ישראל ספגה מפלות בתחום הבין־לאומי. רק ב־1963 לאחר 10 שנות בצורת, הצליחו אלעזר דווידמן וגבי דובציקר לעלות את ישראל לסיבוב השני, לאחר נצחון על תורכיה (1:4) באיסטנבול. אחר־כך הוכס הצמד־חמד ע"י אוסטריה (5:0) בוינה.

ההתעוררות החלה ב"עידן גליקשטיין" ב־1977, אבל השיא נקבע אשתקד כאשר סוף־סוף הופיעה ישראל בגמר האיזור האירופי הכולל (בסיכום שני הבתים). שנה קודם־לכן הפסידו גליקשטיין ופרקיס בגמר הבית, לבריה"מ בודנייצק (3:2).

השאלה כיום, האם ישחזרו שלושת טניסאנו, מנסדורף, פרקיס וגליקשטיין, את הופעתם בגמר אשתקד, וזאת, לאחר הנסיגה המשמעותית שחלה אצל גליקשטיין ופרקיס, לעומת התקדמותו של הצעיר שבחבורה, מנסדורף.

נגד הבלגים לא יהיה קל הפעם, כפי שהיה לפני ארבע שנים. יאן ואן לאנגנדונק, המדורג מספר 1 של בלגיה, התקדם מאז ועשוי להיות יריב קשה לישראלים. הוא ניצח בכל המפגשים נגד אייר וגבר על האלוף האירי מאט דוייל (שיחק אשתקד ברמת־השרון) בחמש מערכות. אחר־כך עם אלן ברושאן, בנו של הטניסאי הגדול בכל הזמנים, ניצחו במשחק הזוגות את דוייל וסורנסן, בארבע מערכות. ברישאן גבר גם־כן בארבע מערכות על סורנסן.

נשיא איגוד הטניס תרם עגלת־ נכים

באספה השנתית של איגוד הטניס בישראל שנערכה לאחרונה הועלתה בקשת נציג מרכז הספורט לנכים של אילן ברמת־גן לקבלת תרומה של מספר עגלות מיוחדות למשחקי טניס לנכים.

נשיא האיגוד מרדכי מאיר נענה אישית לבקשה כשתרם מכיסו לרכישת עגלה אחת והבטיח לבדוק את האפשרות להשלמת התרומה על־ידי איגוד הטניס.

הנהלת הפועל ת"א נפגשה עם מרזל

מאת יצחק ויסהוף

ההנהלה החדשה של מחלקת הכדורסל בהפועל תל־אביב, נפגשה אתמול עם כדורסלן העבר המצטיין של ישראל ומי ששימש שנים רבות כקפטן הנבחרת, איתמר מרזל.

למרזל הוצע לשמש כיו"ר הועדה המקצועית של הפועל תל־אביב.

בהפועל ת"א הותחמו לעונה הבאה מייק לארגי ולאוואן מרסר. מרסר סיכם את תנאיו הכספיים בקבוצה לשביעות רצונו.

רעייתו של מרסר וביתו יצאו לארה"ב. מרסר יצטרף אל השתיים כאשר יסתיימו התחייבויותיו בנבחרת ישראל.

שים לב

דרושה ועדת בירור!

על מה שקרה בתחילת השבוע בנבחרת הכדורסל — אסור לעבור לסדר־היום. נכון, אין מה לעשות. זו גזירה מפיב"א. אבל כדי להבין את כל הנושא, ובמיוחד כדי למנוע הישנות מקרים מביישים כאלה בעתיד, חייב הוועד האולימפי, מוסד־הגג של הספורט הישראלי, להקים ועדת בירור שתבדוק את הפרשה כולה. מסקנות במקרה כזה חיוניות ביותר.

אין הכוונה שאיגוד הכדורסל יחקור את עצמו. יש למנות ועדה, ובה אנשים המכירים את תהליך העבודה במוסדות הספורט הבין־לאומיים שיפענחו את תעלומת המתאזרחים בנבחרת ישראל. איני מסיק מסקנות, אבל מכרסמים בלבי כל מיני שאלות: מדוע התעוררה פיב"א דווקא כיום? האם אין עוקבים אצלנו אחרי תקנוני ההתאחדות הבין־לאומית? האם "תרם" ביקור מזכ"ל פיב"א, בורה סטנקוביץ' בישראל, לעניין המבוער הזה?

סבורני ששני הכדורסלנים הוותיקים — הקפטן סטיב שלכטר (67 משחקים במדי הנבחרת) וג'ון ויליס (69) — ראויים לקבל הסבר משכנע על מה שאירע. השניים זנחו את כל עיסוקיהם והשקיעו עצמם בתוך אימוני הנבחרת. והמדובר בשני שחקנים בעלי משפחות, מעורים בארץ.

חוששני שהמסקנות שועדה כזו יכולה להגיע אליהן יגלו מחדלים לא מעטים. אם נתעלם מהמעשה שאירע ונמשיך כאילו לא קרה דבר לא יהיה זה סוף "המכות" שנקבל. מנהל תקין חייב להדריך את הכדורסל הישראלי.

מוזר עוד יותר שלישראל יש נציג בוועדת התקנון של פיב"א — עו"ד שמעון מזרחי, איש המעורה היטב בכדורסל שלנו. כיצד לא תבחין ב"מוקשים" שהוטמנו בתקנון בשנים האחרונות? האם ידעו נציגי ישראל במוסדות פיב"א ללחום על כל פסיק? בוועדות שהיו חברים, היו בודקים את הדברים בזכוכית מגדלת. לא אחת מנעו אי־נעימויות כמו הפעם.

אפשר שהפעם נקלענו לצרה גם בדרך מקרה. לא די שמרסר, לאסוף, ויליס ושלכטר הם ילודי ארה"ב. מסתבר ששניים נוספים, ישראלים לכל דבר, כמו שפע ורוזנברג, נולדו ביבשת האמריקנית. שפע בארה"ב ורוזנברג בקנדה. כאשר ראו בפיב"א שמחצית השחקנים לא נולדו בישראל נדלקה אצלם נורה־אדומה. ייתכן גם שזו היתה בדיקה שיגרתית.

גם עניין ביקורו של מזכ"ל פיב"א בישראל, שהיה צריך לתרום להידוק יחסים, גרם נזק. מדוע האם לפתע הסתבר לסטנקוביץ' כל באלאגן־האמריקניזציה בכדורסל שלנו והוא נבהל. עובדה, במסיבת העתונאים שהיתה עמו בתל־אביב רמז על כך, כשחזר למינכן עבר מרמזים למעשים.

כל הדברים האלה ראויים להבהרה יסודית. אם נטייח את הדברים לא רק שמעמד ישראל בפיב"א ייחלש אלא שמעמדנו בכדורסל הבין־לאומי יתערער. רק ועדת בירור, שלא מאנשי איגוד הכדורסל, תוכל להגיע לשורשי העניין.

נבחרת ברזיל בכדורגל הגיעה כבר למכסיקו והחלה באימונים. בתמונה נראים הוותיקים סוקרטאס (משמאל) ופאלקאו. (צילום: אי. פי.)

חיפה אלופה ... בבתי הספר העל יסודיים

מאת יוסף גלזר

נבחרת בית הספר עירוני א' חיפה הוכתרה אתמול כאלופת בתי הספר העל יסודיים בכדורגל לאחר שגברה בגמר על אורט לוד־רמלה 2:3.

במשחק שנערך במכון וינגייט חזו מאות תלמידים משני בתי הספר.

את עירוני א' מאמן אריה קק שאימן בעבר בליגה הלאומית.

את הגביע לקבוצה המנצחת העניק המפקח על החינוך הגופני במחוז חיפה־חדרה, אברהם קליין (לשעבר שופט הכדורגל הבין־לאומי).

● אלופת העולם בכדורגל, נבחרת איטליה, ניצחה בנפולי את נבחרת סין 0:2 משעריהם של די־ג'נארו ואלטובלי.

מכבי חיפה מחר ביהוד

אלופת המדינה בכדורגל, קבוצת מכבי חיפה תתמודד מחר עם הפועל יהוד על גביע לזכרו של ראש המועצה המקומית יהוד, סעדיה חתוכה ז"ל.

במשחק שיערך ביהוד יחזקו אורי מלמיליאן, שלמה קירט ואהוד בן־טובים את הפועל יהוד.

מכבי חיפה תצא כבר הערב לבית מלון בתל־אביב ואל השחקנים יתלוו בנות הזוג. בחיפה החליטו שהשחקנים יבלו את החג עם הנשים שגם תבואנה לחזות במשחק.

משרד המסחר בודק הפקעת מחירים בחיפה

מאת יוסף גלזר

משרד המסחר והתעשייה בחיפה הגיש אתמול תלונה על הפקעת מחירים נגד קבוצת הכדורגל של מכבי חיפה לאחר שהעלתה את מחיר הכרטיסים למשחק הליגה הקרוב נגד מכבי תל־אביב מ־15 ש"ח (מחיר המקובל עד כה) ל־20 ש"ח.

התלונה הוגשה בעקבות תלונה של אחד מרוכשי הכרטיסים.

יו"ר מחלקת הכדורגל של מכבי חיפה צבי וייצנר אמר בתגובה: "זהו נסיון לעשות הון פוליטי על גבה של מכבי חיפה. העלאה היא באישור ההתאחדות לכדורגל. עד כה גבינו את המחירים הנמוכים ביותר לעומת כרטיסי הכניסה במגרשים אחרים ולא יתכן כי על כך עוד יענישו אותנו".

אשכנזי ישפוט רומניה — נורבגיה

שופט הכדורגל הבין־לאומי, משה אשכנזי, ינהל את המשחק הבין־ארצי בין רומניה לנורבגיה.

שתי הנבחרות המאוכזבות מאי עלייתן למשחקי הגביע העולמי במכסיקו יקיימו את המשחק ב־4 ביוני, במהלך משחקי מכסיקו.

אתמול הגיעה ההזמנה למשרדי ההתאחדות לכדורגל.

2 נצחונות לאורוגוואי

נבחרת הכדורגל של אורוגוואי המתאמנת בגבהי קולומביה (2800 מטר מעל פני הים), ניצחה בבוגוטה את מליונאריוס 0:1 ואת ג'וניור בארנקיליה 1:2.

אל־על — מחזיקת גביע מזכ"ל ההסתדרות בכדורגל

משחקי הגמר על הגביעים הארציים במקומות עבודה בארבעה ענפי ספורט נערכו בסוף השבוע במכון וינגייט. המשחקים אורגנו ע"י המחלקה למקומות עבודה במרכז הפועל.

המשחקים המקומיים, בהשתתפות 70 קבוצות בארבעה ענפי ספורט החלו בחודש פברואר.

ואלה תוצאות משחקי הגמר בענפי הספורט השונים:

● כדורגל — על גביע מזכ"ל ההסתדרות: אל־על לוד־ב.מ.מ. חיפה 2:4. שפט צבי שריר בעצרת הקוונים דינצ' ושאשו.

● כדורסל — על גביע האגף לנוער וספורט בהסתדרות: חברת חשמל חיפה־בנק דיסקונט תל־אביב 56:78. שפטו צימרמן וגוטר.

● כדורעף — על גביע מזכ"ל הפועל: תע"ש־תיכון — תעשייה אווירית שהל 2:3. שפטו קאמל והולינגר.

● קטרגל — גביע אגף לאיגוד מקצועי: בזק ירושלים — תעשייה אווירית לוד 0:3. שפט דני ימפולר.

במקביל נערכה אליפות ארצית בשח־מט בהשתתפות 10 קבוצות. בסיום האליפות שנמשכה יומיים זכתה במקום הראשון קבוצת התעשייה האווירית לוד.

הפסד בפתיחת מוקדמות אליפות אירופה לנערות בכדורעף

צרפת — ישראל 0:3

נבחרת הנערות של ישראל בכדורעף פתחה אתמול את משחקיה במוקדמות אליפות אירופה ב"רגל שמאל" כשנוצחה על ידי צרפת 0:3.

במשחק שנערך ביוון ניצחו הצרפתיות 7:15, 9:15, 14:16.

בבית הישראלי גברה הונגריה על אוסטריה 0:3 והמארחת יוון הכניעה את קפריסין 0:3.

הגרמניות זכו בבכורה במוקדמות אליפות העולם

נבחרת הכדורעף של נשות מערב גרמניה זכתה במקום הראשון במוקדמות אליפות העולם שנערכה ברומא, כשהקדימה בהפרש מערכות את איטליה ובולגריה. כולן צברו 14 נקודות משמונה משחקים.

במשחק האחרון ניצחה בולגריה את הולנד 0:3.

מצרים סיימה במקום הי"ו והאחרון, לאחר שפרשה מן ההתמודדות כבר במחזור השני.

הדירוג הסופי: מערב גרמניה, איטליה, בולגריה, הונגריה, טאייוואן, הולנד, פולין, ונצואלה, אוסטרליה, ניו זילנד ומצרים.

לואיס נוצח ב־100 מטר

בעל ארבע מדליות זהב אולימפיות בלוס אנג'לס, האמריקאי קרל לואיס, נחל הפסד במודסטו, קליפורניה, בריצת 100 מטר, ע"י בן ארצו הארווי גלאנס, שגמא את המרחק ב־10.07 שניות. לואיס סיים אחריו בשמונה מאיות השניה.

ההישג נקבע מעל מהירות הרוח המותרת (2.38 מטר לשניה).

אלוף כינוס הפועל, לארי מאיירקס קפץ למרחק 8.55 מטר בסיוע קל בגבו ובתחום המותר (2.29 מטר לשניה).

השיאן העולמי בקפיצה משולשת, האמריקאי וילי בנקס, ניתר ל־17.26 מטר, לפני הקנייאתי ג'וזף וטאייבו 17.12 מטר.

ג'ון ברנר הדף כדור ברזל למרחק 21.12 מטר. דראל רובינסון עבר 200 מטר ב־20.48 שניות ואינוסנט אגבוניקה מניגריה, רץ 400 מטר ב־45.65 שניות.

צ'אושסקו העניק מדליות לסטיאווה

השחקנים הראשיים מעודדן הכדורגל של הצבא הרומני סטיאווה, קיבלו אתמול מדליות מידי הנשיא צ'אושסקו, על נצחונם הדרמטי בגביע אירופה לאלופות על קבוצת ברצלונה בשבוע שעבר.

הקבוצה הרומנית ניצחה 0:2 בבעיטות 11 מטר, לאחר 120 דקות של המשחק וההארכה נסתיימו ללא שערים.

הפתעה בתחרות הבי"ל לנשים הנערכת באשקלון

מאת יצחק אשל

הפתעה ראשונה נרשמה אתמול בתחרות הבין־לאומית לנשים בטניס הנערכת במרכז הטניס באשקלון כששגית אוהיון מנהריה גברה על המדורגת מספר 4 יעל שביט 4:6, 4:6.

לתחרות הצטרפו אתמול שתי טניסאיות מחו"ל. הטניסאית ממוצא צ'כי, פוררובה המייצגת את שבדיה ניצחה את קרוגר מדרום אפריקה 3:6, 3:6 והאוסטרית שפרונג גברה על סופי רפאל 3:6, 5:7.

המדורגת ראשונה אילנה ברגר גברה על דנת כרמי 2:6, 2:6.

המדורגת השנייה לינדה ברנרד מדרום אפריקה גברה על תמי לוין 1:6, 1:6 ויעל ויטלה גברה על אורית קנדל 4:6, 0:6.

היום, יום הזכרון לחללי מערכות ישראל, לא יתקיימו משחקים ומחר, יום העצמאות יימשכו המשחקים במשך כל היום.

נואה זכה בטורניר האלופים בניו־יורק

הטניסאי הצרפתי יאניק נואה, זכה ב"טורניר האלופים" בניו יורק, כשגבר במשחק הגמר על הארגנטינאי גיירמו וילאס 6:2, 7:6, 6:0.

ביוסטון זכתה כריס לויד בת ה־31. היא ניצחה במשחק הגמר את קיטי רינאלדי (שתיהן מארה"ב) 2:6, 6:4, 6:4, במשחק שארך יותר משעתיים.

לויד זכתה גם בזוגות עם האוסטרלית וונדי טרנבול. השתיים גברו על האמריקניות אליס ברגין וג'והאן ראסל 2:6, 6:4.

צ'סנוקוב ניצח את פורג'ה

בפתיחת טורניר הטניס ברומא גבר הסובייטי אנדריי צ'סנוקוב המדורג 122 בעולם, על הצרפתי ג'י פורג'ה 4:6, 7:5.

מאטס וילאנדר המדורג שני הכניע את ג'ימי בראון מארה"ב 2:6, 2:6 ואהרון קריקסטיין ניצח את בן ארצו מייק־דה פלמר 2:6, 4:6. לקונט (צרפת) — לונדגרן (שבדיה) 1:6, 4:6.

משחקי חצי הגמר והגמר בטניס לנכים

במרכז הטניס ברמת־השרון ייערכו מחר משחקי חצי הגמר והגמר בטורניר הטניס לנכים שהחל ביום ראשון.

בטורניר זה משתתפים 12 טניסאים חברי מרכז הספורט לנכים של אילן ברמת־גן, המדורגים ראשונים בטניס הנכים הישראלי.

לשלב חצי הגמר הגיעו ברוך חגאי שיתמודד נגד איל שרטוב ושבי בן־דיור שיתמודד נגד איתמר מלצקי.

● טניסאי פורטוגל ניצחו בליסבון את זימבאבואה (רודזיה) 2:3 בסיבוב הראשון בבית א' של גביע דייוויס באיזור האירופי.

קבוצות הכדוריד החלו לתכנן את השנה הבאה

מאת יוסף חכם

יממה לאחר גמר גביע המדינה בכדוריד בין מכבי ראשון לציון להפועל רמת גן (18:21) החלו הקבוצות לקיים מגעים עם מאמנים לעונת המשחקים הבאה.

בקבוצת מכבי ראשון לציון מעוניינים ראשי האגודה בשירותיו של המאמן זאב זילברברג שאימן העונה את הפועל ראשל"צ. גם סגנית האלופה הפועל רמת גן החלה לקיים מגעים עם מאמנה של מכבי ראשון לציון רפי קוט.

יוסי קלולני, מאמנה של הפועל רמת גן, עשוי לאמן את הקבוצה הצעירה של הפועל ראשון לציון.

קבוצת הפועל נודרים שנותרה בליגה הלאומית לאחר שניצחה במשחקי המבחן מנהלת משא ומתן עם המאמן יוסי שטרק.

מכבי נתניה החתימה את שלמה הוסמן.

6 אנשים נוספים מתו מקרינה ומצב 35 חמור — מודה בריה"מ

מומחים במערב: העיכוב בפינוי התושבים יוביל לקורבנות נוספים ● 4000 טונות חול הוטלו ממסוקים ● הפגנות באיטליה

מוסקווה. — שישה אנשים נוספים מתו כתוצאה מהאסון הגרעיני בצ'רנוביל, ובסך־הכל מתו שמונה עד היום — מסרה אמש הטלוויזיה הסובייטית.

כ־92,000 תושבים פונו מהאיזור שמסביב לכור הגרעיני, ומומחים מערביים סבורים כי העיכוב שחל בהעברת התושבים מאיזור הסכנה, יוביל לקורבנות נוספים. בהודעה בטלוויזיה נאמר כי ביממה האחרונה "הורחבו במידה ניכרת" עבודות הטיהור באיזור ונמשכות הפעולות לצינון הכור שניזוק.

4000 טונות חול

ראש סוכנות האו"ם לאנרגיה אטומית מסר אתמול, כי מסוקים הטילו 4,000 טונות חול, מעורב בבורון, עופרת ודולומיט, על הכור הסובייטי בצ'רנוביל. הוא אמר, כי עשן אפור עדיין נפלט מן הכור, אולם מקורו בעטיפות הנייר של שקי החול. הגוש הגדול של הגראפיט בתחתית־הכור הגרעינית איננו בוער עוד.

ביקורת על השוק

הממשל הסובייטי תקף אתמול את כוונת השוק האירופי המשותף לאסור יבוא מזון ממדינות מזרח־אירופה. דובר משרד החוץ הסובייטי אמר, כי ההחלטה אינה מוצדקת והיא חלק ממערכה ליצור מצב של טירור בעולם.

פחדים באיטליה

אהרון ניר, כתב "על המשמר" באיטליה, מוסר:

"תסמונת צ'רנוביל" עדיין אוחזת באיטלקים, אם כי הרדיואקטיביות באוויר נעלמה כמעט. אוכלוסיית נאפולי התעוררה בבהלה בליל יום א', כאשר הופיע בשמים ענן גופריתי גדול מעל לבתי־הזיקוק בעיר. נאפוליטנים נבהלו מאפשרות של ענן רדיואקטיבי, ולמחרת הפגינו אלפים נגד בתי־הזיקוק, הבנויים בלב שכונות מגוריהם.

ברומא נערכה הפגנה ענקית של 150 אלף איש, כולה ברוח אנטי־גרעינית. באווירה החרישה נעלמו לגמרי הסיסמות הפוליטיות, ובמקומן באו סיסמות אקולוגיות, אנטי־גרעיניות. המפגינים נשאו ירקות עצומים, עשויים פלסטיק, עם סימני זיהום רדיואקטיבי. המפגינים נעצרו לפני בניין השגרירות הסובייטית והניפו זר דפנה, עם הכתובת: "לקורבנות צ'רנוביל בהווה ובעתיד".

איסור השימוש בירקות טריים ובחלב טרי בוטל באיי סיציליה וסרדיניה, אולם הוא חל עדיין על שאר חלקי איטליה. הירקנים הכפילו את מחירי הירקות והפירות, וחלב משומר, ירקות ופירות משומרים נעלמו מהחנויות.

טלקס

● **מכונית תופת גדולה פורקה במזרח־ביירות**

ביירות. — משטרת ביירות פירקה הבוקר מכונית תופת גדולה שחנתה באיזור המגורים אשרפיה במזרח ביירות — מסרו מקורות בטחוניים.

המכונית חונתה ברחוב הומה מאדם, והיתה ממולכדת ב־200 ק"ג חומרי־נפץ ובמוקשים נגד טנקים.

לפני שבוע נתגלתה מכונית־תופת עם 350 ק"ג חומרי־נפץ במערב ביירות.

(ע"צ, ע"ר)

● **נעצרו 4 אנשים החשודים ברצח הישראלית בקהיר**

קהיר. — העתון "אל־אחלי" מוסר, כי משטרת מצרים עצרה באחרונה 4 אנשים החשודים במעורבות בתקרית הירי על הישראלים ביריד הבינלאומי בקהיר. שבה נרצחה אטי טל־אור.

(ע"מ)

● **סין תציב שני לוויני תקשורת אמריקניים בחלל**

פקין. — סין הודיעה אתמול, כי היא תציב שני לוויני תקשורת אמריקניים בחלל, כדי למלא את החסר בגלל סידרת הכשלונות של תוכנית החלל האמריקנית השנה.

העתון "צ'יינה דיילי" מסר, כי נחתם חוזה בין סין לחברה האמריקנית "טורסאט" בדבר הצבת שני הלוויינים באמצעות חטיל הסיני "מארצ'־3", בדצמבר של השנה הבאה.

(ע"צ, ע"ר)

● **רעיונות חדשים מצרים להחייאת תהליך השלום במזה"ת**

קאהיר. — ממשלת מצרים הציגה לפני חוסיין מלך ירדן הצעות להחייאת תהליך השלום במזה"ת, בשיתוף עם יאסר ערפאת — מסרו אתמול מקורות דיפלומטיים מצריים.

לא נמסרו פרטים על ההצעות שהוצגו לפני המלך על־ידי הנשיא מובארק ביום א' בעת ביקורו הקצר בנמל עקבה. אך נמסר כי מובארק אמר לחוסיין, שמצרים מוכנה לקחת חלק בפגישה בין חוסיין לערפאת בנסיון להחזיר את האמון בין שני הצדדים.

(ע"ר)

● **ג'ומאייל דורש הוצאת הכוחות הסוריים מלבנון**

קהיר. — נשיא לבנון, אמין ג'ומייל, ביקש ממזכ"ל הליגה הערבית לפעול כדי לשים קץ לנוכחות הצבאית הסורית בלבנון. — מוסר רדיו קהיר.

ג'ומייל ביקש, שכוח ערבי מארצות שונות יתפוס את מקום הכוחות הסוריים בלבנון.

(ע"מ)

● **בקרוב גזירות כלכליות במצרים**

קהיר. — ממשלת מצרים תפרסם בקרוב סידרת החלטות חדשה להעלאת מכסי המגן. — מסר העתון "אל שעב".

עתונים אופוזיציוניים אחרים מוסרים, כי שורר במצרים מחסור חמור במוצרים מסויימים וחלה עלייה במחירי הבשר, החלב, הקמח ומוצרים אחרים.

כן מתכוננת הממשלה להעלות את מחירי היומונים והשבועונים בשיעור של 100 אחוז.

(ע"מ)

לאחר מתיחת ביקורת על ממשל אסד

מעצרים נרחבים בקרב מתנגדי משטר בסוריה

בגדאד: דמשק לוחמת בפעילות החבלנית האנטי־סורית

בגדאד. — מנגנוני המודיעין הסורי ערכו מעצרים נרחבים בסגל המשטרה, בגלל מתיחת ביקורת על משטר אסד — מוסר רדיו בגדאד.

נוסעים מדמשק מסרו, כי המעצרים כללו מספר גדול של אנשי משטרה במחוזות חאלב, חומס, חמת והמחוזות המזרחיים.

כן נעצרו 100 סטודנטים בפקולטות לרפואה ומדעי־החברה.

"קול לבנון החופשית" דיווח, כי מספר מחסומי הביקורת הסוריים — צבא, משטרה ואחרים — המוקמים בכביש שבין גדירת יאבוס שעל גבול לבנון ועד מבואות דמשק, מגיע ל־16, במסגרת נסיונות דמשק להילחם בפעילות החבלנית נגד המשטר הסורי.

(ע"מ)

חילופים בממשלת בריטניה צפויים בקרוב

לונדון. — ראש ממשלת בריטניה, מארגרט תאצ'ר, מתכוננת חילופי גברים בממשלתה בתוך שלושה שבועות, נוכח נסיגת המפלגה השמרנית בבחירות המשנה שנערכו בשבוע שעבר בכמה איזורי־בחירה.

לא ידוע מה יהיה היקף השינויים, אולם מקורות מקורבים לממשלה הודיעו, כי לא צפוי "טיהור" כולל.

ככל הנראה יבוצעו חילופי הגברי בשבוע הפגרה של הפרלמנט, המתחיל ב־23 במאי. כעבור יום תצא תאצ'ר, לביקור רשמי של ארבעה ימים בישראל. היא תודיע על השינויים בשובה משם, סבורים בלונדון.

(ע"ר)

● מנהיג אש"ף יאסר ערפאת, ונשיא טוגו, גנאסינגבה אייאדימה, פירסמו אתמול הודעה משותפת, שבה הוקיעו את ישראל על שהיא "יושבת על אדמות ערביות ושודדת את העם הערבי".

(ע"צ, ע"ר)

זר פרחים מקבל אנטולי שצ'רנסקי מידי מארחיו, אתמול (צילום: אי.פי)

שצ'רנסקי קורא להפגנות המוניות נגד גורבצ'וב

מאת חנה איש־הורוביץ, כתבת "על המשמר" בניו־יורק

ניו־יורק. — אמו ואחיו של אנטול שצ'רנסקי ממתינים זה 45 יום להיתר יציאה מבריה"מ, לאחר שבקשתם אושרה עקרונית — סיפר שצ'רנסקי לכ־250 חברי ועידת הנשיאים של הארגונים היהודיים, שנפגשו עימו בניו־יורק.

"יתכן מאד" אמר שצ'רנסקי "שהסובייטים משהים את מתן האישור לאמי ולאחי כדי ללחוץ עלי שלא אתבטא בצורה בוטה, אבל כשיתברר להם שאי־אפשר ללחוץ עלי, ואני ממשיך לדבר כרצוני, יבינו שאמצעי זה איננו יעיל".

בהתייחסו להשפעת הנשירה על ההגירה מבריה"מ, השיב שצ'רנסקי, כי הרעיון שהסובייטים מונעים יציאת יהודים עקב אי־עלייה לישראל הוא במקרה הטוב, תמים. זאת, תעמולה, שהסובייטים מפיצים אותה.

הוא התריע על הנזק שגורמת דיפלומטיה יהודית־אמריקנית שקטה בבריה"מ, ועל פיצול הכוחות. "השמועות שהפיצו הסובייטים לפני פיסגת ז'נווה, כאילו יתירו יציאת יהודים, חיבלו בפעולות מחאה גדולות שעמדו להתקיים אז. "זה היה משגה חמור". הוא הציע, שכשיבוא גורבאצ'וב לוושינגטון, בקיץ, יקדמו אותו במחאות 400 אלף יהודים, כנגד 400 אלף היהודים הכלואים בבריה"מ.

ביום ד' ייפגש שצ'רנסקי בקונגרס עם חברי ועדת הלסינקי, ויספר להם על המצב בבתי־הסוהר בבריה"מ.

מדליית זהב

הקונגרס האמריקני אישר אתמול חוק להענקת מדליית זהב לאנטולי שצ'רנסקי ולרעייתו אביטל, על פעולתם המסורה למען זכויות האדם. החוק הושלם אחר הצהריים בבית הנבחרים, לאחר שהסנט כבר אישרו בשבוע שעבר.

העיתון "אל־שעב"

"השחקנית שנרצחה במצרים פעלה למען ה"מוסד""

קהיר. — בחקירת רצח השחקנית הגרמניה חנה לורי חלה תפנית, המצביעה על כך שהנרצחת פעלה באופן סודי בשביל ה"מוסד" הישראלי, טוען העיתון "אל־שעב".

הוצבה שמירה על ידידתה האוסטרית של הנרצחת ומספר האנשים שנחקרו מגיע ל־80, והם מהידועים בציבור ומבכירי אנשי־העסקים, כותב העיתון.

העיתון הכוויתי "אל־אנבא" מסר, כי בין הנחקרים בנו של יו"ר מועצת העם המצרית, רפעת אלמחג'וב, בנו של מושל מחוז גיזה, עבד אחמיר חסן, והכדורגלן מקבוצת אל־אהלי, שריף עבד אל־מנעם.

(ע"מ)

גם האוניות חלקו כבוד אחרון לגאסטון

מארסיי. — גאסטון דפר, המנהיג הסוציאליסטי, לוחם המחתרת והמדינאי הצרפתי הוותיק, הובא אתמול למנוחות בעיר הנמל מארסיי, שבה כיהן כראש עירייה 33 שנים רצופות.

הנשיא פרנסואה מיטראן ויו"ר האסיפה הלאומית, ז'אק שאבאן דלמאס, צעדו בראש משלחת גדולה של 3,500 מדינאים ופקידים בכירים, שבאו לחלוק לו כבוד אחרון. עימם צעדו עשרות אלפים מתושבי מארסיי. האניות בנמל השמיעו צפירות ארוכות לאות פרידה מ"גאסטון", שהיה חביב על כל באי הנמל.

דפר, שהיה בן 75 במותו, נחשב לדמות לאומית ולמדינאי גדול. הוא מת ביום ד' שעבר, לאחר שנפל בביתו.

נציגי מדינות רבות, משלחות צרפתיות לשעבר, ביניהן אלג'יריה, מארוקו, גאבון וחוף־השנהב, היו בין האבלים שבאו ללוות את דפר בדרכו האחרונה.

(ע"צ, ע"ר)

"נ. י. טיימס" דורש פתיחת תיק ואלדהיים באו"ם

מאת חנה איש־הורוביץ, כתבת "על המשמר" בניו־יורק

ניו־יורק. — "ניו־יורק טיימס" תבע אתמול במאמר ראשי, שהאו"ם יפתח את תיקו של קורט ואלדהיים, הנמצא בארכיוניו.

העיתון, התוקף את ואלדהיים ללא ליאות ותובע לחשוף את האמת על עברו, כותב: "היו מספיק בוחרים אוסטריים, שהוטרדו מהספקות לגבי עברו של ואלדהיים, כדי לשלול ממנו את הרוב בסיבוב הבחירות הראשון לאוסטריה".

קרא היום בגליון יום העצמאות של "על המשמר"

- יואל קרני, רואה חשבון. 12 שנים אחרי חשביבכלא "אל מזאה" בדמשק, עושה חשבון עם עצמו ועם עמו – ורד לוי.
- יגאל ידין היה רמטכ"ל בגיל 32. הרמטכ"ל הנוכחי בן 50. מה עדיף: מטכ"ל צעיר ופתוח, או מטכ"ל מבוגר עתיר נסיון? – ישראל זמיר.
- מיהו "האזרח הטוב" בעיני האזרחים העתידים (בני הנוער), ולאילו תכונות הם מצפים ממנו – חני קים.
- בן־גוריון לגאפירים: "אתם תהיו הראשונים בצבא העברי שיקום בקרוב". בתקופת השיא שרתו 22 אלף גאפירים בצבא עברי תחת חסות השלטון הבריטי – עודד ליפשיץ.
- הטלוויזיה הישראלית נולדה כמענה וכתגובה לתעמולה הערבית. מצב זה חייב מירוץ מרתק נגד השעון, כדי להספיק ו"לכסות" את מצעד יום־העצמאות ב־1986 – ירון זליג.
- "אין גוף מאורגן סוציאליסטי־שמאלי זולת מפ"ם; גם אצלנו, בקצוות, יש כירסום בערכם של סמלים ודגלים" – ראיון עם אלעזר גרנות – דורית גפן.
- "גם אנשים ממוצא שמי יכולים להיות אנטישמים. באוניברסיטאות מופצת ספרות ערבית אנטישמית ענופה וארסית ביותר – פרופ' ברנארד לואיס.
- בדידות בסערה (סיפור) – מארק גפן.

*

עוד בגליון החג רשימות של יעקב רבי, זהבה מוזס ופרקים מספרו של גבריאל שטרן, העומד לראות אור בימים אלה

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 12.5.86

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
דולר אמריקני	1	1.44	1.51	1.4634	1.4816	1.4733
לירה שטרלינג	1	2.23	2.33	2.2665	2.2948	2.2814
מרק גרמני	1	0.66	0.69	0.6747	0.6831	0.6788
פרנק צרפתי	1	0.21	0.22	0.2119	0.2145	0.2131
גילדן הולנדי	1	0.59	0.62	0.5994	0.6068	0.6027
פרנק שוויצרי	1	0.80	0.84	0.8137	0.8238	0.8188
כתר שבדי	1	0.20	0.21	0.2086	0.2112	0.2098
כתר נורווגי	1	0.19	0.20	0.1968	0.1993	0.1978
כתר דני	1	0.18	0.19	0.1823	0.1846	0.1834
מרק פיני	1	0.28	0.30	0.2956	0.2993	0.2976
דולר קנדי	1	1.04	1.09	1.0593	1.0725	1.0674
דולר אוסטרלי	1	1.06	1.14	1.0944	1.1080	1.1011
ראנד דרום אפריקני	1	0.42	0.71	0.7012	0.7100	0.7042
פרנק בלגי	10	0.32	0.34	0.3308	0.3349	0.3326
שילינג אוסטרי	10	0.94	0.99	0.9583	0.9703	0.9659
לירה איטלקית	1,000	0.96	1.03	0.9838	0.9960	0.9887
ין יפני	100	0.89	0.94	0.9098	0.9211	0.9162

משבר המחפורות

(סוף מעמוד ראשון)

או לא? להתריינות בתוך ישראל לגבי מידת הסיכונים שנושאות בחובן המחפורות שותפה גם ארה"ב. להערכת האמריקנים המערך הסורי מסוגל לקלוט היקף מוגבל של כוחות למטרות הגנתיות כחלק מתפישת ההגנה הסורית, לאור לקחי מלחמת לבנון. בישראל נוטים לראות במערכת שבנו הסורים להגן בפני תנועות כוחות אל לב סוריה, מדרום לצפון, יכולות להיהפך לקרש קפיצה לכוחות שינועו מצפון לדרום. ישראל וארה"ב חלוקות גם לגבי היקף הכוחות שמחפורות אלו מסוגלות לקלוט. משך כל אותם חודשים בהם בוצעה העבודה בבקעת לבנון — כאשר איש אינו יכול לחזות מה יהיה הצעד הסורי הבא — העדיפה ישראל לרסן את תגובותיה הפומביות מתוך הנחה שמהלך דיפלומטי בסיוע אמריקני יביא לעצירת התהליך, ולהידברות והבנה עם הסורים. אלא שפני הדברים התגלגלו אחרת. הנשיא הסורי לא טרח להשיב עניינית לפנייתו של השליח האמריקני ריצ'ארד מרפי והדגיש רק את זכותה של סוריה להגן על עצמה. הסורים, צעד אחר צעד, כשהם עוקבים אחר תגובתה של ישראל, התקרבו בעבודתם לעבר רצועת הבטחון.

נכון להיום עומדת ישראל בפני בעייה של מחפורות סוריות ריקות. בפני בעייה של פוטנציאל איומי ולא איום ממשי. האם זהו הקו האדום המחייב תגובה שונה מתגובה דיפלומטית? או אולי על ישראל להמתין למהלך הסורי הבא. האם הקו האדום יהיה איוש המחפורות באנשי צבא סוריים ואמצעי לחימה? האם צריכה ישראל להסתגל לחיות עם מצב מעין זה ולהערך לקראת האיום שטמון בו, או שמא עליה להגיב בטרם ייאוישו המחפורות?

הסורים מבצעים פעולות התבצרות בדרום

(סוף מעמוד ראשון)

הסורית בלבנון.

על אף המסרים הסוריים לא נראה כי הם יבצעו בפועל צעדים כלשהם בשטח, שיש בהם כדי לתרום להרגעת המצב. יצויין כי המשבר הנוכחי מבחינתה של ישראל הוא תולדה של מספר התפתחויות שהעיקריות שבהן: המעורבות הסורית בטרור הבינלאומי והשנייה, בניית מחפורות לטנקים בדרום לבנון.

בהתייחסם לפעילות הצבאית הסורית בדרום לבנון נוטים המשקיפים המערביים לא לייחס לה את אותה חומרה שמייחסים לה בישראל. להערכתם מדובר בבינוי בהיקף מצומצם יחסית וככל הנראה למטרות הגנתיות.

עבודת ביצורים

בארבעת החודשים האחרונים מבצע הצבא הסורי עבודות ביצורים ובניית מחפורות לטנקים וארטילריה בשטח שהותיר צה"ל עם נסיגתו מדרום לבנון אל רצועת הביטחון. העבודות מתנהלות בקצב פעילות רגיל. על־פי ההערכה בישראל בכוונת סוריה להגיע בחזרה ולשלוט בשטח בו שהתה לפני חודש יוני 82' (קרוב לגבול הצפוני של רצועת הביטחון). בישראל מתייחסים בחומרה רבה לצעד הסורי והגדירו את המצב החדש שנוצר בדרום לבנון „כהשתנות המצב האיסטרטגי בגבול הצפון". עם זאת ציינו אותם גורמים כי אין ההתבצרות הסורית מחייבת פעולה בהכרח.

העבודות שהחלו לפני כ־4 חודשים (לאחר יירוט המטוס הלובי), נועדו כפי הנראה, להכנת השטח בתחום הקרקעי תוך שליטה על הצירים המרכזיים בדרום לבנון והכנת מחפורות ומערך ביצורים אינטנסיביים לשיפור מערך ההגנה הסורי עד לקליטת והצבת סדר כוח ניכר.

המחפורות לא אויישו

יש להדגיש כי עד עתה אין המחפורות מאויישות ואין פריסת כוחות בשטח.

מאז חודש פברואר פעלה ישראל בדרכים מדיניות שונות כדי להביע את הסתייגותה מהצעד הסורי ואת ציפיותיה, שהשטח אותו הותיר צה"ל לאחר נסיגתו מלבנון, יישאר כ„שטח הפקר" על־מנת למנוע את פוטנציאל ההידרדרות שטומן בחובו מצב בו צבא סוריה וצה"ל קרובים זה לזה.

הסורים: פעולת הגנה

ישראל העבירה מספר פעמים מסר לסורים דרך השליחים האמריקנים שרילגו במזרח־התיכון וביניהם השליח ריצ'ארד מרפי. מקורות זרים בישראל מסכב כי תשובתו של שליט סוריה האסד לטענות ישראל לעניין זה היתה: „זהו עניין סורי בלבד — הפעולה נעשית כפעולה מגוננה". נושא זה עלה גם בביקורו האחרון של שר הביטחון יצחק רבין בוושינגטון לפני כשבוע.

עבודות הביצורים והמחפורות לטנקים אותם הכינו הסורים בוצעו בין היתר כחלק מלקחי הסורים ממלחמת לבנון. הסורים רואים בצעדם זה חלק מתפיסת המגננה ושיפור יכולתם לסכל אפשרות של תקיפה ישראלית נגד סוריה דרך האגף הלבנוני. להערכת מומחים בישראל יכולה פריסה סורית כזאת בלבנון, במקרה הצורך לרצועת הביטחון, „לתרום" גם לפעולה סורית התקפית, כזינוק דרומה, ועקב כך להרחיב את קו החזית בין צה"ל לצבא הסורי ולחברו עם קו רמת־הגולן. המחפורות לטנקים והביצורים, אם אכן יאויישו עשויים להשפיע ישירות על מערכת הטרור בדרום לבנון, מעצם העובדה שהצבא הסורי המעודד את ארגוני החבלה בלבנון יהיה צמוד לארגונים ולמבצעי הפיגועים.

כתבנו מציין כי ישראל ניסתה עד עתה לפעול להרגעה בדרום לבנון. יש להניח כי חלק מההצהרות שנשמעו בתקופה האחרונה בעניין זה ודברי ההסבר שהובאו בכלי התקשורת בארץ ובעולם, הסתמכו על הצעד הסורי בדרום לבנון שהיה מעורפל עד כה, על־מנת לאפשר את המאמץ המדיני.

מימשלו של הנשיא רייגן המשיך אתמול במאמציו לרפות את המתיחות בין ישראל לבין סוריה. דובר משרד החוץ האמריקני, צ'ארלס רדמן, חזר ואמר, כי לא ידועה לארה"ב שום „סיבה אובייקטיבית לפריצת מעשי איבה בין ישראל לבין סוריה. הצעד לאורך קו הפסקת האש בין ישראל לסוריה רגיל ולא חל שום שינוי משמעותי בדרום לבנון".

רדמן סרב להגיב על דיווח שפירסמה רשת „אן.בי.סי" ביום ג', שלפיה היתה ארה"ב מעורבת בחילופי שדרים חשאיים בין ישראל לסוריה, בעניין הקמת המחפורות לטנקים וההתגברות הסורית.

היום יערכו קציני כח האו"ם המופקדים על ביצוע הסכם הפסקת האש ברמת־הגולן ביקורת תקופתית לוודא אם אכן שומרים סוריה וישראל על סעיפי ההסכם שנחתם בתום מלחמת־יום־הכיפורים. מפקד כח האו"ם ברמת־הגולן אמר אתמול שמשני עברי הגבול שורר שקט ולא ניכרים סימני מתיחות או פעילות בלתי שיגרתית בשני הצדדים. מפקד משקיפי האו"ם, גנרל בריגדיר ויליס מקנרה, אומר כי לא הצליח להבחין בשום בנייה חדשה של הסורים. הפעילות שלהם כאילו שיגרתית. מפקד כח האו"ם הוסיף שייתכן שמדובר במתיחות שמקורה בדיווחים של העתונאים כי אין שום סימנים לכך.

כתבנו בעמק מוסר: אלוף פיקוד הצפון האלוף אורי אור אמר כי אינו מאמין שתהיה מלחמה עם סוריה כל זמן שהסורים יודעים עד כמה חזקה ישראל.

בהדלקת אבוקה נפתח יום הזיכרון

(סוף מעמוד ראשון)

איגרת למשפחות

שר־הביטחון שלח אגרת למשפחות השכולות, וכתב בה בין היתר: „כמה נגחם וכמה ננוחם? אולי במאמץ המשותף של כולנו, ממשלת ישראל ואזרחי המדינה, למנוע מלחמות ואובדן חיי־אדם, להמשיך להרתיע את הסובבים אותנו ואורבים לחיינו, להכות את הטירור, לחזק את יסודות הביטחון ולמצוא נתיבות לשלום עם הארצות הסובבות אותנו".

טקס־זיכרון

הבוקר ייערכו טקסי־זיכרון בבתי־העלמין הצבאיים. חניכי הנוער העובד והלומד יניחו מאות זרי־פרחים על מציבות־האבן בבית־העלמין הצבאי בהר־הרצל בירושלים, ויגישו זר־פרחים לכל משפחה שכולה, בכניסה לבית־הקברות.

פתיחת התגיגות

בגמר טקס הדלקת המשואות הערב, בהר־הרצל, בהשתתפות יו"ר הכנסת, יחלו חגיגות יום העצמאות בכל רחבי הארץ. בימות זמר והקרנה יופעלו ביותר מ־50 רשויות מקומיות ויורו זיקוקין דינור. נשיא המדינה, חיים הרצוג, וראש הממשלה, שמעון פרס, ישאו דברים לרגל החג בשידור ישיר ברדיו ובטלוויזיה. הנשיא יקרא לאזרחים לשמור ולהגן על הדמוקרטיה הישראלית ולא לאפשר כל פגיעה בה.

מחר בבוקר ייערכו תפילות חגיגיות בבתי־הכנסת, והחל בשעה 9 ייפתחו לביקורי הקהל הרחב מפעלים בטחוניים ואזרחיים, מחנות צה"ל בסיסי חיל־הים, מוזיאונים, פארקים, חניונים, גנים לאומים ושמורות־טבע. יתקיימו גם פעולות ספורט עממיות וייערכו סיורים לאתרי ראשית ההתיישבות.

קולו של ב.ג.

הכנסת תפתח את שעריה לביקורי קהל ב־9 בבוקר. המבקרים יוכלו לחזות בתצוגה, שתכלול את מגילת־העצמאות המקורית ולשמוע את קולו של דוד בן־גוריון, המכריז על הקמת המדינה.

בשעה 11 תיערך במשכן הנשיא קבלת־פנים לחיילים מצטיינים, ובשעה 5 אחה"צ יקבל הנשיא במשכנו את הסגל הדיפלומטי.

ב־12 בצהרים ייערך בתיאטרון ירושלים חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי, בהשתתפות ראש הממשלה, יו"ר הכנסת ושר החינוך והתרבות.

פרס־ישראל

יום העצמאות יינעל בטקס המסורתי של חלוקת פרס־ישראל, שייערך בתיאטרון ירושלים בשעה 8 בערב, בהשתתפות הנשיא, ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות. מקבלי הפרס השנה הם: שולמית כצנלסון, אולפן עקיבא, וגרשון ז"ק על מפעל חיים בתחום החינוך; מיכאל אבן־ארי ויואל ד'ה־מלאך על מפעל חיים בתחום חקר המדבר; ישעיהו אברך ושלום רוזנפלד על פובליציסטיקה עיתונאית; יונה סעיר ואל־דיין תתוקאי על עמל כפיים; בתיה לישנסקי ויחיאל שמי על פיסול ארץ־ישראלי.

המשטרה: עירנות

משטרת ישראל קראה לציבור לרגל יום העצמאות לגלות עירנות יתרה לכל חפץ חשוד ולא להסס להתקשר עם מוקד המשטרה. מאות שוטרים, אנשי מג"ב ומתנדבי המשמר האזרחי יאבטחו את האירועים השונים ברחבי המדינה. בשל אירועי החג, יחולו שינויים בכמה מסדרי התנועה והנהגים מתבקשים להישמע להוראות השוטרים. בלשים של המשטרה יהיו נוכחים במוקדי החגיגות ובריכוזי ציבור, וניידות לשמירת־הסדר יופעלו בפארקים ולחופי־הים.

ביטולים

עם זאת נמסר, כי אירועים שונים, שתוכננו ליום העצמאות בצפון הארץ ובמרכזה, עלולים להתבטל, או כבר בוטלו, עקב מזג האוויר הגשום. החברה להגנת הטבע כבר הודיעה על ביטול הקונצרט החגיגי בחרמון, שתכננה כאירוע מרכזי.

„מחשב־על־לאומי — ה„אח הגדול" של התעשייה — בבאר־שבע

מאת שלי יחימוביץ, כתבת „על המשמר"

„מחשב על־לאומי" שישמש את כל מוסדות המחקר ומפעלי התעשייה בארץ ויהווה מאגר מידע משותף — יירכש בקרוב.

על־כך הוחלט שלשום בישיבה משותפת של ראש־הממשלה, שמעון פרס, ומליאת המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח.

המחשב יוקם בבאר־שבע במגמה לפתח את הנגב. דברים אלה מסר אתמול שר־המדע והפיתוח, גדעון פת, בפתיחת מרכז הרובוטיקה של אוניברסיטת בן־גוריון.

השר פת אמר אתמול, כי כרגע מקבלים המדע והתעשייה בארץ את שירותי המחשב שלהם מחו"ל. הקמת המחשב בארץ, אמר השר, תעלה למעלה מ־10 מיליון דולר.

אולם ההוצאות השוטפות וגם האשראי יכוסו החל מהשנה השנייה, באמצעות החיסכון הרב שיושג בגלל הפסקת קבלת השירותים מחו"ל.

השר פת אמר, כי ראש־הממשלה סיים את ביקורו בבאר־שבע בשבוע שעבר, כשהוא מודאג מהידרדרות הנגב. ההחלטה על הקמת המחשב הארצי בבאר־שבע, באה גם כדי לקדם את הנגב. המחשב ימוקם כפי הנראה, בתעשייה האווירית בבאר־שבע.

פרופ' שמואל בן־יעקב, ראש המחלקה להנדסת חשמל ומחשבים באוניברסיטה, אמר, כי מחשב העל, ה„סופר קומפיוטר", הוא המלה האחרונה בתחום המחשבים, וביכולתו לבצע עד ביליון פעולות בשנייה אחת.

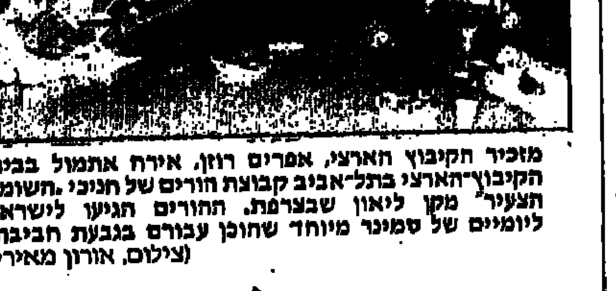

מזכיר הקיבוץ הארצי, אפרים רזון, אירח אתמול בבית הקיבוץ־הארצי בתל־אביב קבוצת הורים של חניכי „השומר הצעיר" מקן ליאון שבצרפת. ההורים הגיעו לישראל ליומיים של סמינר מיוחד שהוכן עבורם בגבעת חביבה. (צילום, אורון מאירי)

תאומים נולדו בקרייה אחרי הפריית־מבחנה

מאת יוסף שמי, כתב „על המשמר"

אתמול נולדו תאומים, בת ובן, אחרי טיפול בהפריית מבחנה בבית היולדות בקרייה בת"א.

האישה, אירים בר, בת 30, נכנסה להריון אחרי הטיפול הראשון בהפריית מבחנה ואחרי 7 שנות עקרות. הבן שוקל 3.2 ק"ג והבת — 2.84 ק"ג.

בעת הניתוח הקיסרי נכח שר־הבריאות אשר אמר, כי בישראל כ־20 אלף זוגות להם בעיות עקרות, אך עד כה רק 6 אלפים זכו לטיפול. כל טיפול עולה אלפיים דולר.

השר אמר, כי אחרי הדיון בבעייה הדמוגרפית שהתקיימה בממשלה ביום ראשון, אין לו ספק כי תתקבל החלטה חיובית בדבר הקצאת משאבים להרחבת הטיפול בזוגות עקרים.

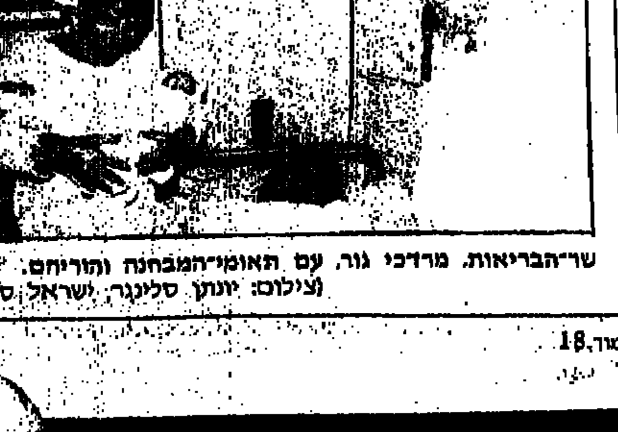

שר־הבריאות, מרדכי גור, עם תאומי־המבחנה והוריהם. (צילום: יונתן סלינגר, ישראל סאן)

לקצץ בסמכויות היועץ המשפטי

(סוף מעמוד ראשון)

את המלחמה בטרור יש לקיים, אמר, כדי לסכל פעילות טרור ולהגיב עליה לפי הצורך, אשר למלחמה — ישראל אינה מעוניינת בה ויש הערכה שגם סוריה אינה מעוניינת. „על כן, אין צורך בהגברת המתיחות, ודאי שלא בתקשורת", אמר שמיר.

על היחסים עם מצרים אמר שמיר, כי בשבוע הבא תגיע המשלחת המצרית להמשך השיחות על הכנת כתב הבוררות על טאבה וכי מבחינת ישראל „הגענו לקצה ההגמשה".

אם וייצמן ינהג כבוטרוס

לשאלה על תגובתו לידיעה, כי ראש הממשלה הבטיח לשר עזר וייצמן, שאחרי הרוטציה יכהן וייצמן כשר נוסף במשרד החוץ, השיב שמיר, כי שמע על ה„חכמה" הזאת. „אם עזר וייצמן יגן על האינטרסים של ישראל, כפי שד"ר בוטרוס ראלי מגן על האינטרסים של מצרים (ד"ר ראלי הוא מזכיר המדינה לענייני חוץ וכפוף לשר החוץ המצרי — ר.ש), אני לא אתנגד", אמר. הוא הוסיף לאחר מכן, בנימה מבודחת, כי אינו בטוח שבוטרוס ראלי מאושר בתפקידו זה. עוד אמר, כי יש לבדוק אם מינוי שר נוסף במשרד החוץ אפשרי לפי ההסכם הקואליציוני.

נגד אמוראי כנגיד

על אפשרות „עיסקה" בין המערך והליכוד על מינוי נגיד בנק ישראל ויועץ משפטי לממשלה אמר שמיר, כי אינו חושב על „עיסקות" בעניינים אלה מן הטעם, שאף לא לאחד משני התפקידים לא צריכים להתמנות אנשים פוליטיים. להערה כי חבר־כנסת הוא איש פוליטי (ח"כ עדי אמוראי, אחד המועמדים לכהונת נגיד בנק ישראל), הגיב שמיר: חבר מפלגה הוא איש פוליטי. ומכאן, כי שמיר שולל את מועמדותו של אמוראי.

לקצץ ביועץ

שמיר נשאל אם יש מקום לקצץ בסמכויות היועץ המשפטי לממשלה, כפי שיוחסה לשר המשפטים יצחק מודעי, והשיב, כי יש לבדוק את ההצעות בעניין זה „אבל אני חושב, שבאמת הגיע זמן לקצץ מסמכויותיו".

שמיר התייחס בדרך אגב לפיטוריו של ארנסט יפת, מנהלת בנק לאומי ואמר: „להגיד את האמת, לי קשה לוותר על ארנסט יפת, איש חשוב מאוד ומועיל מאוד".

רובינשטיין תוקף שמיר

שר־התקשורת פרופ' אמנון רובינשטיין מתח ביקורת חריפה על הצעתו של שר־החוץ יצחק שמיר לצמצם את סמכויותיו של היועץ המשפטי לממשלה. השר רובינשטיין אמר, „מוסד היועץ המשפטי לממשלה הינו אחד המוסדות המבטיח אכיפה נאותה של החוקים. זו הנכס הגדול שיש למדינה".

השר הוסיף, כי במשך כל תקופת קיומה של המדינה לא אירע אף פעם אחת שהיועץ המשפטי פעל שלא כדין, תוך שיקולים זרים. לדעתו, להציע לצמצם את סמכויותיו של היועץ המשפטי לממשלה, על רקע המציאות בחברה הישראלית, יהיה משגה שאין לו כפרה".

בצלאל עמיקם כתב „על המשמר" מוסר:

גורמים משפטיים בכירים רואים ביוזמת מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ יצחק שמיר לקצץ בסמכויותיו של היועץ המשפטי לממשלה התנכלות לאשיות השלטון הדמוקרטי במדינה. צמצום הסמכויות ייפגע באפשרות שגורם בלתי תלוי בשלטון לא יוכל להתייצב ולומר לרשויות השלטון שעד כאן מותר להגיע וזהו גבול החוק. אותם גורמים ביקרו קשות את הצהרתו של שמיר והדגישו כי במעמדו הנוכחי היועץ המשפטי לממשלה מהווה מחסום השומר על זכויות האזרח ומהווה ערובה לממשל תקין. כתבנו מציין כי שמיר לא נקב בסיבה או בנימוק כלשהו לרצונו להחליש את סמכויותיו של היועץ המשפטי לממשלה ואת הטעם לגישתו זו.

למפעלי התעשיה בהתיישבות הקיבוצית

מיטב הברכות בחג העצמאות

החברה הדרומית לשיווק בע"מ

תל־אביב, רחוב ה' באייר 70 (ככר המדינה)

טל. 454186

מחסן הוד־השרון, טל. 052־23103

החרדים מתכננים הפגנות נגד חילול שבת בכל הארץ

מאת זכריה הוורדי, כתב „על המשמר"

החוגים החרדים מבטיחים ליל שבת חם בסוף שבוע זה ומתכננים עריכת הפגנות נגד חילול שבת בכל רחבי הארץ בתמיכתם ובעידודם של רבני ירושלים ובני־ברק.

רבני ירושלים ובני־ברק, בראשותו של הרב אליהו רפול, קיימו בימים האחרונים התייעצויות קדחתניות והחליטו להגביר ולהרחיב את ההפגנות נגד „הפרצות בחומת השבת שתוכננו על־ידי גורמים שונאי יהדות".

בעקבות זאת מתכוונים החוגים החרדים לארגן בסוף השבוע הפגנות במקומות שונים בארץ, בנוסף להפגנות שייערכו בפתח־תקווה ובחיפה נגד הקרנת סרטי קולנוע, כדי „לבלום התרחבות חילול השבת".

יערערו על החלטת השופט

החוגים החרדים בפתח־תקווה מאוכזבים מדחייתו של שופט השלום בעיר, שלי טימן, את בקשתם לפסול עצמו מלדון בתיקיהם.

כזכור, הגישו החוגים החרדים בפתח־תקווה בשם 16 דיירים השכנים לקולנוע „היכל", בקשה להפסיק הקרנת הסרטים בערבי שבת בטענה שהפעלת הקולנוע מטרידה את מנוחתם ומורידה את ערך דירותיהם.

תיק משפטי זה נדד משופט אחד למשנהו והגיע בסופו של דבר לשופט טימן, הדן בכל מאורעות השבת בפתח־תקווה.

בדחותו את בקשת החרדים לפסול את עצמו אמר שופט השלום שלי טימן, כי „אין לו כוחות נפשיים לשוב ולפרט את דעתו על הטענות שמעלים נגדו החוגים הדתיים והוא לא ייעתר לבקשתם לבחור לעצמם שופט כלבבם, למרות הטירדות הרבות שהדיונים בנושא הפעלת „היכל" בלילות שבת גורמות לו".

החוגים החרדים החליטו לערער על סירובו של השופט שלי טימן לפסול את עצמו.

טלקס

● **„קרבות" בין חובבי רדיו מישראל ולבנון**

קרבות מילולים מתרחשים מדי יום בין חובבי רדיו מישראל לעמיתיהם מלבנון. הלבנונים מחרפים ומגדפים את עמיתיהם מישראל לאחר שהם עולים על תדרי החובבים בארץ.

לאחרונה התלו חובבי רדיו מלבנון לעלות על תדרי החובבים הישראלים ומדי יום ניתן לשמוע במכשירי הקשר לחובבים חילופי „ברכות" הדדיים בין הצדדים. אמש שוב עלו חובבים מלבנון על שיחה בין שני חובבי רדיו ישראלים והחלו מגדפים. הישראלים לא הצליחו „להוריד" אותם והפסיקו את ההתקשרות בינהם.

יואב אביב

● **ספינה חדשה למשמר החופים**

אתמול הושקתה בבקבוק שמפניה ספינת משטרה חדשה שתשרת בכינרת. הטקס נערך בבסיס המשטרה הימית בכינרת ובמהלכו הוכנסה לשירות הספינה „ספירית" אשר נבנתה במפעל רמפא, שהוא חברת־בת של התעשייה האווירית.

ספינת משמר החופים החדשה יחודית באופן הפעלתה. היא בנוייה מאלומיניום ומונעת בכוח סילוני מים ומסוגלת להגיע לכל מקום בחופי הכינרת. הספינה שטה במהירות של 60 קמ"ש לשעה ומשקלה 8 טונות.

יהודה צור

3 צעירים משועפת חשודים במעשה מגונה אכזרי בילדה

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

משטרת ירושלים בישרה אתמול, כי לאחר חקירה מאומצת הצליחה לאתר ולעצור שלושה צעירים ערביים החשודים כי ביצעו מעשה מגונה אכזרי בילדה בגבעה הצרפתית.

המעשה ארע בשבוע שעבר, בשעה שהילדה חזרה מפעולה בתנועת הנוער. בדרך התנפלו עליה 3 צעירים ערביים, סתמו את פיה וגררו אותה בחסות העלטה למבנה נטוש ליד הכביש הראשי במעלה האדומים. השלושה התעללו בה במשך שעתיים ותקפו אותה תקיפה מינית, אולם בבדיקה שנערכה לה נמצא, כי קרום הבתולים שלה לא בוקע. מהילדה נשדדו שעונה ושרשרת זהב שענדה לצווארה.

בתוך יומיים עלה בידי מחלק הנוער בשותפות עם מחלק המיעוטים לעצור נער ערבי בן 17 ממחנה הפליטים שועפת. הודות לשיתוף הפעולה שגילה עם חוקריו נעצרו שני צעירים נוספים (17, 18) מאותה שכונת מגורים בה הוא מתגורר. גם הם הודו בביצוע המעשה והחזירו את הרכוש השדוד.

בראש צוות החקירה שפיענח את המעשה עמד רס"ר דאוד אלעלמי.

6 תחנות אוטובוסים הושחתו בתל־אביב

שש תחנות אוטובוסים ברחוב לה גרדיה בתל־אביב רוססו אתמול בלילה בספריי שחור.

שש התחנות הסמוכות זו לזו חובלו כפי הנראה בשל המודעות הצבעוניות המוצגות בהן ועליהן תצלומים של בחורות בבגדיים.

טרם ניתפסו חשודים במעשה ההשחתה.

תחנה הוצתה בירושלים

תחנת אוטובוסים נוספת הוצתה אתמול לפנות בוקר ברחוב עמק רפאים בשכונת המושבה הגרמנית בדרום ירושלים ונשרפה כליל.

מחקירת המשטרה מתברר שההצתה אירעה סמוך לשעה 2 לפנות בוקר ועפ"י הממצאים נראה אדם בלבוש חרדי נמלט מהמקום מיד לאחר ההצתה. בינתיים אין בידי המשטרה עצורים.

נעצרו עד תום משפטם

שני בחורי־ישיבה מישיבת „תולדות אהרון" בירושלים נעצרו עד תום ההליכים נגדם, לאחר שהואשמו בהשחתת תחנות אוטובוסים.

שני הנאשמים, חיים גוטליב ופנחס קלר, נעצרו לפני שבוע בחשד שהשחיתו כרזות פרסומת בתחנות אוטובוסים על־ידי מריחתן בצבע. המשטרה טוענת כי השניים נעצרו תוך כדי מעשה.

נמשכו הביקושים למניות חופשיות ולצמודים למדד

גלגלי הבורסה

מאת אלחנן הורוביץ

ערך השוק של המניות החופשיות עלה אתמול בכ־0.72%. היו פי־2 ויותר עליות שערים, מאשר ירידות שערים. מכל סוגי המניות החופשיות ירדו אתמול רק מניות של מסחר ושירותים, חיפושי נפט וחברות להשקעה. במניות המסחר היה עודף היצע של 900 אלף ש"ח, מבלי לגרום ירידה בערך השוק שלהן. בשוק איגרות החוב היה עודף ביקוש של 5.7 מיליון ש"ח בצמודות למדד, על אף ההנפקה המתחרה החדשה של בנק ישראל. בצמודות לדולר היה עודף היצע של 200 אלף ש"ח.

בקרנות הנאמנות השקיע אתמול הציבור 7 מיליוני ש"ח. מזה 2.5 מיליון ש"ח במתמחות במניות ו־4.5 מיליון ש"ח ב„סולידיות", תוך ציפיות לעלייה במדד המחירים לצרכן, שיפורסם ביום ה' של השבוע.

שער הדולר היציג עלה אתמול ב־0.1 אג' — ב־0.07% — ל־1.4733 ש"ח. הדולר לנוסעים לחו"ל עלה ל־1.7476 ש"ח. הדולר השחור נע בין 1.615 ל־1.625 ש"ח.

הדולר של ארה"ב ירד אתמול לשפל שטרם היה כמוהו ביחס לין היפאני — 161 ין תמורת דולר. בישראל עלה השער היציג של הין היפאני ב־1.02%. בשיעור זה עלה גם הפראנק השווייצי. המטבעות המערב־אירופיים עלו בין 0.5% ל־0.62% (ליש"ט).

בשוק איגרות החוב בלטו תנודות עד 1% בצמודות למדד ותנודות עד 3% בצמודות לדולר. המחזור בשוק אג"ח הסתכם ב־6.2 מיליון ש"ח, מזה כ־1.3 מיליון ש"ח בסוג „רמון" (צמוד דולר, ריבית קבועה).

במילווה קצר מועד נעו התשואות החודשיות בין 1.22% ל־1.48%, תוך מחזור של כ־1.7 מיליון ש"ח.

הטור השבועי

שר האוצר דן עם הסתדרות הגימלאים בענין מיסוי על פנסיות

בשבוע שחלף נפגשה משלחת של הסתדרות הגימלאים בראשותו של הח' א. אברהמוביץ עם שר האוצר משה נסים. המשלחת בירכה את השר עם כניסתו לתפקידו החדש. אך הביעה את התנגדותו הנמרצת של ציבור הגימלאים להטלת מס על הפנסיות מעל 700 — 600 שקל בשיעור של 18%, כפי שהוצע ע"י הממשלה.

המשלחת בה השתתפו הח"ח אורי אלפרט, יוסף בלושטיין, משה ברעם, לאה גיחון, חנן מאירי ודב סתת, הסבירה לשר האוצר כי הגימלאים קיבלו מתוך השלמה את כל הגזרות שהוטלו על כלל הציבור כחלק מהתכנית להבראת המשק. אולם מתקוממים כאשר מטילים על הפנסיונרים גזרות יחודיות.

בשיחה שהתנהלה ברוח טובה, הביע השר הבנה לענייני הגימלאים, אולם עמד על קשיי האוצר באיזון התקציב. השר סיכם כי בעקבות השיחה הוא יחפש דרך לפתרון בעית המיסוי על הפנסיות, אולם הוא יוכל לותר על כך רק אם ימצא מקור אלטרנטיבי להכנסה של 16 מיליון דולר.

נציגי הגימלאים ביקשו את עיונו של השר ומתן תשובתו בשני נושאים נוספים המחכים לפתרון:

א. השחיקה שנגרמה בפנסיה התקציבית בשנתיים האחרונות לעומת הפנסיות האחרות.

ב. לאשר הצמדת הפנסיות לשכר הממוצע במשק, כפי שהחליטה הועדה המרכזת ביום 17.6.1984, ביצוע ההחלטה מתעכב באוצר זה זמן ממושך.

יחד עם שר האוצר השתתפו בפגישה הממונה על הכנסות המדינה, סגנו ופקידים בכירים נוספים. כידוע, החליטה סיעת המערך בכנסת להתנגד לכל מס על קיצבאות הזיקנה או פנסיות. כמו־כן, הודיעו חברי־כנסת מסיעות שונות שלא יתנו ידם להטלת המס.

פניה לשר הבריאות

הסתדרות הגימלאים פנתה בשבוע שעבר לשר הבריאות במברק הבא:

„אנו מודאגים ביותר מן הידיעות כי בתי חולים גריאטריים פרטיים עלולים להפסיק עבודתם התקינה. אנו מבקשים ותובעים כי הממשלה תשתמש בכל האמצעים כדי להבטיח עבודתם התקינה של בתי־חולים אלה. לתשובתך אנו מחכים". בתשובה לכ"ל, הודיעו מלשכת השר ליו"ר הסתדרות הגימלאים כי הובטח המשך העבודה התקינה בבתי החולים הגריאטריים הפרטיים.

לחברינו הגימלאים ולכל בית ישראל חג עצמאות שמח

גימלאי אל־על

קיימו מפגש מסורתי ב־7 במאי ש.ז. בהשתתפות מאות חברות וחברים. בסיום ישבו לשלחנות ערוכים לארוחת ערב חגיגית. ברכו: אריה ירון בשם עמותת ארגון הוותיקים, יונה נחושתן בשם הנהלת אל־על, ויחזקאל גדעוני בשם הסתדרות הגימלאים. הינחה אברהם מונק. הנעימו בתכנית אמנותית להקת רקודי עם מגבעתיים, צמד זמרים ותזמורת.

בקרן הגימלאות המרכזית

מתארגנים טיולים בחדשי יוני יולי ש.ז. על המעוניינים לפנות בימים א' ב' ד' לרח' ביאליק 155 רמת־גן.

כיושב ראש ארגון וותיקי התנועה בתל־אביב נבחר פה אחד הח' יהושע כצמן מבחירי העובדים במועצת פועלי ת"א־יפו. בת"א־יפו למעלה מ־60 אלף גימלאים. זהו הריכוז הגדול ביותר של גימלאים בארץ.

ברכה לח' שלמה בן מרדכי — לקבלת תוארו יקיר ההסתדרות. כה לחי.

עם בני המשפחה

אנו אבלים על מות

אהרון מאיר

סניף מפ"ם הוד־השרון

בפלילים

שני חיילים ואזרח נאשמים באונס צעירה

מאת כתב „על המשמר" בנצרת

בבית־המשפט המחוזי בנצרת עילית הוגש אתמול כתב־אישום נגד שני חיילים בשירות סדיר המואשמים באונס ונגד אזרח עובד צה"ל המואשם בנסיון לאונס.

התובע ניסים סרוסי טוען בכתב־האישום, כי בחודש ספטמבר אשתקד הסיעו שני החיילים, ארנסט עמרם בן 20 מחיפה וניסים בן סימון 19 מעפולה, והאזרח אברהם בננבישתי בן 40 ממגדל העמק צעירה מיקנעם והבטיחו לסדר לה הסעה מהבסיס הצבאי ברמת־דוד. הצעירה חשדה בכוונותיהם של השלושה וביקשה לרדת, אך הם לא איפשרו לה. הנאשמים בן־סימון וארנסט אנסו אותה בזה אחר זה ואילו בננבישתי לא הצליח לבצע את האונס.

התובע ביקש מבית־המשפט לעצור את השלושה עד תום ההליכים המשפטיים אך סניגורו של אחד הנאשמים, עורך־דין מאום נאסר, התנגד למעצר וטען שהשלושה שוחררו ממעצרם בערבות יומיים אחרי המקרה ואין חשש שישפיעו על העדה המרכזית. השופט מיכה לינדשטראוס דחה את מתן החלטתו לסוף החודש.

מאסר לשופט כדורגל שנהג בזמן פסילה

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

עונש כבד הוטל אתמול בבית־המשפט ברחובות על עבריין תנועה מאשדוד, שופט כדורגל בליגה א' וכוון בליגה הלאומית, שנתפס כשהוא נוהג בזמן פסילה.

השופטת גרינברג בבית־המשפט לתעבורה גזרה אתמול על קרושסה (קארצ'י) דניאל בן 52 3 חודשי מאסר בפועל, 6 חודשי מאסר על תנאי ל־3 שנים, שנתיים פסילה בפועל, פסילה על תנאי ל־3 שנים ו־2000 ש"ח קנס, לאחר שהובא בפניה אתמול לשיפוט מהיר.

קנס לגונב מכונית לשימוש אירגון חבלה

קנס כספי בסך 500 ש"ח גזר אתמול השופט יצחק קלאוזנר מבית־משפט השלום בחיפה על עבד מקלד מבקה אל־גרביה, שהורשע בגניבת רכב ששימש מאוחר יותר את חברי רשת החבלה שנלכדה על־ידי כוחות הבטחון בכפרו.

בכתב־האישום טענה התביעה, כי החשוד גנב מכונית מסוג „קורטינה" ממושב גבע־כרמל מכונית זו שימשה מאוחר יותר לצרכים של הרשת שנתפסה. התביעה מחקה מכתב־האישום שהמכונית הוצתה על־ידי חשוד אחר כמבחן קבלה לאירגון החבלה של ג'ורג' חבש.

השופט יצחק קלאוזנר דחה את בקשת התביעה לשלול את רשיונו של הנאשם והסתפק בהטלת הקנס.

אתמול שוחרר בערבות אחיו של אחד החשודים בהשתייכות לרשת החבלה לאחר שנעצר בחשד כי בא במגעים עם אירגונו של אחמד ג'יבריל בעת נסיעתו לבולוניה שבאיטליה. החשוד שוחרר ממעצרו לבקשת המשטרה.

זוכה מחמת הספק מחניקת אשתו למוות

מאת שלי יחימוביץ, כתבת „על המשמר"

קע"ר איברהים אלטורי, תושב רהט בן 20, שהואשם בחניקת אשתו למוות, זוכה אתמול מחמת הספק, לאחר שהועלתה האפשרות כי האשה מתה מוות טבעי.

כ־27 במארס אשתקד הואשם אלטורי כי רצח את אשתו סביחה בחניקה. בערעור על הכרעת הדין טען סניגורו של הנאשם, עו"ד חיים קוים, כי האשה לא מתה מחנק אלא כתוצאה ממחלות מהן סבלה.

עו"ד קוים הביא חוות־דעת של פתולוג אשר קבע, בניגוד לחוות־דעת של הפתולוג המשטרתי, כי האשה מתה מוות טבעי.

במהלך המשפט הוצע לצדדים לקבל פסיקה של פתולוג שלישי. הפתולוג קבע כי קיים ספק באשר לסיבת המוות. לאור זאת, החליט בית־המשפט לזכות את אל אלטורי, שישב במעצר 13 חודש, מחמת הספק.

לסימה ולילדים, לקיבוץ רגבים

איתכם באבל במות

משה ארנון

חלוץ יהדות טוניסיה

חברים בקיבוץ כרמיה

לקיבוץ מעניית

משתתפים בצערכם על מותו של חברכם

משה מרכביץ

מחברי הכשרת „היוצר"

חברים בכפר־מסריק